Madame X
Ha creat nous models de
FAIXES ENTALLADES
per a marcar la cintura al nivell requerit per la moda.
SENYORA:
Li preguem passi a visitar-nos per poder-li ensenyar els nostres models darrers.
MADAME X, Rambla de Catalunya, 24. - Barcelona

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 17.917.—PREU: 10 CENTIMS — BARCELONA, DIMECRES, 13 DE GENER DE 1932

TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 15603 — REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CONTAL CATALANA, 589, 1.er, TELEFON 11630

Bombes centrífugues
Grups electro-bombes
L'ELECTRICITAT, S. A.
SABADELL
Agents de venda.
Metron. Pl. Catalunya, 9 i Bruch, 11

El discurs de la Comèdia

Ningú que conegui el senyor Maura pot haver-se estranyat de la part del seu discurs referent a Catalunya. Malgrat totes les seves protestes, el senyor Maura és un polític fonamentalment unitari. Ara que és republicà, el seu ideal deu ésser el prefecturalisme francès,—herència intangible de l'Imperi. "Malgrat totes les seves protestes", he dit, ja que en declarar-se "autonomista ferviente y decidido" al mateix temps que "descentralizadòr, partidario de una descentralización salvaje, superlativa" convenç prou a tothom que mai no ha profunditzat gens sobre aquestes matèries. És elemental que autonomia i descentralització són dues coses no sols diverses, sinó contràries: autonomia, govern propi, és una fórmula democràtica, nascuda de la sobirania del poble, mentre que descentralització és una fórmula que, per a major eficàcia dels serveis o per qualsevol altre motiu, pot emprar la sobirania de l'Estat. El proconsolat del general Barrera, exercint de dictador-delegat a Barcelona en temps d'Alfons XIII i de Primo de Rivera, és un cas de descentralització, oposat per diàmetre a tot bri d'autonomia. La "salvatge" descentralització del senyor Maura és compatible amb aquells projectes de decret llevant als ajuntaments la facultat de nomenar-se els secretaris i de pagar els metges titulars.

El senyor Maura havia tingut la ilusió de fer la revolució i proclamar la República — àdhuc a Catalunya—sense que els catalanistes hi intervinguéssim. Va convence's a la fi que era impossible, i s'avingué a tractar amb nosaltres. Això explica moltes coses: explica l'actitud clara i enèrgica dels partits catalans (Acció Catalana, Acció Republicana, Estat Català) a la reunió de Sant Sebastià; explica també l'interès que algú tenia en què el dia de la Revolució altres forces més que les nostres estiguessin armades "para que no sean los catalanistas los dueños de la calle".

L'energia verbal del senyor Maura es desfoga, en parlar de la qüestió catalana, d'una manera especial contra el senyor Macià, fa un "llamamiento fervoroso" a les forces autonomistes de Catalunya, altres que l'Esquerra, i àdhuc aludeix nominativament el senyor Anguera de Sojo. ¿Què vol dir això, sinó que el senyor Maura ho ignora tot de la política catalana? Si el senyor Macià és discutit o atacat a Catalunya ho és en quant es comporta com a cap de l'Esquerra, com a home de partit, perquè són molts a Catalunya que voldrien veure'l únicament fent d'home representatiu de la col·lectivitat i de President de tots. Per contra el senyor Maura adreça els seus atacs al senyor Macià en funcions de president de la Generalitat, pel que ha fet en nom de Catalunya i en interès de Catalunya. Són atacs, doncs, que no poden pas afeblir-lo, tot al contrari.

Ja sap tothom, àdhuc el públic madrileny al qual s'adreçava el senyor Maura, que ni l'Esquerra no és Barcelona ni Barcelona no és Catalunya, ni etc., etc. Ara, el que molts ignoren, i molts altres volen ignorar — (de quins, ¿dels uns o dels altres, és el senyor Maura?) —, és que l'Estatut no és la voluntat de l'Esquerra, ni de Barcelona, sinó de tot Catalunya: és el mínimum de les aspiracions de llibertat del nostre poble, que per ésser el *mínimum* va rebre la votació unànime de tots — àdhuc, i interessa de remarcar-ho — dels no catalans residents a Catalunya. I això perquè l'Estatut no és una arma contra ningú, sinó un instrument de treball en profit de tots.

Arma, l'en vol fer el senyor Maura. Ho podrà? Entre els republicans estic segur que no. En tinc prou de recordar els aplaudiments amb què la Cambra va rebre les paraules del president del Govern, senyor Azaña, en replicar, el dia 22 d'octubre, a la primera escomesa anticatalana del senyor Maura. "Una de las cosas que tiene que hacer la República — va dir — es resolver el problema de Cataluña, y si no lo resolvemos, la República habrá fracasado, aunque viva cien años, y la única manera de resolver el problema de Cataluña es resolverlo en sentido liberal."

Si no pot fer-ne una arma, però, el senyor Maura farà de la seva posició anti-Estatut una bandera i una plataforma, que potser faci passar el Rubicon a les dretes, fins avui antirepublicanes.

L. NICOLAU D'OLWER

Tornen a Madrid els condemnats a deportació a Fernando Poo pel complot monàrquic

Càdiz, 13.—Custodiats per agents de policia, arribats expressament de Madrid, han sortit cap a la capital d'Espanya, en l'exprés, el sacerdot senyor Antoni de las Marias, el comandant Rosales i l'advocat senyor Antoni Torrejoncillo, que, com se sap, havien d'ésser deportats a Fernando Poo i al dia anterior a l'assenyalat per al seu embarcament quedaren en aquesta capital per ordre del ministre de la Governació.

El discurs de Maura, que ha agradat tant a tothom, a l'unanimitat.

FULL DE DIETARI

SATURACIO POLITICA

Ah, Déu meu, tots parlem de política. Dies enrera Azorín se'n queixava en un article. Al món, tanmateix, hi ha alguna cosa més que la política. La vida d'un poble té molts d'altres aspectes que solliciten — i exigeixen — l'atenció pública. La ciència, les belles arts, la filosofia, la higiene, l'arquitectura, la història, els problemes tècnics, l'astronomia, mil sectors de l'esperit humà o del món exterior demanen homes que els conreïn.

"Polítique d'abord", "¡política abans que tot!", clamen veus imperioses i sovint irresistibles. Els diaris que durant set anys varen jugar amb els temes més allunyats de la governació dels Estats i de la crítica dels governants, ara hi consagren el noranta per cent de llur espai. Un sol discurs suscita tres o quatre mil articles; un sol fet engendra dos o tres mil comentaris; la frase d'un president del Consell o d'un cap de partit volta inacabablement pels fulls de paper com un crit en una serralada plena d'ecos innombrables... Els aparells de ràdio vessen en la intimitat de les cases un doll d'oratòria política. La veu de Maura o d'Azaña o de Melquiades Alvarez o de Lerroux — m'equivoco: de Lerroux, no; Lerroux és "l'home que calla" — es barreja a les converses familiars, s'interposa en la remor de les alcoves, acompanya els crescendos de les disputes conjugals, ofega el plor dels infants i fa una competència ruinosa al cant dels celoberts.

Onsevulla que estireu el braç, topeu amb una qüestió política. Així que entreu en una reunió pública o privada, us agredeix l'expressió d'un parer polític. Apenes seieu en una taula per sopar amb un grup de senyores i senyors, amb la més negligent camaraderia, surt un diari insinuant: "Política!". No hi ha res que us hàgiu conservat el dret de sopar amb qui us doni la gana, sense altra restricció que la decència... No hi ha res que els vostres actes desautoritzin tota versió que procuri identificar-vos amb un futur home públic... Vivim en una atmosfera carregada d'electricitat política, i tots els contactes engeguen guspires.

Quan durarà aquesta atmosfera? ¿Quin fet providencial vindrà a esvair-la?

Nosaltres, naturalment, voldríem que aquest fet providencial fos la implantació de l'Estatut. Aleshores, en reintegrar-se cadascú a les seves disciplines pròpies, podria exclamar amb alegria: "ens hem fet un fart de política per tenir el dret de desentendre'ns-en una mica".

CARLES SOLDEVILA

Després dels fets d'Arnedo

Inspecció mèdica dels ferits

Logroño, 13. — Per ordre de la Direcció General de Sanitat, la brigada sanitària de Logroño ha practicat una diligència de reconeixement dels ferits. Presidia la comissió l'inspector provincial de Sanitat, doctor Calvo. Sembla que havia estat denunciat a la Direcció de Sanitat l'existència de casos de gangrena gasosa en els ferits pels fets d'Arnedo. El resultat de la inspecció ha estat completament satisfactori i s'ha comprovat que tots els ferits es troben en bon estat. D'aquesta inspecció favorable se'n donà compte al director general de Sanitat, doctor Pasqual, el qual estigué als hospitals de Logroño i Arnedo i reconegué personalment els ferits. Després d'aquest reconeixement es mostrava molt complagut.

A l'hospital de Logroño s'ha practicat avui l'operació d'extreure un projectil de bala al ferit Hilari León. El projectil fou lliurat al senyor Galviño, governador civil de Biscaia.

El senyor Calviño prengué declaració al doctor Muñoz. El delegat del Govern es negà a fer cap manifestació als periodistes.

El forense d'Arnedo, N'Hilari Pérez Sànchez, ha manifestat que no és cert que ell hagués declarat que el projectil que ferí el caporal de la guàrdia civil fos d'arma curta. Insisteix en què no féu tal declaració per la senzilla raó que no assistí el dit ferit.

El senyor Calviño no rep els periodistes

Bilbao, 13. — Anit tornà a Bilbao el governador senyor Calviño.

Aquest matí havia de rebre els periodistes i els féu saber pe mitjà del secretari que estava un xic refredat i que no els podia rebre.

COMENTARI

Nicolau d'Olwer i el poble de Catalunya

Cal no fer-nos illusions: tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, tots els partits polítics que no han viscut exclusivament del moviment obrer, voregen la qüestió social sense abordar-la; de manera que el proletariat ha oolgut que es resignés o a no existir, políticament parlant, o a servir de carn de canó per als visionaris o els arrivistes. Aquests, en un país com ací, on la instrucció pública és tan deficient, han tingut la tasca molt planera; i, en efecte, de molts anys ençà hem vist les masses obreres a Catalunya llançades sistemàticament contra les reivindicacions catalanistes o a tall d'ariet destructor de l'economia i la riquesa de casa nostra, seguint les conveniències de l'anarquisme. Però de política social pròpiament dita, no n'hem vista mai.

El Partit Catalanista Republicà vol esmenar aquest error. En aquests dies representa la màxima consciència del catalanisme; és a dir, un catalanisme que utilitza tot el potencial del sentiment patriòtic per tal de posar en marxa la reflexió més acurada i responsable, en matèria política i social, pel que fa a Catalunya. I el partit ha parlat, por boca del seu president, Lluís Nicolau d'Olwer, en el seu discurs-programa del dissabte proppassat; paraules textuals: "El dia que els obrers de Catalunya estiguessin altra vegada enfront, contra les aspiracions nacionals de Catalunya, oh!, aquest dia la llibertat de Catalunya seria absolutament precària.

Aquestes paraules, d'una manera decidida i franca, situen el Partit Catalanista Republicà i orienten els seus capteniments d'ara i de l'esdevenidor. No és, certament, cap partit de classes; però tampoc desconeix l'existència d'aquestes, i accepta les conseqüències d'aquest fet. El Partit Catalanista Republicà té una concepció humana de la política. Les solucions que hi proposa s'han d'inspirar sempre dins l'ètica política i l'amor a la Pàtria, la qual és de tots plegats, així com tots plegats ens devem a ella.

Però també el Partit té la norma d'usar lealtat contra adulació; sap que un vot no té cap valor si no hi ha darrera un ciutadà instruït dels seus deures; per això, al costat de la seva activitat estrictament social, activitat a la qual pensa donar tot l'interès, car el moviment obrer, avui dia i per tot arreu del món, caracteritza la nostra època i és somiar voler reprimir-lo o bé ignorar-lo, sent que té una altra missió, pel que es refereix a les grans masses: de catalanitzar-les.

Un arborament comú i generós, dins la lluita per la justícia i la llibertat ofeses, va apropar a la llar del catalanisme masses d'opinió que tenien una idea molt vaga d'aquest sentiment; més ben dit, b'odiaven, encara que subconscientment fossin ben catalanes. La culpa o la causa d'aquest odi recau sobre l'etapa anterior del moviment catalanista, el qual era controlat per elements d'un caire social marcadíssim. I això no és d'estranyar, donat que en temps de la monarquia la instrucció pública era el patrimoni d'uns quants de les classes altes, i aquesta major cultura els havia anticipat el desvetllament de la consciència nacional.

Però avui que, per un miracle de sentiment, s'ha desfet aquest malentès, cal procurar que aquest arborament de catalanitat no tingui la vida brillant i fugissera dels llampecs, que viuen un batec de parpella; cal, amb urgència, consolidar l'obra del cor. És veritat que no és tasca difícil assegurar una cosa ja iniciada; però amb la condició de posar-hi els cinc sentits; tota irresolució, la mínima transgressió, serien la mort.

Sobretot hem de posar cura a evitar que puguin dir que el catalanisme és un sinònim de l'antipolítica social. ¿I com ho seria, si catalanisme no vol dir exaltació de totes les forces vitals de Catalunya, i aquesta exaltació es veuria impossibilitada si de bell antuvi excloiem el poble de la política?

Heus ací una tasca ben digna i adient al Partit Catalanista Republicà, la que ens fou assenyalada per Lluís Nicolau d'Olwer en el seu darrer discurs: adquirir definitivament per a Catalunya les masses avui dia conquerides pel sentiment; convertir la màgia en realitat; donar-nos al poble de Catalunya, que ens tornarà el cent per u que li donem en coratge, en força, en catalanitat. — R. LL.

Sis pistolers es presenten en una bòbila de l'Hospitalet i assassinen el barraquer

Sembla que el mort sempre s'havia resistit a les exigències del Sindicat Unic

A la una de la matinada de dimecres es trobava a la bòbila propietat d'En Joan Parellada Falon, establerta al camp d'En Vidalet, al voltant del cementiri de Sans, camí del Molí (terme d'Hospitalet), el barraquer, un obrer i el vigilant nocturn de la barriada.

De sobte, mentre el barraquer conversava amb els seus companys, es presentaren sis desconeguts, amb el rostre tapat per les bufandes.

Els emmascarats empunyaven cada un la seva corresponent pistola, i amb actitud resolta es van dirigir cap al grup.

Mentre el vigilant es preparava a rebatjar l'escomesa dels desconeguts, servint-se de la pistola, fou agredit pels pistolers, que s'abraonaren al seu damunt i el desarmaren, apoderant-se del revòlver que portava. Després van apartar l'obrer del barraquer, i li van dir:

—*Contra ti no va nada.*

A continuació, els desconeguts van obligar el barraquer, que es deia Vicents Vidal Llopart, a què sortís de la bòbila i com sigui que aquest es resistís, aquells li van donar una empenta, i el van treure a fora, a la força.

ASSASSINAT DEL BARRAQUER

Un cop el van tenir fora, els desconeguts van disparar les seves armes contra el barraquer, fent una descàrrega que el va fer caure desplomat a terra.

El dissortat individu resultà amb ferides tan greus, que morí a l'acte.

Els agressors, seguidament, es van fer escàpols, per uns camps deserts que hi ha pels voltants de la bòbila, i aconseguiren desaparèixer, afavorits per la fosca.

El vigilant i l'obrer que es trobaven a la bòbila no van poder perseguir els agressors, per la rapidesa amb què es va cometre l'assassinat i per la sorpresa que van experimentar davant el succeït.

LA VICTIMA

S'anomenava el mort Vicents Vidal Llopart, de 47 anys d'edat, i habitava a la bòbila. D'un quant temps ençà ha prestava el càrrec de barraquer, i que se sàpiga, no tenia enemics.

Fa temps fou requerit perquè s'afiliés al Sindicat Unic i sempre s'hi va negar, malgrat les repetides insistències, i àdhuc amenaces, dels coaccionadors.

ELS PISTOLERS DISPARAREN TRETZE TRETS

Avisat el jutjat municipal d'Hospitalet, es va personar al lloc del fet i es començà la pràctica de les primeres diligències per a l'esclariment del fet.

Al lloc del succés foren trobats 13 casos de pistola automàtica.

El cadàver de Vicents Vidal Llopart fou traslladat al Dipòsit del cementiri, on li serà practicada l'autòpsia pel forense.

VAGA I SABOTATGES OCORREGUTS A LA BOBILA

El mes de juliol darrer es van declarar en vaga els obrers de la bòbila, per no estar d'acord amb el règim de treball que existia.

La vaga es resolgué, sense que s'arribés a un acord amb els obrers que hi treballaven, puix que la majoria foren substituïts per personal nou.

Recentment es van cometre a la bòbila uns actes de sabotatge, que foren atribuïts al gasset conflicte. Sembla que fa pocs dies els obrers que treballaven a la bòbila van ésser objecte de determinades coaccions.

La policia relaciona aquests fets amb el crim ocorregut aquesta matinada i les seves pesquises van encaminades en aquest sentit.

ACTUACIO DE LA POLICIA I ELS MOSSOS D'ESQUADRA

Amb motiu del crim perpetrat ahir a la matinada, a la bòbila d'Hospitalet, la policia de Barcelona, en combinació amb els mossos d'Esquadra, van donar la darrera nit una batuda per aquells voltants, en recerca d'uns individus dels quals se suposa que hagin pogut prendre part en el crim.

Les actuacions de la policia es porten amb gran reserva i han estat practicades tres detencions. Els detinguts eren anit a la Jefatura de Policia, abans de posar-los a disposició del jutge de Sant Feliu, per veure de comprovar determinats extrems que els detinguts han allegat.

EL MORT NO ERA PERSONA GRATA AL SINDICAT UNIC

Es confirma que el crim és de caràcter social i que el mort havia estat amenaçat en diverses ocasions: primer, per no haver-se inscrit al Sindicat, i després per no obeir les ordres cursades pel Sindicat Unic.

En la darrera vaga no va voler secundar l'atur i sembla que era persona molt addicta al propietari de la fàbrica.

Per l'estudi del problema de Catalunya

Les excavacions

Els que breguem per seguir les fixacions i les vicissituds del poblament a Catalunya topem constantment amb llacunes que no ens deixen veure en clar la marxa de l'ocupació humana de la nostra terra, llacunes que són la nostra desesperació, i que només podem salvar a través d'hipòtesis més o menys fonamentades.

Les tasques del Servei d'Excavacions de l'Institut d'Estudis Catalans, amb l'ajut de la iniciada Secció de Prehistòria del Museu de la Ciutadella, anaven posant al descobert els vestigis dels poblaments primitius i soterrats pel temps que els havia amagat al coneixement dels homes. Els treballs eren lents, per la poquedat dels cabals que solien destinar-hi les nostres corporacions públiques; eren lents, però es feien. Aleshores s'activaren les excavacions d'Empúries fins a posar al descobert la Neapolis, la ciutat grega nova, tal com avui el turista i l'estudiós poden veure-la. Aleshores es feren les campanyes investigadores i excavadores a les illes germanes, a les Balears. Hom començava a desenterrar poblats pertanyents a la cultura dels talaiots, com el de Son Julià a Llucmajor, o bé el de Capocorb Vell. Aleshores es feren, en un seguit d'estius, sèries d'excavacions a les terres veïnes del Baix Aragó, durant les quals hom tragué a la llum del dia el grup de poblats ibèrics dels termes de Caseres, Massalió, Cretes i Calaceit.

Ultra això, a través de Catalunya s'anaven excavant coves, dòlmens, cisternes, forns, necròpolis i estacions, a mesura que se'n tenia notícia i que hom podia disposar de mitjans per a fer-ho. En resum, que a les darreries de l'any 1922 les activitats d'investigació prehistòrica i protohistòrica, si no eren tan intenses com hauria calgut per a un coneixement ràpid de la cultura i poblament primitiu de la nostra terra i el seu veïnatge, donaven almenys l'esperança que llur continuitat ens formiria paulatinament els elements necessaris a l'estudi del nostre passat com a poble.

Vingué, però, la petulància dictatorial, i suprimides les consignacions, els treballs en curs se suspengueren, es paralitzaren. Els directius i els especialistes més interessats en què els bons resultats fins aleshores obtinguts no es malmenessin ni s'estronquessin, no saberen coordinar llurs esforços i recaptar l'ajut econòmic particular, com es féu per a altres manifestacions d'ordre docent i cultural desateses. Hi hagué només alguna col·laboració al fastuós espectacle d'una Exposició eixorca i cara, sense tan sols saber-se aprofitar de la prodigalitat dels sequaços locals de la Dictadura amb els cabals de la ciutat, per a prosseguir les excavacions i investigacions abans començades.

Mentrestant eren els particulars i les agrupacions excursionistes que, dins la manca de temps i de mitjans, quan l'atzar afavoria, mantenien el foc sagrat de les recerques prehistòriques i arqueològiques: les recerques de Salvador Vilaseca a Reus i Castellvell, l'exploració de la Vall del Brugent feta pel mateix Vilaseca en companyia de Josep Iglésies, l'excavació d'una villa romana a Badalona, gràcies a l'ajut econòmic de Ròmul Bosch Catarineu, les excavacions d'unes sepultures visigòtiques pel Centre Excursionista de Terrassa, la troballa i excavació del dòlmen de Cèllecs per l'Agrupació Excursionista de Granollers, la descoberta d'una estela ibèrica a Badalona i altres activitats per l'estil esporàdiques. Paral·lelament, d'una manera metòdica i seriosa, només l'Estat, pel seu compte, excavava la necròpoli romano-cristiana de Tarragona, descoberta en fer les obres de la fàbrica de tabacs.

Semblava, però, que finida la primera dictadura, amb l'afany de contemporització d'una monarquia a les acaballes, que tornava a les nostres corporacions públiques els homes que n'havien estat apartats, revifaria les activitats paralitzades en el camp de les excavacions interrompudes.

Només darrerament s'han revisclat les empreses d'altre temps el descalçament de les primitives muralles gironines, l'exploració de les valls altes del Ripollès i les excavacions del Guinardó.

En canvi, Salvador Vilaseca ha prosseguit les exploracions pel Camp; l'Associació Excursionista de Badalona ha continuat amb profit les recerques per la rodalia badalonina; el Foment d'Estudis de la Maresma ha explorat coves i ha excavat indrets de poblament romà, i així per l'estil. Sense cap pla de conjunt, sense cap orientació unificadora, particulars i entitats, ací i allà de Catalunya, han anat posant en evidència algun que altre treball, la qual cosa, si més no, ha refermat la necessitat d'iniciar resoltament una exploració seriosa de la nostra terra, per tal d'eixir d'aquest esporadicisme i estendre a tot Catalunya les investigacions respecte a la cultura i al poblament ancestrals.

A més, la represa d'aquesta tasca s'imposa no sols pels resultats que n'esperem, sinó també per a evitar la incongruència que ací tinguem la feina per fer, mentre un Mecenas català substitueix amb els seus cabals la funció financiadora del Govern alemany en les excavacions que el doctor Welter està realitzant a Palestina. Els savis prehistoriadors i els arqueòlegs estrangers, en admirar semblant espfendidesa, suposaran, com fóra lògic i normal, que quan el fill d'un país esmerça centenars de mils pessetes en excavacions d'interès internacional, com és el descobriment de la ciutat bíblica de Sichem, és que el tal país té les excavacions d'interès pel seu passat fetes i els materials descoberts ben estudiats. Però quan l'estranger curiós s'assabenti que la nostra Costa, el Vallès, el Penedès, el Camp mostren en indrets sovintejats restes de ceràmica romana i preromana sense que n'hàgim indagat la procedència, que tenim poblats coneguts, com els de Montpalau, Pianabasarda i Ullestret, per exemple, sense que s'hi hagi donat un cop de picot encara, que a l'Urgell, a la Segarra i arreu hi ha nombroses estacions conegudes, que no han pogut ésser excavades, que una munió de coves i monuments megalítics esperen encara els exploradors, que no sabem res o quasi res de l'habitant primitiu de la nostra muntanya ni tenim elements de judici per a establir, a la major part de Catalunya, una coordinació entre el poblament prehistòric i el medieval, aquest estranger titllarà de negligents els nostres tècnics i les nostres corporacions oficials, puix que sense una suposició d'apatia, el ciutadà intel·ligent d'un poble equilibrat no podrà comprendre com un pròcer mantenidor d'empreses culturals, ennoblidores del verb i de l'esperit de Catalunya, esmerci fora d'elles els diners en excavacions, quan al propi país els treballs semblants són per fer encara.

Si no volem fer riure el món dels savis, cal reprendre amb pla assenyat i seguit les excavacions a la nostra terra i posar-hi especialistes, corporacions i mecenas llur esforç sense intermitències.

PAU VILA

Feina per a les drassanes de Cartagena

Cartagena, 13. — L'alcalde ha facilitat una nota dient que el ministre de Marina ha manifestat a una comissió d'obrers de l'Astiller que per tal de resoldre la crisi de treball, es construiran 50 vaixells per a Rússia, ultra dos vaixells mercants per a la Companyia Transmediterrània. Manifestà també el ministre que a mitjans de febrer visitarà aquesta ciutat.

REVISTA DE PREMSA

EL DISCURS DE DON MIGUEL MAURA

El problema de Catalunya és el més important d'Espanya diu La Vanguardia *en un editorial titulat: "La càtedra continúa vacante":*

"El discurso pronunciado por don Miguel Maura, con motivo de la especie de oposiciones que en España se están efectuando para llevarse la cátedra de las derechas republicanas, es un discurso lleno de cualidades. Tiene fogosidad, brillantez, sinceridad, desparpajo, aciertos innegables, y está cargado de la sal y pimienta castizas, que tanto gustan al paladar, sensiblemente frívolo y estragado, del público madrileño que suele asistir a esa clase de demostraciones. Con facilidad se imagina que, al salir del acto, las calles de Madrid rebosarían de gentes que iban diciéndose con sincero júbilo: "Qué bien ha estado *Miguelito!*" como al regresar de la función de turno o la corrida de abono. De manera que, sin exageración alguna, puede decirse que el discurso fué un éxito. Sólo tiene un defecto: entre sus muchas cualidades, falta la que caracteriza al gobernante. Y este defecto, tratándose de un hombre que precisamente aspira a la gobernación del Estado, es un defecto capital.

El gobernante, el verdadero estadista, se conoce en que resuelve, o por lo menos apacigua y templa, cuanto toca. En un país determinado hay, por ejemplo, diez grandes problemas sin resolver. Las discusiones partidistas, las pugnas políticas, los discursos de los diversos *leaders* no logran más que envenenarlos y hacerlos cada vez más insolubles. Pero llega el gobernante de raza y, apenas los coge en sus manos, diríase que todos se sosiegan, como los enfermos ante la sola presencia del médico experto. Al cabo de un cierto tiempo, los diez problemas se reducen a siete; luego a cinco o a tres. Y los grandes estadistas son aquellos que solucionan o mitigan de continuo todos los males de la cosa pública.

El discurso del señor Maura ha producido el efecto contrario. Diríase que, mediante sus palabras fogosas, en varios de los problemas españoles pendientes va prendiéndose fuego. Y cuanto más graves, el incendio es mayor. El problema de Cataluña, por ejemplo — que es y seguirá siendo, quieras que no, mientras no se resuelva, el problma máximo, el problema básico, el problema previo, entre todos los problemas de España, más importante que el económico y el social, porque es de índole entrañable y constitutiva, anterior a todo funcionamiento del organismo patrio — ; el problema de Cataluña, decimos con sincero estupor, ha salido de las manos, o de los labios del señor Maura, convertido en un verdadero bólido incendiario. Creyendo, sin duda, combatir al señor Maciá, don Miguel Maura nos ha hecho a todos los españoles e incluso a los muchísimos catalanes que no estamos conformes casi en nada con el actual Presidente de la Generalidad, el flaco servicio de devolver a éste sus armas peores, no precisamente las embotadas que usa en esta su etapa contemporizadora, sino las que empleaba en sus más descabelladas épocas de radicalismo frenético. Si toda Castilla, y con ella lo restante de la España castellanizada, pensase y actuase en este problema como lo hace el señor Maura, Cataluña se encontraría, por reacción vital instintiva, materialmente entregada al señor Maciá. Y la Castilla de Maura y la Cataluña de Maciá no tendrían más remedio, dejadas a solas, frente a frente, que procurar aniquilarse una a otra, y acabarían con ambas, con la República y con España entera. ¿Y esto es solucionar, gobernar o sanar? En todo caso, esto no es remedio de médico, sino de curandero.

Dejemos a un lado todo lo demás. Ya hemos dicho que el discurso del señor Maura no está exento de cualidades. Pero su falta, su defecto capital es tan grave, que revela una carencia de aquel grado de madurez política, sin el cual es prácticamente temerario el ejercicio de la gobernación. El señor Maura es todavía demasiado joven, casi mozo, no tanto por sus años como por su temperamento. Tiene tiempo de hacerse hombre, de instruirse y completarse. Sus dotes son excelentes. Las oposiciones que acaba de hacer le señalan como a uno de los candidatos más notables. Pero le faltan todavía muchos puntos. No ha sabido, no ha podido ganarse el señor Maura el grado de primer ministro, que entre las izquierdas españolas, del otro lado de la barricada, se llevó rotundamente y está confirmando a diario don Manuel Azaña. La cátedra de las derechas republicanas, desgraciadamente para todos, continúa vacante."

Sobre aquest discurs, diu el corresponsal del Diario de Barcelona:

"Al amparo de la no publicación de periódicos en el día de hoy, ha continuado comentándose con alguna viveza en las tertulias de los casinos y círculos madrileños el discurso pronunciado ayer, domingo, por el señor Maura. De lo que ha oído el cronista aquí y allá, deduce, que sólo logró satisfacer el orador a los elementos de la agrupación titulada Apoyo a la República, poniéndole, los demás, reparos de cuantía.

Ha tenido el Sr. Maura el privilegio de remover de nuevo las pasiones con sus dicterios y apóstrofes alrededor del Estatuto catalán, considerando las personas imparciales que la declaración de guerra formulada por el ministro primero de la Gobernación de la República, producida a raíz de episodios como el de la carta del Sr. Domingo, las manifestaciones favorables al Sr. Anguera de Sojo, etc., coloca la solución del problema en un plano de dificultades superiores quizás a la vitalidad de la Asamblea Constituyente. No falta quien, recordando antiguos tiempos encuentra un extraño parecido, entre lo que ocurre ahora con el Estatuto, y lo que acaeció en marzo de 1873, al "Estat Català" de don Baldomero Lostau."

El Socialista *en comentar la part del discurs referent a Catalunya, sembla indicar que els socialistes tenen una solució marxista del problema de Catalunya. La solució deurà ésser d'un marxisme castellà, imperialista. Tot plegat potser es tracta d'un marxisme adotzenat, com el del Sr. Fabra Ribas. Diu* El Socialista:

"En cuanto a la Reforma agraria, el problema, no religioso, sino clerical y la cuestión catalana, el Sr. Maura tiene opinión estrictamente reaccionaria. Ciñéndonos a la cuestión catalana nosotros, hombres de izquierda, hubiéramos sido, acaso, tan duros como él, pero, a fuer de marxistas, desde otro plano."

Com sempre, El Debate *creu posseir la veritat, la veritat evangèlica, la veritat patriòtica. Quin fàstic la veritat de la gent del* Debate!

Heus ací el comentari al discurs d'En Maura:

"Sin duda, lo que mejor acogida hallará en la opinión pública ha de ser la parte del discurso dedicada al problema de Cataluña. No obstante, nosotros no suscribimos muchas de las afirmaciones del Sr. Maura y, desde luego, no aprobemos el tono apasionado, excesivamente apasionado; porque, en ocasiones, más que una noble pasión patriótica, cuidó la palabra del orador una pasión personalista. Mas con esas salvedades, aplaudimos la decisión y la frase inequívoca con que defendió el Sr. Maura la unidad nacional. Ya era hora de que así se hablara desde la capital de España, de que se dijera lo que pensamos y sentimos todos los españoles del lado de acá del Ebro... y aún no pocos y destacados políticos catalanes. Bien hizo el Sr. Maura en declarar que si las Cortes se someten a la imposición de la Esquerra y aprueban, sin un retoque, el Estatuto catalán, "tendrá muchísima razón el pueblo, no ya para declararlas facciosas, sino para declararlas traidoras".

Nicolau d'Olwer

El nom de l'ex-ministre del primer Govern de la República serveix de títol a la crònica barcelonina que Fub publica a Luz:

Diu Fub:

"Barcelona, 12. — Indudablemente, es una fuerza política que no merece ni debe ser desdeñada la del partido catalanista republicano. E incurren en injusticia, que es hija del despecho, los elementos de la Lliga Regionalista cuando tratan despectivamente a Nicolau d'Olwer, llegando "La Veu de Catalunya" a elogiar a Marcelino Domingo para combatir de rechazo la actuación ministerial del primer titular de la cartera de Economía de la República, y acusan una falta lamentable de sentido político quienes desde los dos periódicos de la izquierda republicana de Cataluña combaten a Nicolau d'Olwer, olvidando la integridad moral del hombre que por formar parte del Comité revolucionario y verse perseguido por la Monarquía no pudo asistir al entierro de su madre.

Días pasados hablábamos en una de nuestras crónicas de Nicolau d'Olwer. Y referíamos como ejemplo de su civismo y de su espíritu liberal dos hechos en cuya participación le acompañaron contados hombres de izquierda: su voto en contra del nombramiento de hijo adoptivo de Barcelona a favor de Martínez Anido, propuesto por los regionalistas en el Ayuntamiento, y el haber presidido el entierro de don Francisco Layret."

La Confederació contra l'Esquerra

El senyor Domingo de Fuenmayor publica a La Voz Valenciana *un interviu amb el senyor Felipe Alaiz, director de* Solidaridad Obrera. *N'extraiem un fragment que afecta Catalunya:*

"¿No daríais los votos a la Esquerra Catalana?

—A la Esquerra, menos que a nadie.

—Entonces, ¿cuál es vuestra actual posición ante Maciá?

—De franca, absoluta y firme oposición.

—¿Por qué?

—Por todo. Por principio. Porque la política es una sarta de patrañas. Cuando nuestro periódico denunció los tormentos de que en los sótanos de "Jefatura" hizo objeto la policía a compañeros nuestros, denuncia que llegó al Parlamento y fué comprobada por una comisión de parlamentarios que vino a Barcelona para examinar a las víctimas, la prensa oficial de la "Esquerra" lo silenció todo, no prestándonos el menor auxilio, ni la más pequeña solidaridad moral. Esto, después de todo, ya lo habíamos supuesto.

—Bien. O mal. Pero, bueno, en el caso de que, rechazado el Estatuto de Cataluña por las Cortes de la República, el señor Maciá pretendiera promulgarlo por decreto de la Generalidad, ¿cuál sería la actitud de los Sindicatos?

—No nos interesa el Estatuto. Tanto si se aprueba como si se rechaza, es una delegación de poderes fiscales y tutelares, contra los que lucha la Confederación Nacional del Trabajo, lo mismo si se ejercen en Madrid, que en Barcelona, o mancomunadamente, como ocurrirá."

ESPORTS DE NEU
Vestits per a esquí, a 125 Ptes.
J. ROCA
39 - SANTA ANNA - 39

La Medicina

ELS OFTALMOLEGS

En la darrera sessió de la Societat Oftalmològica de Catalunya, el doctor Hermenegild Arruga, donà una conferència tractant de desprendiment de la retina, en la qual exposa el seu criteri del que ha de fer-se segons els casos i quin és el tractament quirúrgic més adequat en cada cas. Es mostra particularment partidari de la termopunció penetrant de Gonin.

Prengueren part en la discussió del tema els doctors Preses, Piferrer, Vidal, Freixenet, Hospital, Prats, Duran i Queraltó, els quals felicitaren al doctor Arruga per la seva científica dissertació.

LES ARTS

UN SOPAR D'HOMENATGE :: :: :: ::

Un grup d'amics i admiradors de Ramon Sarsanedes i Oriol, amb motiu de la notable exposició de laques celebrada darrerament a la Sala Parés, va dedicar-li un sopar d'homenatge, el qual tingué lloc abans d'ahir, dimarts, al Restaurant Catalunya.

L'acte va palesar, una vegada més, les bones amistats amb què compta En Sarsanedes i fou una viva demostració de l'interès amb què és seguida l'actuació artística de tan notable laca dor, puix que van ésser prop d'un centenar els comensals que compartiren amb ell el goig de veure's asseguts al voltant de la mateixa taula.

D'entre la nombrosa concurrència, recordem, ara, els prestigiosos noms de Bosch-Roger, Fenosa, Rebull, Camps-Ribera, Benet i senyora, Maragall, Merli, Créixems, Boi Rahola, Ferreres i Amigó, Puig, Dalmau, Costa, doctor Perramon, Brugués, Saboya, Otero, Tomàs, Casals i Freixes (fill), Ribes, García, Sarsanedes (A. i F.), Carreres, Alzina i Aimamí.

En el moment oportú van llegir-se nombroses adhesions i s'adreçaren a l'homenatjat per part de Saboya, Benet, Juliachs, Ader, Serra, Ribot, Sunyol i d'altres, franques paraules d'estima i consideració que van ésser regraciades per l'interessat, el qual va voler fer constar, abans de tota altra cosa, el més íntimament sentit testimoniatge de reconeixença per a Josep Mansana i Jaume Marco que, en instituir, a la nostra Barcelona, Sakura, dolça evocació de la primavera extrem-oriental, han volgut afirmar el sentiment de l'art català per tal d'expandir-lo, sota aquell signe, pels més apartats indrets on, encara, la bellesa fa trémer l'esperit humà.

L'humor, fidel reflexe de la companyonia regnant, no va decaure en tota la vetlla.

Unim, a totes les altres, la nostra felicitació, amic Sarsanedes.

EXPOSICIO DE PINTURES DE CAMP-RIBERA

Camp-Ribera inaugurarà, el proper vinent dissabte, dia 16, a les galeries "Syra", una exposició de pintures composta d'oles, esmalts i guaixes.

II CONCURS DE DIBUIXOS A LA PLOMA, DEDICATS A LA "MASIA CATALANA" :: ::

L'A. E. Tagamanent ens dona la llista del Jurat qualificador: En Josep Danès, en representació de la Fundació Concepció Rabell, "Masia Catalana"; En Ricard Opisso; En Ramon Puig Gairalt, en representació del Círcol Artístic, i el Sr. Josep Cubells, en la part literària, en representació de l'entitat organitzadora.

L'obertura i el fall del Jurat tindrà lloc el vinent dia 19, a les deu de la nit. Són invitades totes les entitats excursionistes i culturals.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
J. LLORENÇ ARTIGUES Ceràmica
VALLS BAQUE Pintura
Fins al 15 actual

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
T. ZOIX - Pintura
F. CARRERES NOLLA "
LL. GOMEZ - "
K. LEYDE - "
R. MAS MAS - "
R. MARIN Ceràmica
Fins al 8 actual

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 84
P. SABATER-JAUMA Aquarelles
Fins al 15 actual

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 98
Mobles i objectes d'art, llàmpares i vidres de Murano
Pintures d'Albert Junyent

Exposició de pintura moderna
SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
RAMBLA CATALUNYA, 29
MARTI GARCES - Pintura

SYRA
DIPUTACIO, 262
Galeries d'Art
SOLEDAT MARTINEZ Pintura
Exposició col·lectiva de pintura
DOMENEC CARLES - ARTUR CARBONELL - A. OBIOLS - ESTEVE VICENTE - BOSCH - REUGER - CORTES D'AIGUADER - GRAU SALA - JOSEP M. PRIM - F. VIDAL GOMA - MIQUEL VILLA

SALA BADRINAS
Mobles moderns
Diagonal, 460
Dibuixos gouaches de Grau Sala
Del 9 al 23 de gener

VISITA DE LA JUNTA DEL COL·LEGI D'ADVOCATS

El governador va rebre la visita de la Junta del Col·legi d'Advocats en ple, presidida pel senyor Raimon d'Abadal i amb assistència de tots els seus membres, llevat del senyor Bernis, que ahir enterrava la seva mare, per a testimoniar-li el seu afecte i companyonia.

El senyor Moles va correspondre a la visita rebuda, anant a saludar els seus col·legues que es trobaven reunits al Col·legi, i als quals agraí la prova d'afecte que li havien tributat.

LA FEDERACIO DE FILATS I TEIXITS

Aprofitant la visita rebuda d'una comissió de la Fedeació de Filats i Teixits, en la qual hi eren representats els fabricants del Pla de Barcelona, el governador incità a aquests darrers perquè s'activessin les negociacions amb els obrers per tal d'evitar que esclatí un conflicte al ram tèxtil.

Els patrons prometeren fer-ho, i demà mateix seran represes les negociacions directament amb els obrers, a la Federació.

A CASTELLO NO HI HA TREBALL

Telegrama rebut del governador civil de Castelló:

"Prego V. E. encarescudament doni la major publicitat que no hi ha feina per a col·locar obrers sense aquest, en aquesta província, on discretament també hi ha gran nombre parats forçosos, i els que vénen d'altres llocs empitjoren situació pròpia i d'obrers provincia."

ALTRES VISITES

També anaren al Govern civil una comissió de dependents i obrers de la fàbrica Fradera de Vallcarca i la Junta de la Cambra de Comerç.

LLEVADORA
cirurgiana, estatge embarassades. — Preus mòdics. — Consulta de 2 a 4
Tallers, núm. 21 i 23, 1.er 2.ª
Telèfon 21068.

Les malalties de
L'ESTÓMAC I BUDELLS
DOLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
ACIDOR I VOMITS
INAPETENCIA
FLATULÈNCIES
DIARREES
LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.
se curen positivament amb
L'Elixir Estomacal
SAIZ DE CARLOS
Poderós tònic digestiu que sempre triomfa.
De venda: Principals farmacies del món.

VIDA SOCIAL

Orientacions interessants

A L'ENTORN DEL PROJECTE DE CREACIÓ DE LA CAMBRA DEL VIATJANT

Per LA PUBLICITAT del dia 8 del corrent vàrem assabentar-nos que un dels iniciadors de la fundació de la novella entitat Viatjants i Corredors Associats és el senyor Diumaró, cosa que ens ha sorprès, essent com és, des de fa 20 anys, soci d'una altra tan dinàmica i rica en possibilitats d'ordre social com és el Centre Autonomista de Dependents. I com que precisament al dit col·lega vàrem començar a conèixer-lo sota certs aspectes a través de "Lluita" per un treball que l'aludeix, encapçalat "Un viatjant que ens honra", és per això i altres coses del cas que aprofitem l'avinentesa de remarcar que hem tingut interès de parlar-hi a propòsit de la projectada Cambra del Viatjant. Deixeu-me, però, reproduir el paràgraf darrer de l'esmentat treball de "Lluita", puix sempre és alliçonador recordar les actuacions estimulants:

"Fa cosa d'uns tres anys (i això fou escrit a l'octubre de 1926) un redactor de "La Libertad", de Madrid, relliscava dient entre altres coses: "Los viajantes de comercio y los nuevos ricos, esto es, los cerebros de corcho..." I el senyor Diumaró, mentre altres col·legues seus jugaven a escacs per distreure's en el tren durant el trajecte de Burgos a Bilbao, amb la "Fox" sobre el tauler del departament, va escriure una rèplica tan contundent enaltint la classe que l'esmentat redactor se sincerà com va poder i la redacció del diari madrileny rectificà donant les seves excuses a la Societat de Viatjants i Representants del Nord d'Espanya, que radica a Bilbao, la qual n'havia protestat empesa per les paraules del coratjós company, publicades al diari "La Tarde", d'aquella capital."

Encara que comprenem la necessitat d'ésser el més breus possible, siguí'ns permès de recollir, també, uns paràgrafs del brillant comentarista de LA PUBLICITAT senyor Soldevila. Si bé foren adreçats al senyor Diumaró, en ocasió d'haver publicat un llibre, un estudi crític del nostre industrialisme, elogiat per tota la premsa per l'afany de superació que l'informa, afavoreix força els viatjants en general. Deia així, el 26 de gener de 1929, Carles Soldevila:

"Altrament, ens comuniquen que l'autor de "La Producción Industrial y el Comercio en España" és un viatjant de comerç. No és un viatjant vulgar: això es veu de seguida. Ell assegura en el seu llibre que ha desaparegut el tipus de viatjant sarauista, però que resta encara el viatjant massa aficionat al dominó... Evidentment ell ha superat amb èxit remarcable totes dues etapes i n'inaugura una tercera, si fa no fa inconeguda. En el seu llibre, que podrà tal vegada adreçar-se d'una manera més directa al seu públic natural, demostra, ultra una noble preocupació, una gran varietat de lectures. Les seves cites oscilleu des de Bernard Shaw fins a Joubert, des de Sòcrates fins a Henry Ford, des de Carles Pi i Sunyer a Joan Maragall. Ens ha fet meditar una estona la bella frase de Carlyle que posa al capdamunt d'un capítol: "Tota empresa noble sembla impossible a la primeria."

Exhumada per la seva oportunitat aquesta frase encoratjadora i situada ensems, doncs, la personalitat del viatjant en qüestió, direm el que ens ha manifestat en insinuar-li que no comprenem el per què de la creació d'una nova entitat com la de Viatjants i Corredors Associats, la qual, tenint-se càrrec que ja ens trobem massa disgregats en grups, penyes i associacions de tota mena, propugna la creació de la Cambra del Viatjant, única: sense que les alludides que han d'integrar-la perdin llur característica habitual, naturalment.

En primer lloc — ens diu el senyor Diumaró— he de fer constar que si, que jo vaig ésser un dels iniciadors per a fundar una societat que acull tots els que viatgem per negoci, tots els que actuem de viatjant, comissionista, dependent viatjant o viatjant patró, per tal d'anar units i agermanats tant mentre som de viatge com després, i treballar conjuntament, amb la santa persistència que posem en el nostre comés, per la consecució de determinades millores a profit de tots. El que hi ha és que aquelles aspiracions meves han derivat per la força del nombre, i potser per la de la raó, en la concreció que és la societat Viatjants i Corredors Associats, els dirigents de la qual —dit sigui en honor seu— han desplegat una activitat extraordinària.

Jo —segueix dient-nos el meu interlocutor— cercava poder crear una societat de viatjants de classe completament diferent de la que realitzen les moltes agrupacions que ja existien abans de l'infantament d'aquella, que en suposa una més. Volia que fos un centre cultural d'estudis econòmics. Pretenia, com a cosa fraternal, bàsica, que tots els que periòdicament anem pel món en missió comercial, emprenguéssim —sota el nom, per exemple, de Cambra de Viatjants (Centre Cultural d'Estudis Econòmics)— una seriosa, forta i persistent campanya de conjunt per tractar d'aconseguir el reconeixement jurídic de la nostra personalitat i el bitllet ferroviari especial i al referent als autos de línia. Sobretot, aquestes coses: perquè no essent possibles els avantatges del bitllet per als professionals sinó mitjançant la presentació del carnet d'identitat expès per la Cambra o Mancomunitat, aleshores la conveniència d'obtenir-lo serviria d'aglutinant per a aplegar en un sol organisme —que, com tinc dit, podria arribar a esdevenir consultiu—, en una sola i potent organització. I aconseguit això, pagant una quota molt petita hauríem tingut una entitat amb elements pecuniaris suficients per a estar subscrits a les principals revistes del país i estrangeres especialitzades en qüestions comercials. D'aquestes revistes n'hauríem pogut reproduir tot el que fos digne d'ésser donat a conèixer entre nosaltres, divulgat sota la base d'una publicació que dilatés i enrobustís els nostres poc extensos coneixements: revista, l'existència de la qual, pel seu contingut i per la seva acurada presentació, per la seva adequada finalitat fos un motiu de legítim orgull per als seus progenitors, que hauríem pogut ésser tots els viatjants, sota la direcció experta i alliçonadora d'un periodista professional i tècnic en qüestions adients al que som o podem ésser. Dic al que som o podem ésser, en més o menys modesta categoria potencial en uns i altres ordres, perquè al córrer del temps no són pocs els que d'entre nosaltres, més tard o més d'hora, esdevenen patrons. I perquè aquelles millores de caràcter social en la labor per a la consecució de les quals, sense negligir el mutualisme, excelleixen agrupaments liberals i demòcrates com el Centre Autonomista de Dependents siguin més fàcils, cal abastar tots els mitjans conduents a aixecar el nivell cultural de la col·lectivitat — en el nostre cas composta de caps i dependents de comerç — entre la qual ha de tenir lloc aquella col·laboració fervent, la necessitat de la qual arreu del món cada dia es palesa de faisó més manifesta, puix un negoci no és una deu inestroncable que raja sempre i sense esforç.

Heus ací —acaba dient-nos el senyor Diumaró— fins on vaig ésser un dels iniciadors d'aquella novella agrupació, pensant, també, en les conferències que podríem escoltar-hi, i perquè sóc actualment partidari de la creació de la Cambra de què aquest home parla, que podria significar si fa no fa el que ja aleshores considerava d'una estructuració bàsica de força inicial considerablement eficient, si hom tenia cura que no restés una cosa morta, insensible, un fòssil com tants d'altres, sinó un cos viu, inquiet i batagent, expressió afirmativa dels viatjants, principals propulsors de la riquesa nacional.

JOSEP BRACONS

Manifestació d'obrers sense feina

Durant la major part del matí d'ahir, un nombrós grup d'obrers sense feina s'estacionà a la plaça de la República, a la voravia de la Generalitat, comentant el que per aquest organisme no els fos donada ocupació.

A la tarda el grup es formà al carrer de Sant Honorat, davant la Borsa del Treball, continuant en les seves queixes per no facilitar-los-hi feina.

A darrera hora, els obrers congregats al carrer de Sant Honorat decidiren nomenar una comissió, que s'entrevistà amb el president de la Generalitat.

El senyor Maciá manifestà als comissionats que en l'actualitat no els podia complaure en llurs peticions per no tenir obres on ocupar-los.

La campanya pro-nacionalització dels ferrocarrils

Complint els acords presos en el darrer congrés extraordinari celebrat a Madrid, la Comissió executiva del Sindicat Nacional Ferroviari ha emprès una intensa campanya per totes les zones d'Espanya, que tendeix a predisposar l'opinió en pro de la nacionalització dels ferrocarrils al nostre país com a únic mitjà de disposar de transports ràpids i econòmics que són a la vegada base de la riquesa d'una nació.

En la zona de Catalunya han començat aquests actes a Lleida, on se celebrà el dia 8 de l'actual, continuant després a Tarragona, a Reus i a Palma de Mallorca; el 15 en aquesta capital i el 16 a Manresa.

A Lleida d'aquesta capital, que se celebrarà el dia 15 al local de la Mutualitat Moderna, ultra Josep Gómez, hi prendrà part també el secretari general Triió Gómez.

Reunió de cuiners

La Societatde cuiners i auxiliars Artística Culinària de Catalunya celebrarà reunió general extraordinària avui, dijous, a dos quarts d'onze de la nit, de primera convocatòria, i a les onze de segona.

CAPITAL
Petit o gran i administrat per vostres mateixos, us produirà gran renda mensual que garantir triple queda el vostre poder. Rambla del Centre, 27 - pral., seg. Telèfon 21772

✝

PREGUEU A DEU EN CARITAT PER L'ANIMA DEL

Dr. Ivo Morer i Guasch

natural de Pareras (Puigcerdà)

que mort el dia 15 de gener de 1931, després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

A. C. S.

Els qui el ploren: esposa Carme Ramon i Escofet, fill doctor Francesc, filla política Maria Fargues, néta Montserrat, fill entenat doctor Joan Lleó, filla entenada política Paquita Bonda, néts entenats Joan Ms. i Montserrat, germana política Matilde Subirana Vda. de Morer (absent), nebots, cosins i parents tots, en recordar a llurs amics tan dolorosa pèrdua, els preguen llur assistència als funerals que per a l'etern descans de la seva ànima se celebraran demà, divendres, dia 15, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de Nostra Dona de Pompeia, pel qual piadós acte els quedaran molt agraïts.

Les misses després de l'Ofici i tot seguit la del perdó.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Informació política

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

Ateneu Nacionalista "Barcelona Vella"

DISTRICTE I

Passatge del Crèdit, núm. 1 (Carrer de Fivaller)

DIUMENGE, DIA 17 DE GENER, A LES 11 DEL MATI,

ACTE INAUGURAL DEL NOU ESTATGE

en el que prendran part:

MARIAN IGLESIES D'ABADAL

JOSEP TOMAS I PIERA

MARTI ESTEVE I GUAU

JAUME BOFILL I MATES

Reunió del Consell Directiu del Partit Catalanista Republicà

En la reunió celebrada ahir pel Consell Directiu del Partit Catalanista Republicà, aquest examinà amb tot interès la situació general del Partit, i pogué constatar amb satisfacció l'existència d'un redreçament arreu de Catalunya a favor de l'ideari d'Acció Catalana, que es posà especialment de manifest en l'acte que dissabte darrer fou dedicat al president senyor Nicolau d'Olwer. El Consell fa constar la complaença amb què ha vist les mostres de simpatia de què ha estat objecte el seu president, i declara la seva adhesió absoluta a les manifestacions que aquest féu en l'acte esmentat.

L'INGRES DE NOUS ASSOCIATS

Una nova prova de l'entusiasme amb què avui són sentits els ideals d'Acció Catalana la dóna la gran quantitat de propostes d'ingrés que aquests dies afluixen al secretariat. En la reunió a la qual al·ludim s'acceptaren cinc-cents nous socis.

ELS ACTES DEL PARTIT

El Consell veu altrimatéix amb satisfacció la col·laboració entusiasta de les organitzacions foranes del partit a les tasques d'organització i propaganda. Després dels actes de Tàrrega i Ripoll i dels diversos actes celebrats a Manresa, Tarragona, Reus, Palamós, Badalona i molts d'altres indrets, s'anuncia un altre i important Acte d'Acció Catalana a la Ribera de l'Ebre. Altri mateix hi ha en preparació, per a data molt pròxima, actes del Partit a Olot, Tàrrega, La Garriga, Palamós, Torlosa, Llinàs, Sallent i d'altres; afegim-hi encara, la inauguració de noves entitats, com les de l'Erdú, Altafulla i Cades ja realitzada, i l'anunciada, per a molt aviat, d'un important centre a la barriada del Poblet de Barcelona.

El Consell recomana amb tot interès a tots els afiliats al Partit que intensifiquin l'organització de nuclis d'Acció Catalana allà on no n'hi hagin encara, i es posin d'acord amb les agrupacions respectives per a la celebració de nous actes de propaganda.

LES PONENCIES D'ACCIO CATALANA

L'organització d'aquestes Comissions ha estat un èxit remarcable. Les inscripcions són nombroses, i encara, aquests dies, se'n reben de noves; a continuació donem nota de les realitzades darrerament:

"Problemes constitucionals, legislació electoral i règim polític", Andreu Bastèr.

"Divisió territorial de Catalunya i règim local", David Soler i Ramon Villeró.

"Cultura", Miquel Puig Bonet, Francesc Huguet i Miquel Sotéboyls.

"Problemes socials", doctor Jaume Vivancos, Ramon Ferreres, Pere Munt Gil, Joan Boix, Francesc Momplet i Josep Punyet.

"Obres públiques", Manuel Carbonell.

"Agricultura i Acció Social Agrària", Artur Rigol, doctor Joan Estilles, Lluís Saladrigues i Mitjans.

"Finances, Pressupostos i Tributs", Antoni Bozzo.

"Comerç, Indústria i Comunicacions", Casimir Clos, David Soler, Sindreu Baster i Josep Gomis.

LA DELEGACIO DEL PARTIT I EL DISCURS DE L. NICOLAU D'OLWER

S'acordà, així mateix, procedir a la impressió de la Declaració i Estatuts del Partit, aprovats en l'Assemblea del Palau de Projeccions, i del discurs pronunciat pel senyor Nicolau d'Olwer en l'acte de dissabte passat a l'Hotel Orient.

Secció Universitària d'Acció Catalana

PRATS I FATJO, S. en C.
Passeig de Gràcia, 31
recorda als seus clients els clàssics Torrells de Sant Antoni

CERCLE D'ESTUDIS POLITICS

Avui, dijous, a dos quarts de vuit del vespre, tindrà lloc a l'estatge d'Acció Catalana Republicana (Corts Catalanes, 589, pral.) un acte en el qual el senyor S. Surós i Forns dissertarà sobre el tema: "Precés històric del comunisme i les seves variants i derivacions".

Casal Catalanista Republicà del Poblet

Els dies 23 i 24 del corrent, han estat assenyalats per a celebrar la inauguració oficial de l'entitat que ve a la lluita per a defensar en aquesta populosa barriada obrera els ideals de Catalunya, Llibertat, Democràcia, República.

A les deu de la nit del dia 23 se celebrarà a la sala d'actes de l'entitat un miting en el qual prendran part conegudes personalitats del nostre Partit, que ja s'anunciaran.

A les cinc de la tarda del dia 24 serà inaugurada la temporada escolar i farà la presentació l'elenc escènic de l'entitat que, dirigit per Joan Cuns, comptà amb valuosos elements, amb la cooperació dels quals es podran celebrar les obres de Teatre Català de més importància escènica. Seran representats els drames "Els fills de Regina", de Millàs Raurell, i "Cobardies".

Ha quedat nomenada una ponència encarregada de constituir la Joventut Catalanista Republicana del Poblet, i aquesta idea ha desvetllat molt d'entusiasme entre els joves.

La Comissió Permanent de Cultura ha començat la formació d'una Biblioteca, que procurarà anar documentant, però com que els mitjans de què actualment pot disposar no són suficients per a realitzar els seus propòsits, demana a aquells que estiguin disposats a fer un oferiment de llibres, que es dirigeixen a nom del President al Passatge Fort, números 12 i 14, indicant si els remetran o s'han d'anar a recollir. També té en estudi la celebració d'una sèrie de conferències sobre diversos temes, i compta ja amb el concurs de diverses personalitats dintre l'art, la literatura, etc. Actualment es prepara un curset de català, per al qual s'obren subscripcions. Per a detalls, dirigiu-vos a l'entitat.

La Junta Directiva comunica als socis de l'entitat que a l'objecte d'establir una estreta relació entre ells, ha acordat establir unes hores de conversa que han estat disposades en la següent forma: Dimecres, dijous i divendres, de sis a nòu del vespre; dimarts, dijous i dissabtes, de deu a onze de la nit.

La inauguració del nou estatge social de l'Ateneu Nacionalista Barcelona Vella (Dte. I)

Enllestits definitivament els treballs d'organització del nou local d'aquesta entitat, diumenge vinent al matí tindrà lloc l'acte inaugural amb un acte polític en el qual prendran part els senyors Marian Iglesies d'Abadal, Josep Tomàs i Piera, Martí Esteve i Guau i Jaume Bofill i Mates.

L'anunci d'aquest míting ha desvetllat un fort interès entre els elements catalanistes republicans del districte; per altra banda, totes les entitats d'Acció Catalana de Barcelona han anunciat l'assistència a l'acte de representacions. Aquestes darreres són pregades de demanar a l'Ateneu Barcelona Vella les invitacions que requereixin.

Agrupació d'Acció Catalana de Sant Cugat del Vallès

A l'estatge social d'aquesta entitat donarà una conferència sobre el tema "L'actuació del nostre Ajuntament" el seu president, senyor Pau Muñoz-Castanyer.

L'acte serà públic i tindrà lloc demà, divendres, a les nou del vespre.

PRATS I FATJO, S. en C.
Passeig de Gràcia, 31
recorda als seus clients els clàssics Torrells de Sant Antoni

Rossend Llates al Centre Catalanista Republicà de La Garriga

Dissabte vinent, el vespre, el nostre amic Rossend Llates donarà una conferència al Centre Catalanista Republicà de La Garriga, en la qual descobdellarà el tema "Alguns retrats de polítics catalans contemporanis".

Per la col·laboració femenina dins d'Acció Catalana Republicana

Un grup d'associades d'Acció Catalana Republicana ha acordat emprendre una activa campanya de proselitisme per tal d'organitzar dintre d'aquesta entitat un nucli femení que col·labori a les tasques del Partit Catalanista Republicà.

El fet que en aquestes darreres setmanes hagin estat diverses les dones que s'han adreçat al secretariat del Partit demanant llur ingrés a l'Entitat central, unit a què són ja moltes les que formen part de les organitzacions adherides, fa suposar que la iniciativa a la qual hem al·ludit es veurà corresposta per l'èxit.

El aquest efecte, ha estat convocada per al dimarts vinent, dia 19 de l'actual, a les set de la tarda, una reunió a l'estatge social d'Acció Catalana Republicana, Corts Catalanes, 589, pral., a la qual són invitades totes les dones que, coincidint amb l'ideari del Partit Catalanista Republicà, vulguin col·laborar més directament a les tasques d'aquest agrupament polític.

Per una Joventut Catalanista Republicana a Mataró

Un grup de joves mataronins ha començat activament les tasques d'organització de la Joventut Catalanista Republicana a la seva ciutat. Al dit fi ha convocat una reunió preparatòria per al dissabte vinent, dia 16, la qual tindrà lloc a l'estatge social d'Acció Catalana de Mataró, a dos quarts de deu del vespre.

Per l'interès que aquesta reunió ha despertat entre l'element jove, s'espera que tindrà l'èxit més falagur. Bon nombre de joves simpatitzants han promès llur assistència.

Encara que s'han cursat c's corresponents avisos, són pregats tots els interessats que es donin per invitats amb les presents ratlles.

Una interessant nota del governador de Tarragona, rectificant alguns conceptes del discurs del senyor Maura

Heus ací la nota que ha fet pública el senyor Noguer i Comet:

"En el discurs darrer del senyor Maura hi ha un extrem, segons les informacions dels periòdics, que m'interessa personalment deixar aclarit. Segons ells, digué el senyor Maura, referint-se al senyor Macià: "Primero quiso nombrar los gobernadores. Me opuse terminantemente, y los nombré yo". Davant aquesta afirmació, i com a únic governador que queda de la primera República, vull fer constar:

Primer: Que el meu nomenament el dec al Govern de la República: no al senyor Maura.

Segon: Que ningú que conegui la meva modesta significació política no podrà creure que la proposta del meu nomenament al Consell de Ministres la fes el senyor Maura.

Tercer: Que el senyor Maura haurà de recordar que en rebre'm divendres, dia 17 d'abril, a les dues de la tarda, al ministeri de la Governació, junt amb els altres governadors que anaven a rebre d'ell instruccions, li vaig manifestar que, havent-se produït algunes divergències entre el Govern de Catalunya (encara no s'anomenava de la Generalitat) i el de la República, a conseqüència de les quals precisament aquell dia eren a Barcelona els ministres senyors Domingo, Nicolau i Fernando de los Ríos, jo no podia, de moment, acceptar el càrrec de governador d'una província catalana sense que aquelles diferències desaparegessin, i sense comptar amb la ratificació del meu nomenament pel Govern de Catalunya, al que assentí el senyor Maura, reconeixent la raó de la meva manera de procedir, i manifestant-me que, esperant la resolució de l'assumpte, havia ordenat la suspensió de la presa de possessió dels altres governadors catalans. I tant fou així que, havent estat nomenat governador de Girona el senyor Enric Izquierdo, i, malgrat d'esser ja aquest a Barcelona, no arribà a possessionar-se del càrrec per no haver merescut el seu nomenament l'acceptació de Catalunya.

I quart: Que, havent quedat satisfactòriament resoltes les dificultats al·ludides, i posats d'acord els dos Governs, el nomenament definitiu dels quatre governadors catalans, que fórem: Companys, per Barcelona; Puig d'Asprer, per Lleida; Simó, per Girona, i jo per Tarragona, fou fet al Consell de Ministres celebrat el dilluns següent, dia 20, a la sortida del qual (les deu de la nit), vaig manifestar al senyor Maura que acceptava definitivament el càrrec, per ço que aquell m'invità a visitar-lo al dia següent, al ministeri, a l'objecte de conferenciar, com així ho vaig fer, i en la dita conferència, si bé em recomanà que no em decantés massa cap a la Generalitat, va reconéixer que jo, com els altres governadors catalans, ens deviem tant a aquesta com al Govern central.

El comentari sobre tot l'exposat no seré jo qui el faci mentre continui en aquest càrrec, però que sí que he d'afirmar novament que jo no hauria estat mai ni ho seria governador d'una província catalana, si el meu nomenament l'hagués de deure a l'apassionat ex-ministre de la Governació, a honor del qual he de declarar lleialment que sempre va tenir per a mi les majors deferències, que li vaig agraïr i sabré sempre agraïr-li."

La nova Junta Directiva de la Lliga Regionalista

La Junta directiva de la Lliga Regionalista, després de la seva darrera renovació, ha quedat formada de la manera següent:

President, Ramon d'Abadal i Calderó; vice-president I, Joan Ventosa i Calvell; vice-president II, Pere Rahola i Molinas; vice-president III, Enric Maynés Gaspar; ice-president IV, Lluís Puig de la Bellacasa i Déu; tresorer, Francesc Puig i Alfonso; comptador, Josep M. Ginesta i Pons; secretari, Nacio de Carreras i Guiteras; vocals, Josep M. Blanch i Romeu, Lluís Duran i Ventosa, Joan Estelrich i Artigues, Jaume de Riba i España, Ferran Valls i Taverner, Carles Sanllehy Girona, Emili Campanyà Valldeperes, Josep M. Casabó Torres, Joaquim Degollada Capdaigua, Antoni Miracle Mercader, Joan Noguera Rovira, Andreu Oliva Lacoma i Jaume Santomà Casamor.

"Nosaltres Sols"

La Secció escolar de l'esmentada agrupació ens prega la inserció de la nota següent:

"Ens cal fer constar la nostra absoluta disconformitat a la nota publicada en diversos periòdics i que referint-se als fets ocorreguts al miting de l'Iris Park va signada per diferents entitats catalanistes d'estdiants, entre les quals, seguramen per equivocació, s'hi fa constar la Secció escolar de "Nosaltres Sols"."

Acte inaugural

Estat Lliure Català (Delegació a Gràcia de "Nosaltres Sols") procedirà a la seva inauguració amb un acte que tindrà efecte demà, divendres, a les deu de la vetlla, al seu estatge social, Salmerón, 87, pral.

Hi prendran part Joan Pasqual, Joan Casals, Maria del Carme Nicolau, Joan Garau-Guart, Joan Muntada i el vice-president de lá Unió Catalanista, Dr. Roig i Pruna, el qual descabdellarà el tema "Per la nostra independència". L'acte serà públic.

Les entitats simpatitzants són pregades de donar-se per invitades, encara que per involuntària omissió alguna d'elles no hagués rebut el corresponent comunicat.

El català a les corporacions

Tenim al davant el darrer número aparegut del "Boletín Oficial de la Provincia de Barcelona", que encara s'anomena així.

Evidentment seria pretensió excessiva voler que el Butlletí esmentat sortis totalment redactat en català, ja que s'hi reproduèixen bon nombre de disposicions de la "Gaceta" i d'altres llocs de Madrid, però d'això a ésser tot ell escrit en castellà hi ha una bona diferència.

Realment, essent en el temps que som, aquestes negligències — perquè bé deurà considerar-ho com a tals— esdevenen imperdonables.

Les conferències del senyor Ossorio i Gallardo a la nostra ciutat

El senyor Ossorio i Gallardo ha tornat a Madrid. Segons notícies, es proposa tornar a la nostra ciutat, en el mes d'abril vinent, per donar tres conferències sobre: "Amor, Matrimoni i Divorci"," en la residència per a senyoretes.

Es probable que el senyor Ossorio aprofiti, a més, el seu viatge a Barcelona per donar una conferència pública amb motiu de la inauguració de la delegació en aquesta ciutat de la Societat d'Estudis Polítics i Econòmics.

SEGIMON ROVIRA
IMPREMTA - ARTICLES ESCRIPTORI
RAMBLA DE CATALUNYA, 62

Detenció d'un periodista

La policia detingué, i posà a disposició del Jutjat de la Universitat, que el tenia reclamat, el director del periòdic comunista "Heraldo Obrero", Eliodor Iza Oragabeitia.

Ha estat denunciat i recollit "Solidaridad Obrera"

Novament fou denunciada ahir "Solidaridad Obrera" per la publicació d'un article titulat "Mordazas", en el qual, segons el fiscal, conté frases injurioses per a l'autoritat.

La policia procedí a la recollida de l'edició denunciada.

El Foment Català i la Casa de Catalunya de París treballen per fusionar-se

Els elements directius del Foment Català i de la Casa de Catalunya, de la capital francesa, atenent suggestions d'illustres personalitats catalanes i inspirats pel més alt patriotisme, es disposen a procedir a la fusió d'aquestes dues entitats per tal com, unificant llurs esforços i activitats, la seva obra resulti més eficaç per als interessos que representen.

A tal efecte, s'ha constituït una Comissió Mixta composta dels senyors Massot, Ferrer i Codina, representant el Foment Català i dels senyors Ravetllat, Puig i Ciutat en representació de la Casa de Catalunya, a la qual ha estat confiada la missió de dur a terme les gestions que calguin.

Les primeres impressions són favorables i tot deixa esperar que les Juntes generals respectives acceptaran les Bases de transacció proposades per la dita Comissió i signades pels seus components.

Noticiari

— El regidor Solà Cañizares donarà una conferència diumenge, dia 24, a les onze del matí, al cinema Saló Victòria (València, 289 i 291), sobre el tema "La dona catòlica i la República".

— El Casal Nacionalista de la Barceloneta, adherit a la Lliga Regionalista, després de la reunió general ordinària celebrada darrerament, queda constituït de la següent manera:

Conseil directiu: president, Sr. Josep Alomar Estades; vice-president primer, Josep Pujades Robert; vice-president segon, Sr. Narcís Ferrer i Puig; vice-president tercer, Sr. Josep Casa Escubeiro; secretari general, Sr. Joaquim Barroso Torres; secretari primer, Sr. Esteve Avellan Llorca; secretari segon, Sr. Manuel Ripoll Brasó; comptable, Sr. Gaspar Garcia Calabuig; tresorer, Sr. Josep Betriu Forés; bibliotecari, Sr. Valentí Mústich Tersol; vocals: senyors Lluís Casanoves Gallard, Joaquim Canés Ciurana, Esteve Blanch Brill, Miquel Rossell Llorenç i Andreu Gaspar Funes.

Consell consultiu: Senyors Isidre Lleuger Maristany, Josep Trius Tous, Joan Bergadà Terrats, Bonaventura Girbés Farrà i Vicents Ripoll Massanet.

— La Lliga Femenina Catalana per la Pau i la Llibertat acaba de rebre un telegrama anunciant el viatge a Barcelona de Madame Camille Drevet, Secretària general de la Lliga Internacional de Ginebra, per tal de prendre part a l'Assemblea Internacional Pro-Desarmament, que aquesta entitat ha organitzat per al diumenge que ve, dia 17.

— Divendres vinent, dia 15, a la nit, Estat Lliure Català (Delegació a Gràcia de "Nosaltres Sols"), començarà oficialment les seves tasques amb un acte al qual participarà, entre altres, En Roig i Pruna, i dissertarà sobre un tema que s'anunciarà oportunament.

La premsa local a l'Arxiu Històric de la Ciutat

L'Arxiu Històric de la Ciutat comunica les següents dades estadístiques de la premsa local:

Durant l'any 1931 han aparegut a Barcelona 698 publicacions periòdiques repartides per llur periodicitat en aquesta forma: 34 diaris, 152 setmanals, 40 quinzenals, 336 mensuals, 26 trimestrals, 29 anuals i 81 de periodicitat diversa. Els títols registrats l'any 1930 foren 637.

De les 698 publicacions de l'any 1931 en corresponen 194 a la llengua catalana i 479 a la castellana; 15 són bilingües i 10 són de llengües estrangeres i esperanto.

Segons el tema poden agrupar-se de la manera següent:

Informació general (inclosos els diaris polítics), 30; revistes de caràcter general, 47; Filosofia, Religió, Sectes, 15; Devoció (inclosos els Full Parroquials), 101; Política (exclosos els diaris d'informació), 52; expansió econòmica, 19; Economia Política, Organització Social, 23; Finances (inclosos els Butlletins dels Bancs, 18; Interessos comarcals i regionals, 4; Dret, Administració, Institucions benèfiques, 30; Ensenyament (incloses les revistes post escolars, 39; Transports, Filatèlica, 13; Moda, Folklore, 16; Filologia (incloses les revistes esperantistes), 3; Ciència, 10; Medicina, Farmàcia, 48; Enginyeria, Mecànica, Electricitat, 23; Agricultura, Alimentació, 36; Comerç, 26; Indústries, Oficis, 27; Belles Arts (inclosos els catàlegs periòdics de discos), 27; Fotografies, Cinema, 15; Jocs, Esports, Dansa, 29; Excursionisme, Turisme, 22; Història, Literatura, Periodisme, 15; Revistes infantils, 19.

D'entre aquestes publicacions 108 són preferentment tècniques; 136, professionals; 262, portant-veus d'entitats; 18, anunciadores, i 12, satíriques.

Durant l'any 1931 han estat registrades 125 publicacions noves, i han deixat de publicar-se 56. Entre les primeres són comptats sis diaris, quatre dels quals moriren aviat. La més antiga de les publicacions desaparegudes comptava catorze anys de vida. D'altres vint-i-una havien iniciat llur publicació dins el mateix any.

La direcció de l'Arxiu Històric adverteix que les anteriors dades no poden ésser totalment exactes per tal com no totes les publicacions periòdiques de Barcelona arriben directament i regularment a l'Arxiu, per bé que durant l'any darrerament finit les aportacions directes i gratuïtes han estat considerablement augmentades. Els números de publicacions periòdiques de Barcelona, corresponents a l'any 1931, ingressats per donatiu a l'Arxiu, donen la suma de 18.970; els números de publicacions d'anys anteriors, ingressats així mateix per donatiu arriben a 13.447. Els números que han estat comprats per tal de completar col·leccions, no passen de 774.

ELS AMICS DE

LA PUBLICITAT

RETENEN CUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

El Teatre

GOYA. — "Mamà ilustre", comèdia en tres actes, d'E. Suàrez de Deza

Sembla que el destí del teatre modern sigui el de prendre's seriosament els temes banals i d'exposar, amb banalitat els temes dramàtics. "Mamà ilustre", per exemple, és un melodrama pres amb to de vodevil.

Hi veiem el marit d'una actriu mimada per la sort, al qual té tothom per un pobre diable. Hom sap que ella l'enganya. Hom diu que fins el fill, al qual ell estima amb deliri, no és fill seu. Però amb això la gent s'enganya. En realitat l'infant de qui no és fill és de l'actriu. Mentre ella tenia un fill adúlter, ell en tenia un altre de la dona que estimava, la qual morí de l'infantament. Aleshores ell els canvià. L'actriu no coneix aquest secret terrible fins a la mort del marit, quan ja els dos nois tenen vint anys. Una lluita de sentiments comença: una lluita entre l'adoració que li inspira el fill apòcrif i l'adversió que li inspira el propi fill.

Es un conflicte, doncs, entre la veu de la sang i els sentiments adquirits per l'habitud. Conflicte gens nou i que en el mateix teatre espanyol té precedents illustres.

Tampoc es pot dir que, psicològicament, Suàrez de Deza faci cap esclariment nou en aquest terreny. Tampoc no s'ho proposa. La novetat—novetat relativa—és la del to: el to lleuger i sovint burlesc que l'autor dóna al conflicte, l'ambient frívol on col·loca l'acció, la mateixa creació de la protagonista, la qual pel fet d'ésser actriu dóna, amb els moments de ficció, un equívoc agredolç als sentiments que expressa. I cal dir que aquests sentiments són pintats amb força veritat, i que a desgrat de la frivolitat del diàleg amb la qual cosa l'autor elimina la sensibleria fàcil, té moments d'autèntica emoció.

Carme Moragas, que interpreta la protagonista, és una actriu bella i que sap exhibir-se amb notòria elegància. El seu rostre és, però, poc expressiu, i els seus moviments, monòtons. Artísticament, treu ben poc partit de la seva figura, després modula amb excessiva afectació. El personatge, tal com l'autor l'ha concebut, ha d'ésser una actriu esvanida, però realment illustre. Tal com el representa Carme Moragas, resulta—el personatge, s'entén—una actriu esvanida i afectada.

Els altres actors i actrius que li fan costat, no tenen, individualment, gaire relleu, però esmercen en llur tasca una evident voluntat de fer-ho bé, cosa que és sempre d'agraïr.

D. G.

NOTES OFICIOSES

TEATRE TALIA

Dissabte vinent, dia 16, es presentarà en aquest teatre la companyia catalana procedent del Teatre Novetats.

A la direcció artística figura la novetat del nom d'Avelí Artís.

Es desig de la Direcció d'implantar al Paral·lel els populars Espectacles per a Infants. Així els dijous a la tarda, a la primera sessió de les tardes dels diumenges, la mainada del districte trobarà la joia i l'alegria indispensable d'aquells espectacles que durant catorze anys han acreditat el nom ilustre de J. M. Olch i Torres.

ATENEU REPUBLICA DE GRACIA

Per a dissabte, dia 16, la Secció d'Esports i Festes, farà la inauguració del Grup Teatral amb el drama de Guimerà, "Terra Baixa", tots els socis són pregats d'assistir-hi.

L'acte se celebrarà al local del Casino Artesà (carrer Travessia de Sant Antoni, núm. 12). Començarà a les deu de la vetlla.

Jurisdicció militar

LA PROMETENÇA DE FIDELITAT A LA BANDERA

El dia 20, a les casernes de la guarnició, prestaran prometença de fidelitat a la bandera de la República els reclutes recentment incorporats.

UNA VISITA AL GENERAL BATET

Ahir al matí va anar al quarter general de la Divisió i complimentà el general Batet, l'ex-governador civil de Barcelona senyor Anguera de Sojo.

En ésser interrogat el senyor Anguera sobre el motiu de la visita, digué: "He vingut en visita d'amistat."

COMPANYIA TRANSATLANTICA

Serveis del mes de gener de 1932

LINIA DE LA CANTABRICA A CUBA - MEXIC

El vapor **HABANA** sortirà, llevat variació, de Bilbao i Santader el 22 de gener, de Gijón el 23 i de Coruña el 24, cap a l'Havana i Veracruz. A la tornada farà escala a Nova York.

Pròxima sortida el 22 de febrer.

LINIA DE LA MEDITERRANIA AL BRASIL - PLATA

El vapor **ARGENTINA** sortirà de Barcelona el 5 de gener, d'Almeria i Màlaga el 6 i de Càdiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

Pròxima sortida el 5 de febrer.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A NOVA YORK - CUBA

El vapor **MARQUÉS DE COMILLAS** sortirà de Barcelona i Tarragona el 7 de gener, de València el 8, d'Alacant el 9, de Màlaga el 10, de Càdiz el 12 i de Vigo el 14, cap a Nova York, Santiago de Cuba i Havana.

Pròxima sortida el 7 de febrer.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A PUERTO RICO - VENEZUELA COLOMBIA

El vapor **MAGALLANES** sortirà de Barcelona el 25 de gener, de València el 26, de Màlaga el 27 i de Càdiz el 29, cap a Las Palmas, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia i Cristóbal. A la tornada farà escala a Santo Domingo.

Pròxima sortida el 25 de febrer.

Servei tipus Grand Hotel. — T. S. F. — Radiotelefonia. — Capella. — Orquestra, &

Les comoditats i tracte que gaudeix el passatge es mantenen a l'altura tradicional de la Companyia.

També té establerta aquesta Companyia una xarxa de serveis combinats per als principals ports del món servits per línies regulars.

Per a informes a les Oficines de la Companyia PLAÇA DE MEDINACELI, 8.—BARCELONA al seu Consignatari, A. RIPOL, Via Laietana, 2.

HEUS AQUI ALGUNS ARTICLES QUE, PEL SEU PREU, DEMOSTREN LA IMPORTANCIA DE LES ACTUALS REBAIXES DE

EL BARATO

FLASSADES DE LLANA, grandària matrimoni,	10'25	Ptes.
EDREDONS replens de miraguano	8'50	"
OATIFES de pelfa, novetat	2'90	"
ABRIGS de senyora, model de temporada.....	16'60	"
BATES de senyora, de panyet novetat	3'25	"
JERSEYS de nena, punt de llana	1'90	"
PANES estampades, novetat; el metre, a	1'75	"
PANYETS novetat, per a vestits i bates	0'70	"

Bloc del transeünt

Senyor director:

Us preguem de reproduir a la secció del Bloc del transeünt la següent lletra:

"Barcelona, 12 gener 1932.

Senyor En Josep Creus Selva.

Present.

Distingit senyor: Al vostre establiment del carrer de Pelayo sembla que diversos clients, senyoretes en la major part, han lliurat a un dels dependents al moment de fer efectives llurs compres, una targeta igual a l'adjunta. L'objecte no deu haver estat atès, per quant en lloc d'ésser-vos tramesa la suggestió que pel mitjà indicat us fa la vostra clientela catalana, la targa fou rebutjada i llançada d'una manera descortesa per terra.

No es tracta de fer cap queixa contra l'esmentat dependent o dependenta, car no ens interessa ni la seva manca de bona educació ni la per nosaltres més greu encara manca de sentiment català (deixo expressament de dir patriòtic); solament vull significar-vos d'aquesta manera directa com molts o, millor encara, tots els clients vostres catalans veuriem amb gust que la nostra llengua ocupés en el vostre comerç el lloc preferent que de dret li pertoca i que no ens calgués més donar a la vostra botiga la targa en la qual cortesament se us demana que no "ofengueu la vostra clientela arreconant la seva llengua".

Molt atentament — Joan Sabaters."

La reorganització dels Sometents de Catalunya

Ampliant la informació que donàvem ahir de la reunió extraordinària de la Comissió reorganitzadora dels Sometents de Catalunya, que presidí el general Batet, a continuació donem la nota oficiosa:

"A la reunió hi assistiren, com a vocals de la Comissió organitzadora dels Sometents armats de Catalunya, el governador de Tarragona senyor Noguer i Comet, el de Girona En Claudi Ametlla i el de Lleida senyor Freixes.

Hi assistí també el governador civil de Barcelona senyor Joan Moles Ormella, a qui la Junta donà possessió del càrrec de vocal.

Estaven presents a la reunió els vocals senyors Salvador Samà, Jaume Güell, Francesc Xavier de Franch, Joaquim Monteverde, Sebastià Soler, Josep Llangor Planes i Lluís Oriola Cortada.

De l'element militar, ultra el general Batet, hi assistiren el comandant general de Sometents, senyor Gracia Perruca, el comandant senyor Raduà i el secretari, capità Garcia Castaños.

Obert l'acte, el general Batet donà possessió del càrrec al nou governador de Barcelona senyor Joan Moles i seguidament es procedí a la lectura de la sessió anterior.

Entre el general Batet i el senyor Moles es canviaren frases de mutu afecte i felicitació.

Es donà compte de la dimissió del senyor Alfons Sala, fundada en motius de salut. Fou acceptada amb sentiment.

Foren nomenats els següents senyors per tal de cobrir les vacants de vocals a la Junta:

Pel districte de Figueres-La Bisbal (Girona), fou nomenat el senyor Jordà, president del Sindicat Agrícola de la província.

Per a la demarcació de Valls-Montblanc-Vendrell, el senyor Joan Balanyà Soler.

Per a la demarcació de Girona-Santa Coloma, fou nomenat el senyor Pere Sacrest Dusol.

Per a la província de Barcelona el senyor Oriol Anguera de Sojo. Encara no està feta la distribució de la demarcació que li correspon.

La ponència nomenada per a la nova organització dels Sometents armats de Catalunya segueix el seu pla encomanat per la Junta.

Fou aprovat el pressupost d'ingressos i despeses per a l'any 1932.

A dos quarts de vuit del vespre s'aixecà la sessió i s'acordà que per la Comandància es doni compte als interessats dels nomenaments de vocals."

JARABE MERCK
Vale 5 ptas. en todas las Farmacias
TOS · BRONQUITIS · COQUELUCHE

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3

Acaba de publicar-se el novè volum de la interessantíssima obra de Alfonso Danvila

"Las luchas fratricidas de España"

El triunfo de las lises

(dos volums)

Preu: 10 Ptes.

SOLER i TORRA Germans
Rambla dels Estudis, 11, pral.
Gestió d'hipoteques
Compra-venda i Administració de
FINQUES
terrenys, torres i solars
Informació sobre totes les operacions relatives a la propietat
Agents de Préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya

INFORMACIO DE LA CIUTAT

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre.	7'50
Amèrica llatina " .	9'50
Altres països " .	25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 13 de gener de 1932:

A tot el nord de la Península Ibèrica, est de França, Illes Britàniques i costes de Noruega hi ha avui fort temporal de pluja i vent del sud, degut a un cicló centrat a Escòcia i que es dirigeix cap a Escandinàvia.

La màxima violència d'aquest temporal té lloc a Bretanya, Canal de la Mànega i Anglaterra.

Les altes pressions constitueixen dos màxims anticiclònics, l'un al centre d'Europa i l'altre al sud d'Espanya, produint temps de bonança, però amb moltes boires baixes als països centrals i a Castella, Extremadura i Aragó

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

A gran part de les comarques de Lleida domina el règim de boires matinals, principalment a la conca de Tremp i curs inferior del Segre. A la resta del país persisteix el bon temps, amb cel serè i vents fluixos.

Les glaçades encara són fortes a Vic, Bages, Segarra, plans d'Urgell i comarques pirenenques.

L'Associació de socorsos mutus "Mutual-Salus" celebrarà junta general ordinària el proper dia 31, a les onze, al seu domicili social.

ARTRITISME - REUMA
ARTERIO-ESCLEROSI
i les malalties del FETGE i RONYO es guareixen amb
TISANA DE ANETO

Durant el proppassat mes de desembre es prestaren a la Policlínica de la Villa de Salut "L'Aliança" els següents serveis: cirurgia general i estómac, 477; medicina general, 417; malalties de la infància, 137; malalties de la dona, 198; gorja, nas i orelles, 790; vies urinàries, 661; embaràs i part, 94; cirurgia ortopèdica, 26; malalties nervioses i mentals, 81; malalties de la pell, 226; odontologia, 271; malalties dels ulls, 615; massatge, 91; cor i vasos, 52; pulmons, 118; sol d'alçària, 154; traumatologia, 47; urologia, 97. En tot, 4.552 serveis.

També dins del mateix mes ingressaren al seu Palau de la Mutualitat 250 malalts.

Hem rebut un exemplar del Bloc Catalunya per 1932, interessant calendari de paret que ostenta a la coberta una fotografia de l'estàtua de Rafel Casanova. En el text hi ha novelletes, versos, acudits, receptes de cuina, etc., etc.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu anau a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

ATROPELLAMENT GREU

Al Dispensari del carrer de Sepúlveda fou assistit Andreu Garrido Rojas, de 25 anys. Presentava una ferida contusa a la cama esquerra, i fractura de la clavícula dreta, de pronòstic greu, que li ocasionà l'auto número 40344, en atropellar-lo al carrer de les Corts Catalanes, xamfrà al carrer de Balmes.

Després d'assistit fou portat a l'Hospital Clínic.

TRASPASSO LOCAL
baixos Plaça Catalunya, amb tres buits
Informes: Mercè, 26, pral.

ELS PAGAMENTS A HISENDA

Han estat assenyalats els següents pagaments per a avui:

Pedra i Ciments, S. A., 78; Josep M. Anrirus, 1.107'50; Enric Berenguer, 443; Rafael Claveria, 577; Patrici de Diego, 443; Francesc Francolí, 500; Josep Morros, 442; Josep Oliva, 500; Manuel Perefa, 2.000; Francesc Planelles, 1.397; Enric Pastor, 448; Josep Rius, 442; Artur Servitge, 890'10; Joan Cano, 218'92, i Josep Núñez, 330'95 pessetes.

ELS DESESPERATS

Ahir a la tarda, al carrer de Vilafranca, 24, botiga, es llançà a un pou de l'interior de la finca el jove Joan Sabadell Tomàs, de 27 anys, sorter, el qual morí ofegat.

Els bombers varen extreure el cadàver, que per ordre del jutjat fou traslladat al dipòsit de l'Hospital Clínic.

S'ignora, de moment, la causa del suicidi.

NO ES PAS TAN CAR MENJAR A LA FONDA

Per haver menjat i negar-se a pagar en una fonda del carrer de Comtal, foren detinguts Pere Codina i Joan Freixes.

El valor del menjar era de 2'50 pessetes cada un.

ROBATORI

Juli Boira, que viu al carrer de Santa Teresa, ha denunciat que havia estat víctima d'un robatori consistent en 700 pessetes en metàl·lic i diverses peces de roba, el valor de les quals, de moment, no pogué precisar.

LLADRES DETINGUTS

A bord d'un vaixell ancorat al moll de Barcelona foren detinguts Pere Visoso i Joan Rossell, quan es disposaven a robar el que poguessin d'aquell vaixell.

DENUNCIA PER ESTAFA

Josep Martinedo ha denunciat una cooperativa que li féu signar una pòlissa i lliurar 300 pessetes amb la prometença que li deixarien una quantitat per a eixamplar el seu negoci, i ara es neguen a donar-li el que es convingué i a tornar-li els diners.

IMATGES I RELLEUS
ROSSEND OLIVELLA
Botors, 19 i 21 - Telèfon 12842

NOIA ATROPELLADA PER UN CAMIO

A l'Hospital Clínic va ésser auxiliada ahir a la tarda la noia de 27 anys Pilar Baja Rodés, que viu al carrer de Londres, 173, per presentar lesions de pronòstic reservat a l'espatlla, amb probable fractura d'aquesta, causades per un camió que l'atropellà al carrer de Muntaner, cantonada a l'Avinguda del 14 d'Abril.

Pilar quedà hospitalitzada al Clínic.

Adelgazará
rápidamente, sin régimen tomando
EFUCSA
de venta en casa Segalá, Vicente Ferrer, etc. y en casa del Depositario Farmacia J. Sarrias, Puertaferrisa, 54 (esquina Calle del Pino). Barcelona

ELS TRIBUNALS

HA MORT L'OBRER AGREDIT EN UNA PEDRERA DE CAN BARO

L'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau ha posat a coneixement del Jutjat de guàrdia que ha mort l'obrer Gabriel Garcia Diego, de 41 anys, casat, el qual presentava dues ferides d'arma blanca, causades per un altre obrer en una pedrera de Can Baró.

El fet va ocórrer el dia 5 de novembre darrer, i l'autor del crim es troba processat i pres.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Tercería: Joaquim Vilarroya contra Teresa Vives.

Incident: Enric Sàbat contra Joan Esteve.

Sala segona.—Desnonament: Josep Serrat contra Domènec Millan.

Major quantia: Pere Amat contra Josep Albero.

Menor quantia: Paperera Olotina contra Josep Perera.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Audiència. — Un oral per denúncia falsa contra Feliça Gonzàlez.

Secció segona.—Concepció.— Un oral per alçament de béns contra Vicents Montoliu.

Oest. — Un oral per lesions contra Romul Sancho.

Secció tercera. — Sud. — Un oral per furt contra Tomàs Sànchez.

Un altre oral per temptativa d'estafa contra Bernat Nicolàs.

Secció quarta.—Sant Feliu.— Un oral per lesions contra Jaume Silvestre.

Un altre oral, també per lesions contra Francesc Inès.

SUBSCRIVIU-VOS A
LA PUBLICITAT

Informació universitària

La conferència sobre catalanització de la Universitat del Dr. Joaquim Balcells a l'Ateneu Barcelonès

Ahir a la nit, a la sala de conferències de l'Ateneu Barcelonès, tingué lloc, tal com havíem anunciat, la conferència del catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres, doctor Balcells.

Miquel A. Marín, president de la Federació Universitària Escolar de Catalunya i Balears, obrí l'acte pronunciant un breu uparlament de presentació del conferenciant, tot fent una mica d'història de l'entitat que representava.

Començà dient que la Federació Universitària Escolar de Catalunya, integrada per associacions professionals d'estudiants de les distintes escoles i facultats, ha cregut que era un deure seu d'organitzar en els moments actuals un cicle de conferències sobre "Els problemes universitaris a Catalunya", dividit en dues sèries:

Una sobre "Estructuracions d'Universitats"; els diversos conferenciants que hi intervindran ens posaran de relleu, en el seu aspecte més amplí, l'organització universitària de diferents Estats — Alemanya, Anglaterra, Nord-Amèrica, Rússia—, a fi que, valorant llurs excellències i defectes, els contrastem amb la nostra manera d'ésser, a l'objecte de poder organitzar la futura Universitat en la forma que millor pugui contribuir a augmentar en qualitat i quantitat l'aportació de Catalunya a la Cultura.

L'altra sèrie de conferències es donaran sota el tema concret de "La catalanització de la Universitat; problemes que planteja i les seves solucions", i en presentar-les vol la F. U. E. recordar, una vegada més, la seva posició.

Fou el 14 d'abril que la F. U. E., seguint els postulats que són la seva essència, declarà l'autonomia de la Universitat catalana i acordà dirigir-se al Claustre universitari perquè fes seva aquesta declaració.

Coincidí el mateix rectorat amb la Comissió nomenada per la renaixent Generalitat per a fer-se càrrec del govern del nostre centre docent.

Amb aquesta Comissió collaborà la F. U. E.; fonamental fou la reforma que realitzà en l'avantprojecte d'Estatut universitari presentat per la dita Comissió, i si bé és cert que aquella declaració no va prendre estat legal per motius d'ordre constitucional, no és menys cert que les associacions integrants de la F. U. E. han anat estructurant, en part i en el possible, aquesta catalanització, i un dia una Associació organitza un cicle de conferències sobre l'idioma català, que inaugura mestre Pompeu Fabra al Paraninf; un altrea Associació inicia i collabora en l'organització, implantada des de primers de curs, d'una Llicenciatura de Filologia Catalana, que comprèn Història, Literatura, Gramàtica, etc., catalanes; una altra anuncia la implantació d'una càtedra de Dret català, i així, amb ritme lent però segur, aquella declaració va prenent estat de fet.

Ara bé: tenint en compte això exposat com a precedent necessari, és evident que la F. U. E. no pot venir a parlar avui de catalanització, perquè si la F. U. E. — i això consta als seus arxius i als de la Universitat — declarà explícitament, en el mateix moment que podia fer-ho, que la Universitat de Barcelona, centre d'estudi i cultura, havia d'ésser catalana o no ésser.. l'únic que ha de fer, ara que aquella declaració serà consagrada jurídicament, és facilitar els mitjans d'estudi perquè l'estructuració d'aquesta catalanitat sigui realitzada lògicament i vitalment.

Està en l'ànim de tots que el problema cabdal que se'ns plantejarà un cop legalitzada la situació, que per respondre a un fet vam crear amb aquella declaració, és la forma en què ha d'organitzar-se l'ensenyament universitari a fi que una minoria de paria castellana tingui garantits aquells drets que abans havien estat negats a una majoria catalana.

Per tant, per a estudiar, no la catalanització de la Universitat autònoma de Barcelona, que és un fet per a nosaltres que només espera ésser consagrat jurídicament, sinó per a estudiar i resoldre els problemes que planteja, és pel que la F. U. E. ha organitzat aquesta sèrie de conferències que avui inaugura un dels exponents màxims del veritable sentiment universitari, el doctor Joaquim Balcells.

El doctor Balcells començà dient que havia acceptat la invitació de la F. U. E. no solament per amistat amb els estudiants, sinó per l'esperit universitari d'aquesta associació, que ha fet possible dintre la Universitat la collaboració entre estudiants i professors, que ha donat lloc a la Facultat de Filosofia i Lletres, a l'organització dels estudis de Llengua i Literatura i d'Història de Catalunya, per ells iniciats.

Cal examinar el problema de la catalanització de la Universitat, com escau a un humanista, intentant veure les coses amb contingut i forma clara. Els catalans no poden permetre que un problema tan substancial i vital sigui tractat com una simple cosa de catedràtics i alumnes; es precís situar-lo en el lloc central i nacional que li pertoca. ¿Què vol dir catalanització de la Universitat? Per a molts significa només una Universitat la llengua de la qual sigui el català.

No obstant, perquè existeixi una veritable Universitat catalana, cal que sigui l'òrgan de creació i transmissió de la cultura catalana. I sense aquesta possibilitat de creació d'una cultura, la Universitat seria eixorca i artificiosa, encara que el seu idioma fos el català.

El divorci entre la Universitat i la nostra terra és evident. Llargs anys els polítics patriotes l'accentuaren predicant a la joventut l'apartament. Es evident que el factor humà, el professorat era i és de la major importància al costat del d'organització en el fet d'aquest divorci; ara bé: si l'organització no la podiem intervenir, ¿per què no dur catalans a la Universitat en lloc d'apartar-los? En arribar l'hora, per tant de temps esperada, d'organitzar la vida autònoma de Catalunya, hem de fer de cop el que al llarg dels anys no han previst els que no han cregut oportú intervenir en la vida de la Universitat.

Una prova d'això és el fet de l'allunyament de la Universitat d'homes eminents i de la manca de noms catalans en algunes especialitats científiques. Es clar que els mateixos buits es troben a tota la Península, però cal veure el perill a què ens exposaríem creant una nova Universitat que podria fracassar, ara és aquesta la que cal fer nostra.

Però ara amb aquesta Universitat el problema es planteja en aquests termes: Hi ha professors i una massa d'estudiants no catalans; hi ha una organització general de l'ensenyament i de part del professorat que impedeix que la Universitat sigui l'instrument de creació de la cultura nacional catalana; ultra això, posseim una llengua de categoria literària, i per tant, cultural, que cal que sigui senyora de la Universitat; nosaltres, poble en reconstrucció, cal que recreem i formem el nostre esperit. La Universitat ha d'obeir a aquesta necessitat.

El problema no es pot solucionar mitjançant la creació de dues Universitats: la de l'Estat fóra eixorca per desarrelada; la que creés Catalunya fóra improvisada. La solució està a mantenir una sola Universitat on la llengua catalana sigui l'oficial, però on la llibertat sigui la norma.

El professor no català tindrà el dret d'usar la seva llengua; l'alumne no català, si no coneix la llengua catalana, serà garantit en el dret a rebre ensenyament en la seva llengua. Està ple d'inconvenients el sistema de la duplicació d'ensenyaments, però Catalunya ha de donar exemple de comprensió i ha de mantenir interessant amb totes les terres d'Espanya.

Si fóssim decebuts en l'esperança que aquesta Universitat portés a cap una tasca eficaç, ja seríem a temps de crear un altre organisme amb fermança d'èxit, mentre haguéssim fet via en l'altre aspecte de què hem parlat: fer que la Universitat sigui la força de creació espiritual de Catalunya.

El camí per a assolir això és llarg i dificultós, però sovint — acabà dient — els camins llargs són els camins segurs, i sols quan la feixuga tasca serà acomplida podrem gravar segurs en les pedres de la Universitat aquells mots d'Eneas: "hic domus, haec patria est".

En acabar la seva brillant dissertació, el doctor Joaquim Balcells, fou largament aplaudit i felicitat.

¿Congestió? ¿Catarro al pit?
Liniment de Sloan

Palau de la Generalitat

El senyor Macià

Ahir al matí el senyor Macià assistí a l'enterrament de la senyora mare de l'advocat senyor Bernis.

Reunió del Consell de Generalitat

Ahir es reuní novament el Consell de la Generalitat.

La reunió durà fins a primera hora de la tarda.

A la secretaria de la presidència digueren als repòrters que avui el senyor Terradelles els facilitarà una relació dels assumptes tractats en aquestes reunions.

El Dot de la Modista

La Comissió organitzadora de la "Diada de la Modista", es plau a comunicar a totes les modistetes barcelonines, que el vinent dissabte, dia 23, tindrà lloc al conegut saló "L'ocell de foc", un gran ball en el qual serà sortejat el dot de la modista.

El nom de la candidata premiada, serà tret de l'urna per la senyoreta Pepeta Cubells, reina de les modistes d'enguany.

Es d'esperar que aquesta festa resultarà una de les més simpàtiques que s'han efectuat amb motiu de la diada.

Querella dels professors de la Normal de la Generalitat

El Claustre de l'Escola Normal de la Generalitat, en reunió celebrada ahir, día 13, ha acordat solidaritzar-se en absolut amb els professors de l'Escola senyors Costa, Pinyol, Rofes i Trigo, injustament injuriats i calumniats en articles apareguts a "El Correo Catalán" i "El Matí", i, en conseqüència, entaular querella per injúria i calúmnia contra els dits periòdics i contra els senyors B. Alonso i Joan M. Fonoll, signants d'una lletra que hi era inserida. Al mateix temps, el Claustre s'ha felicitat de l'espontània adhesió dels alumnes de l'Escola, els quals han protestat indignats de falses aseveracions contingudes en l'esmentada lletra i articles.

L'agricultura

EL CONCURS DE BECARIS PER A LA GRANJA DE CALDES, DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El nombre de sollicitants per a les beques d'estudis d'expert agrícola, que es cursen a la Granja de Caldes de Montbui, és de vint-i-set.

No essent més que deu les beques concedides, els aspirants hauran de sotmetre's a l'examen previst en el decret de convocatòria.

Els exàmens es realitzaran demà, dia 15, a les deu del matí, a l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187.

CURS DE TAQUIGRAFIA

Avui, dia 14 de gener, comença a Palestra un curs de Taquigrafia Catalana Sistema Martí, a càrrec del professor Rafael Cardona.

Les classes seguiran tots els dilluns i dijous a les vuit del vespre.

La matrícula està encara oberta i pot formalitzar-se a la nostra Secretaria tots els dies feiners, a les hores d'oficina.

CONFERENCIA AJORNADA

Degut a dificultats que no podien preveure, la conferència de formació nacionalista organitzada per Palestra que havia de donar avui, dijous, el senyor Carles Rahola, s'ha hagut d'ajornar. Oportunament anunciarem la seva celebració.

Els dermatòlegs aconsellen emplear les cremes o pastes per a afaitar, amb preferència al sabó i totes les formes sabonoses (vegi's «Manual de Cosmética», de Saafeld, traducció del Dr. Peyrí, pàgina 86).
Entre totes les cremes, la
PASTA NIX
ha estat elaborada pensant en l'higiene de la pell. El seu ús cura irritacions, picors, grans, etc. La cara, després d'afaitar-se, li quedarà fina, fresca, suau, sense aquell encarcarament que li fa semblar que té els muscles d'una sola peça, ni aquella cremor tan molesta, de l'afaitat a l'antiga.
Demani-ho en drogueries i perfumeries al preu de 2'50 pessetes tub

LES LLETRES

LES IDEES I ELS ESDEVENIMENTS

per

J. V. FOIX

EL CENTENARI DE HEGEL (1770-1831)

Es de Pierre Lasserre [*Georges Sorel teoricien de l'imperialisme*] la remarca que tot marxista té un fons de hegelianisme i que la noció soreliana de la filosofia és molt pròxima de la de Hegel. Victor Castre escrivia no fa goire [*Les Cahiers du Sud*] que la idea hegeliana comanda l'acord entre superrealistes i marxistes. Hegel ha estat a la vegada mestre de Marx i l'filòsof del superrealisme. I un altre expositor del superrealisme feia notar, tot just fa un any [E. Malespine *L'Effort*] que totes les tendències que han pogut desenrotllar els superrealistes es troben en potència en la dialèctica de Hegel. ("Desproporció entre la idea i la realitat, alliberació de l'esperit repellint l'enteniment i la raó que restringeix la seva llibertat.") No és, doncs, estran que marxistes, neo-marxistes i superrealistes en ocasió de la commemoració actual del centenari de Hegel—mort el 14 de novembre de 1831 a Estutgard—hagin actualitzat el nom de llur filòsof i n'hagin escatit la ideologia. O n'hagin combatut les preteses desviacions, puix que el debat establert entre els hegelians purs dogmàtics dels més lleus matisos de la doctrina del mestre i els marxistes que consideren a Marx com l'heroi veritable de la doctrina de Hegel del qual, diuen, n'assimilà les veritats essencials.

Ha estat Max Eastman [*Ciència de la Revolució*] qui ha interpretat, al nostre entendre amb més justesa, l'actitud filosòfica de Hegel: "La filosofia de Hegel reposa sobre el postulat que l'element pràctic de la nostra consciència és un element purament accidental o aparent, alguna cosa de la qual no hem de tenir compte si volem comprendre realment l'esperit. El moviment instintiu de l'esperit—i més particularment de l'esperit hegelià que té un gust viu per la paradoxa, al mig d'aquestes abstraccions, constituïx, segons Hegel, "el principi matèix i l'essència més autèntica de l'esperit." Eastman, després d'assenyalar l'artifici del mètode esotèric pel qual Hegel pretén donar-nos la veritable ciència del pensament, explica què és la "Dialèctica", pedra de toc de marxistes i superrealistes. La dialèctica—diu—es compon de tres fases: afirmació d'alguna cosa; afirmació d'alguna cosa d'opost, o negació d'aquest alguna cosa per ell mateix; i, en fi, "negació de la negació", o reconciliació d'aquestes dues afirmacions oposades en una unitat superior que les englobi totes dues. Tot moviment que es produeix en el món—sempre segons Hegel—de la natura o de la història humana, reprodueix aquesta operació dialèctica. Eastman creu que l'hegelianisme és com una malaltia de l'esperit que no sabeu què és mentre no n'heu estat afectat, però que haventla contreta tampoc no sabeu en què consistiX precisament perquè en sou víctima.

Marx i Engels emmatllevaren a Hegel la "Dialèctica". "Declaraven—diu Eastman—que aquesta concepció mística del progrés per contradicció i reconciliació dels contraris expressava sempre l'única llei veritable i universal. L'únic error de Hegel, consistèix, segons ells, a creure que el procés dialèctic era una manifestació *original* de l'esperit, d'un esperit absolut i divi, mentre que els moviments del món material només en són un reflex allunyat." Així per a Marx i Engels el moviment és un atribut *original* de la matèria, que és la realitat fonamental—l'única realitat, segons els marxistes ortodoxos, i una realitat de l'esperit, segons els neo-marxistes alemanys i els neo-integristes italians i francesos—i si reapareix en els nostres esperits és per ço com els nostres cervells són simples aparells destinats a proveir els reflexos mentals d'aquest món de la matèria". "Aquesta és—resum Eastman [*La filosofia del Marxisme*]—la filosofia del materialisme dialèctic, base intellectual del socialisme científic i, després de la revolució proletària russa, filosofia oficial, filosofia d'Estat de la Unió de Repúbliques Socialistes Sovietiques." Remarquem que Max Eastman creu que si Marx, el primer contacte del qual amb Hegel li inspirà repugnància, que fou més un tècnic que un metafísic, s'hagués consagrat a la refosa de la lògica de Hegel com era el seu propòsit, hauria potser constatat la seva inconsequència i s'hauria alliberat dels darrers vestigis de l'hegelianisme.

El culte dels marxistes per Hegel, en la filosofia del qual troben l'origen la dialèctica, tot i les contradiccions que hi descobreix Eastman, tot i les pretensions dels més extremistes dels doctrinaris leninistes de la Rússia nova, és vivent. Karl Schmückle [*La Universitat Sindicalista*] ha recordat darrerament el respecte extraordinari de Marx i Engels per Hegel i la importància excepcional que en l'autèntica gènesi del marxisme té l'element hegelià. En cadvi en el Congrès hegelià celebrat a Alemanya amb motiu del centenari no hi ha estat admesa la intervenció dels representants soviètics i ho ha estat la dels neo-hegelians, avui feixistes, d'Itàlia.

En aquest resum, objectiu, de les idees i dels esdeveniments dedicat a Hegel, és interessant de conhimer la posició actual de Benedetto Croce. Segons ell [*Un cercle vicios en la crítica de la filosofia hegeliana*], corregir certs errors, suprimir certes incertituds, aclarir certes obscuritats de la filosofia de Hegel—a la qual cosa s'oposen els hegelians ortodoxos, que converteixen la filosofia de Hegel en una mena de confessió religiosa amb els seus llibres sagrats—"es fer resplendir la gran veritat hegeliana de la identitat de la filosofia amb la seva pròpia història, i convertir la filosofia a la immanència, de transcendent que romania encara, per ço com és abatre les digues entre les dues històriques, l'una ideal i l'altra real, l'una en el pensament pur i l'altra en el temps." Cal ésser, doncs, més hegelià que Hegel, el qual, sorprès de vegades de l'audidesa del seu pensament, reculava. ("Hegel fou en política—ho retreu Croce, un conservador i àdhuc un reaccionari, i ha estat seguit en aquest sentit per deixebles igualment conservadors i reaccionaris. Però corregit també, o més ben comprès, per altres dels seus deixebles, que deduïren de la seva dialèctica el dret de les revolucions.") Croce admet aquestes correccions. "Cal aprendre—diu—dels grans filòsofs, les grans veritats descobertes en els moments més feliços de llur creació àdhuc si en certs moments no s'han mantingut a l'alçada de llurs descobertes."

Balmes, que reconegué a Hegel com un dels filòsofs més famosos de l'època, no sospità segurament que l'autoritat de la direcció intellectual d'aquest filòsof s'exercís, com remarca N. Hartmann [*Hegel i la dialèctica del real*—"Revue de Metaphisique et de Morale"], fins a l'hora actual en els dominis més extensos. El mèrit de Hegel està precisament, segons Hartmann, "en no haver realitzat el seu principi en el seu propi pensament". La grandesa de la dialèctica hegeliana radica, segons ell, en que no és un mètode esquematitzar, ans es presenta de l'un cas a l'altre sota un aspecte nou, "es transforma tot adaptant-se a l'objecte de la manera més sutil. Millor que tot altre mètode assignable, obeeix a la llei fonamental de tot pensament filosòfic a la llei d'adaptació a les vies d'accés. Es per això que ella és més que un mètode, que té d'altres caràcters i que no pot ésser definida en termes de mètode." Hartmann considera la *Lògica* de Hegel com la més metafísica i la més audaciosa, com un dels llibres més temeraris que s'hagin escrit. "En allunyarse del donat concret la dialèctica es desprèn de tot lligam, perd la terra sota els seus peus i es llança, per dir-ho així, en el buit."

Quant a l'estètica hegeliana Víctor Basch ha escrit, a propòsit del centenari, que en l'essencial Hegel coincideix amb Kant, Schiller, Schelling, després de Plató i Plotin, això és, que l'art és un tret d'unió, un reconciliador entre el *món* de la sensibilitat i el de l'enteniment, entre la necessitat i la llibertat, entre la Naturalesa i l'Esperit.

"Què hi vénen a fer els superrealistes?"—pregunta M. A. Rivaud. Però Rivaud ignora segurament l'origen freudià del superrealisme. Puix que ja en 1918 Max Eastman expressà la seva opinió sobre les relacions entre el marxisme i el freudisme. "Hom descobreix—diu Eastman—una anticipació de la psicologia de Sigmund Freud en la doctrina marxista de les ideologies." El marxisme pretén guarir les pertorbacions mòrbides de la societat produïdes per la fam i l'egoisme combatin. Hom va de Marx a Freud com hom va de Freud a Marx. Es el cas dels surrealistes francesos. No és estrany, doncs, que en un dels darrers números de la seva obra [*Le Surréalisme au service de la Révolution*] hagin homenatjat Hegel tot afirmant que "el pla quinquennal és fundat sobre la dialèctica" i tot remarcant que mentre a França les obres de Hegel són inaccessibles, a la U. R. S. S. se n'han exhaurit en cinc anys 25.000 exemplars.

Reconeguem, però, que Hegel trobarà en Dalí un excessivament singular intérpret de la seva estètica.

"L'infant dintre l'art i la literatura"

El Dr. Jeremi Moragues dissertarà dissabte vinent, dia 16, a les set de la tarda, a la sala de conferències de la Llibreria Catalònia sobre el tema "L'infant dintre l'art i la literatura".

Ultra l'interès significat del tema, podem avançar que l'intent del conferenciant és presentar l'estudi de l'infant dintre una visualitat exclusivament estètica; no obstant pretén que aquest aspecte inclogui i resumeixi tots els punts de vista diversos en què és estudiat l'infant.

II Concurs Literari Femení

ORGANITZAT PEL CLUB FEMENI I D'ESPORTS

El Club Femení i d'Esports de Barcelona convoca totes les escriptores i poetesses catalanes a prendre part al II Concurs Literari Femení, que organitza en honor de Catalunya i de les dones que cultiven la nostra gloriosa llengua, que tindrà lloc d'acord amb les següents

BASES

Primera. Els treballs que es presentin a Concurs han d'ésser escrits en català.

Segona. Totes les obres hauran d'ésser signades i portar l'adreça de l'autora.

Tercera. Cal trametre els treballs a la Secretaria del Club (Plaça d'Espanya, Hotel núm. 4) abans del dia 23 d'abril d'aquest any.

Quarta. Els premis seran adjudicats dins la darrera setmana de maig.

PREMIS

Premi de la Generalitat de Catalunya. — A una narració, en prosa, que ompli un mínim de quaranta quartilles i un màxim de vuitanta.

Premi de l'Ajuntament de Barcelona. — A un tema de vida ciutadana, en prosa, que ompli un mínim de vint quartilles i un màxim de cinquanta.

Premi del Club Femení i d'Esports. — A un tema esportiu, en prosa, que ompli un mínim de deu quartilles i un màxim de trenta.

Premi d'En Joaquim Cabot. — A un sonet o poesia curta, de tema lliure.

JURAT

Regina Opisso, Josep Maria López Picó, Carles Soldevila, Lluís Aymamí i Baudina; pel Club Femení i d'Esports, Maria Teresa Vernet.

Barcelona, 1 de gener de 1932.

Cursos i conferències

— Avui, dijous, 14, a les deu de la vetlla, En Gustau Adolf Otero, cònsol general de Bolívia, donarà una conferència sobre "Bolívia econòmica i comercial", a l'estatge del Centre Internacional d'Intercanvi (Fontanella, 12, principal).

Per un error involuntari, ahir vam anunciar la conferència del senyor Otero per a dissabte 16, quan havíem de dir avui, dijous, 14, que és la data veritable.

— La conferència que l'ilustre pedagog francès M. Roger Cousinet havia de donar avui, a les sis de la tarda, al Seminari de Pedagogia de la Universitat, queda ajornada per al vinent dissabte, a les set de la vetlla.

La dona, la moda i la llar

INFANTS ARMATS

Enguanya els Reis d'Orient han estat pròdigs en el repartiment d'armes. Talment com si això fos un rèssec inevitable de tota monarquia, sigui real o sigui imaginària.

Però on les han prodigat amb més abundància ha estat entre els infants pobres.

La lògica haurem de cercar-la en què per la mòdica quantitat de noranta-cinc céntims n'hi havien de tots estils, i els pares, davant la impossibilitat d'adquirir per a llurs petits una joguina de preu, optaren per l'smit o la browing. Hi ha força infant a qui ses majestats no han deixat altre present que una pistola i una capsa de pistons.

Es deprimeix en certs carrers de la nostra ciutat veure aqueixos estols de noiets amb una arma als dits. Es trist l'espectacle d'aqueixos infants lents que duen escrits a la cara pàl·lida tots els senyals del raquitisme, d'aquelxos infants que es passen la vida al carrer jugint de la cova malsana del seu cau, infants que haurien d'ésser a l'escola i que perden unes hores precioses jugant a pistoles i corrent enjogassats amb perill de morir esclafats a sota les rodes del primer auto que passi.

Els pacifistes podrien copsar la magnitud de la seva empresa i els graus d'instint bèllic de l'home mirant amb quina fruició apunten i disparen les armes aquells petits.

Un instant m'he aturat a escoltarlos. El més grandet, un xicotet d'uns vuit anys, deia amb aires d'organitzador:

—Nosaltres serem els pistolers; vosaltres, els policies.

Tot seguit, al crit de "¡mans en l'aire!", pim, pam, pum, una càrrega darrera l'altra.

Encara repercutien en les meves orelles els dispars de la quitxalla, quan els meus nils han topat amb un cartell de propaganda per al desarmament universal, i no sé per què m'ha fet un efecte estrany.

En aquell moment m'ha estat impossible de fer-me illusions dels instints pacifistes que tindran els homes de demà. D'aquells homes que a la infància, a l'edat dels més bells somnis i illusions ja es delectaven extraordinàriament fingint-se pistolers.

AMANDA LLEBOT

ENLLUERNAMENT

Fart... les tares que tenim els barcelonins n'hi ha una d'inguarible. La de deixar-nos enlluernar, amb una bona le provinciana que contrasta amb les nostres pretensions de cosmopolitisme. I allí on aquest defecte nostre es manifesta més inequívocadament és davant les pseudo-personalitats que vénen a visitar-nos voltades d'un prestigi més o menys autèntic.

Aquest pensament se m'ha renovat davant l'atmosfera de calda admiració que ha deixat entre nosaltres la diputada espanyola Clara Campoamor.

Aquesta senyoreta ha vingut a fer uns parlaments. No ha dit cap cosa nova ni tampoc l'ha exposada de manera bella. S'ha limitat a repetir les coses sabudes que encara recordem. Les ha dites amb aire tribunici, intercalant-hi, de tant en tant, conceptes d'un positiu mal gust. I no obstant, cada vegada que ha parlat s'ha vist escoltada d'un públic, femení i masculí, nombrosíssim, i el femení particularment distingit. En sanvi, nosaltres mateix tenim unes quantes dones de gran vàlua, que d'una manera molt bella ens han exposat idees profundes, i gairebé ningú no se n'ha adonat...

¿Cal no ésser d'ací per a tenir prestigi i perquè les dones es decideixin escoltar? ¿O bé és necessari tenir un tiol pompós per a posar-lo a les targetes? El d'intelligent no den ésser cap garantia...

Tornem a la senyoreta Campoamor. Vaig anar a sentir-li una conferència i, francament, em defraudà. En lloc d'una conferència ens féu empassar un míting radical, anacrònic. Sembla que pel partit lerrouxista (parlo per les mostres que ací ens arriben) no passa el temps. Diuen ara les mateixes coses, si fa no fa, que ens deien una pila d'anys enrera. I la senyoreta Clara Campoamor és radical "pur sang". Empra els mateixos tòpics, gestos, pinyols, dels oradors d'aquell partit que hem tingut la sort de sentir en diversos mitings; fins i tot la seva veu té matisacions mitinesques.

Un ilustre escriptor català deia l'altre dia, parlant d'aquesta diputada, que convindria a Espanya i Catalunya tenir unes quantes —poques— dones com ella. Encara que ningú no em demani la meva opinió, permeteu-me de donar-la: Crec que no ens en convé cap. Perquè, ¿no hem quedat que els procediments polítics s'havien de renovar? ¿Qui l'ha d'introduir aquesta renovació? ¿Els homes?... Gairebé ha vèig impossible, car fins ara, llevat d'unes demostracions de manca de politesa, no han fet cap mena d'innovació.

L'esperit innovador polític els pertoca d'introduir-lo a les dones; i no sé considerar Clara Campoamor com una innovadora, car va seguint les patjades dels vells mestres massa servilment. Com ells cerca, més que res, els aplaudiments fàcils de la galeria, té traça en els pinyols i en aturar-se just al final de la frase perquè pugui ésser corejada.

La dona ha d'aportar a la política un esperit liberal i una sinceritat absoluts. La diputada madrilenya ens féu la impressió —en el discurs que li sentírem— que no ho sabrà fer. Parlà de Catalunya i l'Estatut en termes centralistes i ben poc liberals (cosa que no ens vingué de nou, ja que recordem la seva actuació quan es discutia l'article 4º del Projecte de Constitució, signant una esmena amb l'Unamuno, en la qual es volia restringir a les escoles l'ús dels idiomes no castellans). I sobretot falsejà la veritat parlant de la Solidaritat Catalana, qualificant-la de moviment messiànic nascut sotb el "símbol" que representava el nom de Salmeron, moviment que donà el triomf a la Lliga, "partit completament reaccionari, contra el qual lluitava l'ideal libertador d'Alexandre Lerroux" (!!!).

Es trist que es dignin coses així a casa nostra mateix, veritat? Però encara n'és més que catalans i catalanes, algunes de les quals es dediquen a la política activa, enlluernats per la paranyia fàcil i vibrant de l'oradora, l'aplaudissin en lloc de fer ben vistent la seva protesta.

Si fos possible, aconsellaria a la senyoreta Campoamor que canviés de tàctica, i posant-se a tono del temps actual, deixés els seus prejudicis de sufragista d'ara fa vint anys i de castellana intransigent; i li recomanaria de manera especial que, si torna a Catalunya i ens vol parlar de la seva història, l'estudiï abans una miqueta, car ha de suposar que nosaltres també la sabem...

ISOLINA VILADOT

6 gener de 1932.

NOVA JUNTA

Diumenge al matí celebrà assemblea general el Club Femení i d'Esports, en la qual s'aprovaren els Estatuts nous i es renovaren els càrrecs de la Junta, la qual quedà constituïda com segueix:

Junta Directiva:

Presidenta, Teresa Torrents; vicepresidenta, doctora Lluberia-Sais; secretària general, Anna Murià; vicesecretària, Conçol García; tresorera, Trinitat Altaba; comptadora, Rosa Prades; arxivera, Mercè Sagrera; vocals: Maria Teresa Vernet, Josefina Torrents, Dolors Soler, Dolors Vallès, Pilar Gilabert de Ribera, Josefina Figuerola de Cots.

Departament d'actuació social:

Presidenta, Maria Teresa Vernet; secretària, Anna Maria Martínez-Sagi; vocals: Mercè Marco, Araceli Tena, Enriqueta Neau, Teresa Torrents.

Departament d'Esports:

Presidenta, Josefina Torrents; secretària, Trinitat Altaba; vocals: Rosa Pinyol, Josefina Artal, Roser Verge, Rosa Castelltort, Teresa Torrents.

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Lliçons de publicitat

El dia 15 d'aquest mes s'inauguraran les Lliçons de Publicitat, a càrrec del senyor Barnils Moner, les quals tindran lloc tots els dilluns i divendres, al vespre, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou.

Les lliçons comprendran l'estudi dels diversos sistemes de publicitat coneguts fins avui, raonat amb les economies regionals, i s'hi comentaran temes tan importants com els de la marca de fàbrica, tipografia, redacció i execució de l'anunci, la premsa, vendes per correspondència, plans de campanyes de propaganda, etc.

La utilitat de l'ensenyament de la propaganda ha esdevingut avui massa evident perquè calgui fer ressortir la raó d'haver estat inclòs entre les assignatures de l'Institut de Cultura.

Si a Bèlgica, a França, a Alemanya, a Austria, a Itàlia, als Estats Units, al Japó, existeixen les càtedres de Publicitat en llurs escoles d'Alts Estudis Comercials, és que arreu, industrials i negociants, patrons i dependents, han comprès que conèixer l'"anunci" és indispensable a la formació d'un bon comerciant.

Sens dubte, res no pot substituir l'ensenyament viscut que constituïx la pràctica dels afers, però és infinitament probable que la persona que s'inicii en la vida del comerç sense coneixements especials—entre els quals s'ha de comptar la Publicitat—no aconseguirà sinó molt penosament sortir d'una situació mitjana.

* * *

Havent-se hagut d'ajornar, per causes alienes a la voluntat dels organitzadors, la conferència que la senyoreta Carme Ribes Echevarria havia de donar a la Unió Professional de Dependents i Empleats del Comerç, aquesta Associació fa avinent que avui, dimecres, dia 13 la dita senyora donarà l'esmentada conferència sota el tema "La dona i la literatura".

L'acte, que serà públic, tindrà lloc a dos quarts de vuit del vespre, a l'estatge social de la dita Unió, carrer de Ciutat, núm. 5, primer, primera.

* * *

Comunica Acció Femenina, que el dia 14 del mes que tot, començarà un curs de Gimnàsia higiènico-estètica, per la professora senyora Barton Stedman. Les lliçons tindran lloc els dillums i dijous, de dos quarts d'una a dos quarts de dues.

Per a inscripcions, dirigir-se al secretariat de l'entitat, de quatre a vuit de la tarda.

PALESTRA

VISITA AL MUSEU DE LA CIUTADELLA

El dia 17, diumenge, el mateix agrupament femení farà una visita al Museu de la Ciutadella, que dirigirà el senyor J. Folch i Torres.

Lloc de reunió: a Palestra, a les deu del matí.

Els carrabiners de servei a la frontera disparen contra un contrabandista i el maten

Els carrabiners del lloc de Vilamaniscle que prestaven servei a les muntanyes Alberes, terme municipal de Rabós de l'Empordà, feren foc contra un individu que no volgué detenir-se a les repetides veus, dient-li que s'aturés, que li donaren, produint-li ferides de tal gravetat, que morí al cap de pocs moments.

Examinat el cadàver, resultà ésser Segismund Costa, veí de Vilamaniscle.

Els carrabiners informen que l'interfecte era fitxat com a contrabandista habitual, i el seu nom figura entre els que efectuaren els recents contrabands d'armes descoberts a aquelles muntanyes.

Al desgraciat individu li fou ocupat un paquet que contenia diverses peces de bicicleta.

LLEGIU
LA PUBLICITAT
PROPA-GUEULA

LA MUSICA

ELS CONCERTS

Associació de Cultura Musical: Alexandra Trianti, cantatriu. N. Orloff, pianista. — Associació Obrera de Concerts: Cecília Gubert, cantatriu, i Pere Vallribera, pianista. — Sainz de la Maza, guitarrista. — Institut de Rítmica i Plàstica

L'Associació de Cultura Musical que començà amb molt d'èxit aquest curs la seva actuació a Barcelona, la continua amb un encert remarcable que contribueix a què sigui mirada cada dia amb més simpatia la novella entitat. Fins ara, tots els concerts que ens ha ofert han estat ben interessants, tant per la valor dels artistes que hi han estat presentats, com per la qualitat dels programes; i si, com és d'esperar, persisteix en una activitat tan ben orientada, hem de desitjar que no li manqui l'adhesió i la col·laboració de tots els bons amants de la música, condició que, a més de significar l'ajut indispensable a la vida de l'organització, serà també sens dubte un estímul eficaç i un encoratjament decisiu.

En el seu quart concert l'A. C. M. ens féu conèixer una excellent cantatriu, Alexandra Trianti, que en col·laboració amb el pianista irunés Josep M. Franco, donà un recital mereixedor d'ésser destacat entre les millors sessions que hem tingut aquesta temporada.

Alexandra Trianti és una artista de mèrit excepcional. En ella concorren totes les qualitats que fan un intèrpret perfecte i el seu art s'imposa tot seguit amb irresistible seducció. La seva veu magnífica, emesa amb una encisadora naturalitat que palesa un perfecte domini de la tècnica vocal, s'adapta meravellosament a tots els matisos i sap prendre sempre les inflexions que amb més eficàcia poden subratllar el caràcter i el sentit de la frase.

Cinc autors, grans mestres del "lied", figuraven en el ben triat programa que aquesta artista ens féu escoltar, i tots foren magistralment interpretats, amb profunda i aguda intuïció del caràcter peculiar de cadascun. Podem dir que les cançons de Beethoven, Schumann, Schubert, Brahms i Strauss, poques vegades han estat revelades al nostre públic amb tant d'encert i amb tan noble eloqüència.

En la interpretació de la part de piano, importantíssima, d'aquestes obres, el senyor Josep M. Franco es féu remarcar com un artista molt intelligent i pulcre i sabé donar tothora a la seva intervenció el relleu desitjable. Justament, doncs, compartí amb la cantatriu els aplaudiments amb què l'auditori celebrà, ben complagut, aquesta sessió.

En el concert següent actuà el pianista rus Nicolau Orloff, que, si no anem errats, no era la primera vegada que visitava la nostra ciutat.

Posseeix aquest pianista un mecanisme molt acuradament treballat i executa amb correcció i amb el lloable respecte i amor que exclouen tota velleitat de lluïment personal. Llàstima només que la claredat d'aquesta execució resti de vegades compromesa per l'ús insuficientment controlat del pedal.

D'entre les interpretacions que oferí aquest artista, mereixen especial menció la del "Preludi, Fuga i Variació", de Franck, i dels "Estudis simfònics", de Schumann, força justes d'ambient i expressió.

L'auditori de l'A. C. M. aplaudí el concertista amb insistència al final de cada part.

* * *

A l'Associació Obrera de Concerts donaren una audició la jove cantatriu Cecília Gubert i el pianista Pere Vallribera; dos artistes catalans ben coneguts ja i que han estat moltes vegades aplaudits pel nostre públic.

La senyoreta Gubert, per més que hagi orientat preferentment vers el teatre les seves activitats, continua conreant el difícil gènere del "lied", i cal dir que ho fa amb tot l'encert que del seu talent podíem esperar.

Interpretant el programa amb què es presentà a l'Associació Obrera, donà proves d'una gran intelligència i palesà una preparació perfecta. La seva veu és d'un bell timbre i l'artista sap adaptar-la justament a totes les exigències de l'expressió.

Pere Vallribera executà amb molta correcció la part de piano de les cançons, i a la segona part del concert ens féu aplaudir una interpretació excellent de la Sonata "en la menor", op. 42, de Schubert, obra massa oblidada, que hem de celebrar que el nostre pianista inseris en el programa.

L'auditori, que seguí amb goig evident la tasca d'ambdós concertistes, la premià amb repetides ovacions.

* * *

Sainz de la Maza representa dins la darrera promoció de concertistes de guitarra una de les valors més remarcables, que s'ha imposat ja amb un gran prestigi, ràpidament afermat.

Es distingeix aquest guitarrista per la pulcritud de les seves versions, en les quals es manifesta una fina sensibilitat i un equilibrat instint de músic culte i ben format. Es també Sainz de la Maza un executant destre, que juga hàbilment els recursos de l'instrument, del qual sap extreure les més belles i suggestives sonoritats.

En el seu programa hi havia algunes novetats ben interessants, entre les quals cal destacar una Sonata de M. Ponce, obra molt substanciosa i ben construïda, i una "Zarabanda lejana", de J. Rodrigo; exquisida evocació plena de distinció i elegància en la seva senzilla estructura.

El concertista reuní un públic ben nombrós que l'aplaudí amb entusiasme durant tota la sessió.

* * *

Els concerts que l'Orfeó Català dóna cada any les diades de Sant Esteve i Cap-d'Any, tenen un bell complement amb la sessió que la diada de Reis organitza l'Institut de Rítmica i Plàstica. Els petits deixebles del mestre Joan Llongueres han portat també enguany a la sala del Palau l'alegria de llurs cançons i joies, i amb la disciplina que regeix llurs actuacions i la vida amb què saben animar-les han admirat el nombrosíssim públic que aquí a la festa i que no es cansava d'aplaudir-los.

Amb les cançons ja conegudes, executades els anys anteriors, figuraven lgunes estrenes que obtingueren un èxit complet. Mossèn Josep Muset aportà una composició titulada "El neu germanet", poesia de mossèn Josep Gros Raguer, i el mestre Francesc Pujol una titulada "El meu gos", poesia de Joaquim Ruyra, que són dues obres perfectament rebudes dins aquest gènere, no tan innocent com pot semblar a primera vista.

El mestre Llongueres també estrenà dues cançons: "Cada dia al matí" i "Els gaudis d'or", que vénen a continuar dignament la bella sèrie de composicions d'aquest caràcter, amb les quals l'esmentat mestre ha creat aquí un repertori que no ens cal ja elogiar.

L'èxit de la sessió fou ben brillant, i les nombroses repeticions que foren imposades pels aplaudiments digueren prou la complacença amb què el públic escoltà el programa.

BALTASAR SAMPER

NOTES OFICIOSES

CONFERENCIA I CONCERT STRAWINSKY

Avui, dijous, a les set de la vetlla, tindrà lloc al Cercle Artístic la segona sessió del curset de divulgació musical, organitzat per Lycoum Club de Barcelona.

La senyoreta Maria Carratalà donarà una conferència sobre "Strawinsky", i la cantatriu Pilar Ruff cantarà melodies del gran compositor rus Faune i Pastora (*suite de cançons*). Tres poesies de la lírica japonesa i Pastoral.

L'acompanyarà al piano Pere Vallribera.

REPRESENTACIO E L'OPERETA DE JOHANN STRAUSS "EL BARÓ DELS GITANOS", A L'ORFEO GRACIENO

L'Associació cultural alemanya Der Kothurn, les activitats teatrals de la qual, d'una magnífica orientació estètica i un exemplar entusiasme, culminaren amb la representació del drama de Guimerà "Terra baixa", admirablement traduït per Doris Leonhardt i Hermann Burandt, fundador de Der Kothurn, i acorganitza i per a demà, divendres, a les deu del vespre, a l'Orfeó Graciene (Astúries, núm. 83), un festival benèfic, en el qual es posarà en escena la deliciosa opereta de Johann Strauss, "El baró dels gitanos". El protagonista serà interpretat per l'aplaudit tenor Germà Bruning, amb la cooperació d'altres distingits elements, i s'encarregarà de la direcció de l'espectacle i de l'orquestra, formada per instrumentistes no professionals, el notable compositor, pianista i director Max Singer.

La disciplina i l'entusiasme amb que han estat realitzats els assaigs d'aquesta opereta, la qualitat dels intèrprets i del director, i l'ambient de depuració artística que ha presidit l'organització de l'espectacle, són una garantia d'èxit indubtable.

INFORMACIO DE MADRID

El Correu de Madrid

EL DISCURS DE MIGUEL MAURA. — El discurs de Miguel Maura ha tingut un ressò de veres retrunyent, i si judiquem el discurs com a peça oratòria i peça d'home de Govern, sens dubte, mereix l'èxit. Franc de paraula, expressiu com l'home acostuma ésser-ho sempre, modern de conceptes (salvant la seva visió del problema català, de la qual ara tot d'una parlarem), amb un sentit conservador del segle XX que només Ossorio Gallardo podria discutir-li, i una incisió política com la d'un linx, parlà dues hores justes innegablement, sense fer ni una concessió a l'oratòria florida, ni un paràgraf brillant. L'auditori que omplia la gran sala se li lliurà de cor, i, als carrers, els arreplecs de gent que escoltava les trompes de la ràdio, ultra interrompre la circulació, l'aplaudí fervorosament. No cal examinar punt per punt el seu discurs. Fou el seu, el discurs de la dreta republicana i el discurs de l'hora. Cal dir que gairebé cap dels seus amics no esperava un discurs tan bo, tan madur. Ortega Gasset l'ha enramat amb els millors qualificatius, i no ha estat ni injust ni desmesurat.

Però...

Però en parlar de la qüestió catalana semblà un altre home; i els comentaristes entusiastes, uns altres comentaristes, i àdhuc el públic, un altre públic. I afegim-hi: i el mateix Maura de la tarda posterior el discurs, un altre Maura. El seu pensament és: tota l'autonomia per a Catalunya, fora tres atribucions que són essencials a l'Estat: l'ensenyament en tots els graus (sense perjudici que Catalunya tingui un ensenyament propi), l'ordre públic i la imposició de contribucions directes. Es a dir, tres atribucions que Catalunya ha fixat com a inalienables del seu règim. Per tant, en aquesta part, el discurs és innacceptable, no sols pels catalanistes, sinó àdhuc per les esquerres espanyoles i una bona part de les dretes espanyoles republicanes.

Era interessant el que digués Miguel Maura, sobretot perquè l'opositor sincer i conegut és un obstacle franc, i, per això, vencible amb més facilitat. Però és més interessant encara la reacció del públic, dels amics, dels comentaristes i àdhuc del mateix orador.

El públic era, naturalment, com tots els públics nombrosos, impressionable com una pellícula verge, però eren també destriables dins d'ell tres sectors. El bon públic, que faria una zona de dos terços del total, a la intel·ligència que ompliria l'altra tercera part, i els amics personals de Maura que podrien ésser una cinquantena dins d'aquesta tercera part. Els aplaudiments, les grans ovacions foren unànimes després de cadascun dels punts que desgranava l'orador. En arribar a la qüestió catalana, hi hagué dos moments: un, quan alliçonà sobre el fons de la qüestió i l'altre, quan parlà de l'Esquerra Catalana. Els aplaudiments que els corresponguéren foren la unanimitat clamorosa en el segon, l'abstenció absoluta de la tercera part que hem dit en el primer; i no sols l'abstenció, sinó el comentari advers, i en alta veu, en algun indret, en algun niu d'intel·lectuals de dreta i d'esquerra. En resum quant al públic: divergència de l'orador en el fons de la qüestió catalana, i unanimitat quant a l'escomesa contra l'esquerra.

Dels comentaristes, ni sols un aprovà la visió apassionada de Maura, i, al mateix Maura, ho digueren durant el dia. Dels amics, ni un sol deixà de fer-li retrets, àdhuc els més íntims i els més incondicionals. Era — deien— una esquerda deplorable de la peça oratòria brillantíssima i densa. Ortega Gasset, Marañón, Pérez de Ayala i d'altres intellectuals expressaren en públic i en privat aquesta mateixa opinió amb paraules diverses, i quan, hores després, Maura parlava cor obert amb aquest periodista tafaner que signa, que cor obert, també, li retreia l'errada, venia a dir que la vehemència se l'havia emportat, i que de cap manera no voldria que s'entengués que és enemic de Catalunya. El text taquigràfic del discurs no és exactament el que va pronunciar. Ell mateix en va treure paràgrafs sencers, i ara insisteix mantes vegades en les paraules finals d'aquesta part del discurs: "quede bien claro: autonomía cuanta más mejor; pero nada que sea mermar en un ápice la soberanía". El problema està a fer entendre a Maura que la sobirania és en el dret polític modern un concepte relatiu; i que, encara que no ho fos, en tot gran problema d'Estat hi ha sempre una crisi de sobirania per del d'aconseguir una altra mena de sobirania estable. ¿Ho entendrà?

AGRE

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

El senyor Domingo comença l'exposició del projecte de reforma agrària

Madrid, 13. — A les onze del matí han quedat reunits en Consell de ministres. Alguns dels ministres han exposat a l'entrada que portaven expedients de tràmit; però tots han coincidit en què el Consell estaria dedicat per complet a l'examen de la reforma agrària perquè quedi ultimada i pugui ésser presentada a les Corts.

A un quart de tres ha acabat el Consel. El ministre del Treball ha manifestat a la sortida que, ultra tot el que s'ha tractat en el Consell, i de la reforma de l'ar. 21 del reglament de Cases Barates, s'ha acordat que els Tribunals industrials resolguin les reclamacions menors de 2.000 pessetes presentades fins a la data en què fou publicat el decret, sobre Jurats mixtos.

El ministre d'Agricultura ha dit que encara no havia acabat l'estudi de la reforma agrària. Aquest estudi acabarà en el pròxim Consell i la reunió no se celebrarà aquesta setmana.

La nota oficiosa

Després s'ha facilitat la següent nota del que s'ha tractat en la reunió ministerial:

Agricultura.—El ministre ha seguit informant sobre el projecte de Llei agrària. L'examen del dit projecte acabarà en el pròxim Consell.

Instrucció Pública.—El ministre ha donat compte de diversos projectes de decret, un sobre organització de biblioteques universitàries, les quals dependran del Consell Universitari, al qual competirà dictar el reglament per a la millor organització dels serveis de les biblioteques, d'acord amb les necessitats escolars.

Un altre projecte de decret creant al Centre d'Estudis Històrics un Institut per a la investigació i publicació de les fonts d'Història medieval d'Espanya i l'edició dels monuments d'Espanya històrics.

El ministre ha informat sobre els treballs preparatoris que emprengueren per a la creació del Teatre Líric Nacional i desenvolupament de les seves activitats artístiques, que s'han de connectar amb la labor de les missions pedagògiques i altres projectes d'acció cultural a través de pobles.

El consell ha aprovat els aclariments del ministre respecte als seus projectes. Per últim, el ministre ha informat el Consell sobre l'abandonament en què es troben les fundacions benèfico-docents per no haver-se posat en vigor el decret de 1913, en virtut del qual es fundava un patronat, la missió del qual ara s'ha d'aixemplar. El ministre ha proposat un patronat, que ha estat acceptat.

Treball. — Es discutí i aprovà el reglament del Consell de Treball.

Obres Públiques. — El ministre exposà les línies generals d'un projecte de llei per a crear l'òrgan que s'encarregui de la percepció de la tasa de rodatge, que abans era d'incumbència del circuit de ferms especials. Com sigui que estan sense cobrar les quotes corrents. El ministre d'Hisenda quedà encarregat de la presentació d'aquest projecte de Llei.

També donà compte el senyor Prieto de les reclamacions formulades pels contractistes d'obres públiques respecte a l'elevació del preu del cement.

Ampliació del Consell

Establiment de torns de permanència al banc blau

Madrid, 13. — Per a conèixer més detalls del tractat en el Consell d'avui, hem parlat amb diversos ministres. Tots han coincidit en afirmar que la reunió no tingué trascendència i que els assumptes tractats queden ben especificats a la nota oficiosa.

Informaren en la reunió els ministres d'Instrucció Pública, Justícia, Obres Públiques i Agricultura. La major part del Consell fou invertida a estudiar el projecte de reforma agrària i el dictamen presentat. En tractar d'aquest assumpte sostingueren una llarga discussió en la qual diversos ministres exposaren la seva opinió sobre el que ha d'ésser la reforma.

El senyor Domingo sotmetrà aviat el projecte definitiu als seus companys per a la seva resolució.

Per no haver-se sabut encara informe del governador de Biscaia, senyor Calvinia, no es tractà de res relacionat amb els successos d'Arnedo.

Els ministres negaren que parlessim de cap combinació militar.

El senyor Prieto manifestà que s'havia acordat establir tres torns de permanència al banc blau durant les sessions, per a evitar que algunes vegades se suscitin precs i preguntes sense que estiguin presents els ministres i perquè aquests puguin atendre els assumptes del seu ministeri sense romandre tots a la Cambra. Els torns seran els següents. Primer, Ministre de Justícia, Governació i Treball. Segon, Ministre d'Hisenda, Marina i Obres Públiques; i tercer, ministre d'Estat, Instrucció Pública i Agricultura. D'aquesta forma com que se celebraran quatre sessions a la setmana els ministres tindran diversos dies lliures.

Creuen els ministres amb els quals hem parlat que per haver-se celebrat dos consells aquesta setmana no tornaran a reunir-se fins dilluns. Probablement celebraran la reunió el dilluns a la tarda, aprofitant que aquest dia el Parlament no celebrarà sessió.

La modificació introduïda en el reglament del Consell de Treball respon a la reforma realitzada en els serveis del Ministeri d'igual nombre. Es per tant una labor d'adaptació.

Respecte a l'article 21 del reglament de Cases barates el projecte del ministre tendeix a subsanar un oblit dels autors de la llei. En efecte, en morir el beneficiari d'aquesta mena de construccions s'eximia del pagament dels drets reals als seus hereders sense que entrés en això la vídua, tracte diferent que no pot atribuir-se sinó a una inadvertència dels redactors de la llei.

La competència dels tribunals industrials, per a resoldre en les reclamacions presentades fins la data que fou publicat el decret de jurats mixtes, s'extén fins a 2.500 pessetes.

Es indubtable que el Consell tingué una part política en la qual els ministres s'ocuparen de diversos assumptes que potser tingueren estat parlamentari i que no han trascendit als periodistes. Entre les qüestions que han cridat l'atenció del Consell, figura l'incumpliment d'un dels articles constitucionals de què es parlà ahir a les Corts.

La Comissió de l'Estatut vol activar els seus treballs

La minoria radical es reuneix per examinar-lo

Madrid, 13. — La minoria radical s'ha reunit aquesta tarda per a estudiar l'Estatut català i canviar impressions. No s'han pres acords i s'han deixat aquests en suspens fins a la pròxima reunió que se celebri.

En aquesta vinent reunió és possible que hi assisteixi el senyor Lerroux.

A la reunió dels radicals s'han canviat diversos punts de vista relacionats amb l'ensenyança.

El grup d'Acció Republicana canvia impressions

El grup d'Acció Republicana ha canviat impressions sobre el mateix assumpte, però tampoc ha resolt res en concret.

També els radicals-socialistes canvien impressions

La minoria radical socialista s'ha reunit avui per a estudiar el projecte de consorci d'indústries militars i per a canviar impressions respecte a l'incident promogut en la sessió d'ahir pel senyor Botella. D'aquest assumpte continuaran tractant-ne en la sessió de demà.

Els radicals socialistes canviaran impressions sobre l'Estatut català i en el punt relatiu a l'ensenyança.

Una esmena que presenten els socialistes

Els socialistes s'han reunit també per a estudiar l'Estatut català.

Acabada la reunió, han facilitat la següent nota:

"Se comenzó el estudio del Estatuto catalán, llegándose hasta el artículo noveno, que trata de las condiciones de la ciudadanía en Cataluña.

Se acordó presentar la siguiente enmienda: "Gozarán de los derechos que se derivan de este Estatuto todos los catalanes por naturaleza y demás españoles que lo adquieran por sentencia administrativa".

También se comenzó a examinar la cuestión de la enseñanza en Cataluña, discutiéndose largamente el asunto sin que tampoco quedara sobre el mismo. La reunión se suspendió para reanudarla a las diez de la noche de hoy."

* * *

La Comissió de l'Estatut desitja imprimir major activitat als seus treballs.

Les responsabilitats

La sentència dels generals del Directori

Madrid, 13. — En acabar la reunió de la sets-comissió de responsabilitats, el membre Sr. Bujeda facilità la següent nota:

La sots-comissió primera de responsabilitats ha examinat el dictamen relatiu al projecte de sentència dels generals del directori militar, del qual projecte ha estat ponent el Sr. Bujeda, i a base d'ell s'ha acordat articular, per a presentar, al mateix temps, al més aviat millor, a la resolució de la Cambra, la proposta de condemna del segon directori de la dictadura civil, i el projecte que sancioni per haver col·laborat amb la dictadura.

Després de llisradà aquesta nota, el Sr. Bujeda va dir als periodistes que fa temps va enviar a la comissió de responsabilitats el projecte de ponència sobre les que atenyen al primer directori militar, i a base d'ell s'han pres acords per a buscar totes les responsabilitats del govern Primo de Rivera, àdhuc incloent els col·laboradors. Es proposa imprimir a l'assumpte la màxima estretitat.

La "Gaceta" publica la distribució dels pressupostos

Madrid, 13. — La "Gaceta", que publicarà la distribució dels pressupostos amb nombrosos estadístiques, no sortirà fins a la nit.

LES CORTS CONSTITUENTS

Comença la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia sobre la secularització de cementiris

Precs i preguntes

Madrid, 13. — A les cinc menys cinc minuts obre la sessió el senyor Besteiro. Poca animació a la Cambra. Al banc blau hi ha els ministres de Marina, Hisenda i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, i es passa a precs i preguntes.

El Sr. MARTINEZ s'ocupa dels conflictes obrers a Gijón, i prega al Govern, especialment al ministre del Treball, que remei la crisi obrera de la dita província.

El Sr. TERRENO SANCHEZ demana al ministre d'Instrucció Pública que es fixi en el gran nombre de càtedres vacants, i prega que es convoquin oposicions per a cobrir-les.

El senyor MARTIN ANTONIO demana que consti en acta el sentiment de la Cambra per la mort dels artillers que van desaparèixer a Saragossa, l'any 1920, en la sublevació de la caserna del Carme.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA s'adhereix al dit prec, i diu que constarà el sentiment de la Cambra.

El senyor LARA dirigeix un prec al ministre d'Estat sobre la situació dels emigrants canaris a Cuba, i demana que s'acudeixi a llur auxili.

El senyor CORDERO BEL demana al ministre d'Obres Públiques que es resolgui l'antic plet de la Junta d'Obres del Port de Màlaga, puix que impideix que els obrers puguin cobrar, i no pot creure que aquest plet subsisteixi perquè els obrers del Port de Màlaga no tanyen a la Confederació Nacional del Treball, i no a la Unió General de Treballadors. També demana que es posi remei als comiats que ocorren a la zona minera de Huelva.

El MINISTRE D'OBRES PUBLIQUES li contesta, dient que no estableix distinció entre organismes obrers, i que el problema del Port és el de molts ports peninsulars l'excés de personal.

El senyor BALLESTER dirigeix un prec al ministre d'Hisenda i al Govern, relacionat amb el decret suspenent les plantilles darrerament aprovades.

El MINISTRE D'HISENDA li contesta, exposant el criteri del Govern, i indica que s'ha d'esperar, abans de resoldre's la qüestió, el dictamen de la comissió corresponent.

El senyor BALLESTER insisteix en els seus precs, i demana al president de la Cambra que recolzi la seva petició.

El senyor BESTEIRO li contesta que considera, també, que ha d'emetre el seu dictamen la Comissió d'Hisenda.

Torna a rectificar el ministre d'Hisenda en el mateix sentit.

El senyor SORIANO s'adhereix al prec del senyor Martín de Antonio, sobre els artillers de la caserna del Carme.

El Sr. Soriano demana que el Parlament posi aturador al Capitol catedral de Granada — per la sanció al senyor López Dóriga—, i al general Sanjurjo

El Sr. SORIANO es refereix a un atac contra la Cambra comès pel Capitol catedral de Granada, que s'ha pretès imposar un càstig a un company de Cambra per la seva actuació al Parlament. Prega la presidència que tori atendre a aquests fets.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA diu que no es troba disposat a dirigir-se en nom de la Cambra a un Capitol.

El Sr. SORIANO: No correspon el to amb què m'ha contestat la Presidència amb el motiu del dia.

Entre el president de la Cambra i el Sr. Soriano s'entaula un diàleg una mica viu, i el Sr. BESTEIRO diu que li ha molles maneres de fallar al respecte.

El Sr. SORIANO continua dient que ell serva el mateix respecte a la Cambra que el que es guardi als seus drets de diputat. Diu que el general Sanjurjo continua les seves provocacions a la Cambra fins al punt que s'ha permès dir en una entrevista que no sabia com no s'havien sancionat els delictes d'un diputat. Demana a la Cambra els acordes que siguin pertinents en aquest cas per a obligar a guardar el respecte degut que tots els ciutadans deuen al Parlament i per a privar que aquest general sequeixi fent manifestacions improcedents. Assenyala el cas d'una manifestació celebrada a Sevilla als crits de "Viva Cristo Rey", en la qual es van veure uniformes de la guàrdia civil. Per últim dirigeix un prec al ministre d'Estat sobre la situació al Marroc. Diu que ell i sempre s'han produït els desastres per desacord entre les autoritats i ara ens trobem amb un desacord entre l'alt comissari i el cap de les forces militars. Acaba dient que durant el seu viatge pel Marroc ha vist moltes coses, però que no vol parlar-ne fins que sigui present el ministre d'Estat, perquè no es digui que és un diputat indiscret.

El senyor CALOT adreça un prec al ministre de Finances relacionat amb l'impost de rodatges i diu que aquest impost ha servit durant la dictadura per fer negoci.

El ministre de FINANCES li contesta i el senyor Calot rectifica breument.

El senyor Pérez Madrigal denuncia fets del Marroc

El senyor PEREZ MADRIGAL diu que ha tornat del Marroc fa pocs dies amb el senyor Soriano. Creu que no existeix el conflicte entre les autoritats civil i militar. Ara no eixteix aquest conflicte, però el que sí és cert és que la nostra política a l'Àfrica sofreix una fonda crisi, perquè succeeix el mateix que en alguns pobles d'Espanya, que no hi ha arribat la República. Diu que cal culpar l'actuació de l'Alt Comissari que té un intèrpret que és qui dóna les ordres als alts funcionaris, i també a un senyor advocat, anomenat Pita, que defensa interessos oposats a l'Estat espanyol i que és l'home de confiança de l'Alt Comissari. El senyor López Ferrer, que representa la República espanyola, ha obert al culte una capella que havia estat tancada pel general Jordana. Fa destacar que durant la visita del ministre d'Instrucció pública els moros feien ostensible llur fervor republicà, ensems que mostraven llur repulsa a l'Alt Comissari. Es queixa de les persecucions de què ha estat objecte al Marroc el secretari general senyor Zapico, que continua, malgrat el senyor López Ferrer que s'ha divorciat de tot el que representa allí la política republicana. Cita el cas d'un tal Costales, al qual se li presentà un terratinent tractant de la propietat d'uns terrenys i digué que ell no entenia d'aquestes coses, però que tenia un advocat que per 40.000 pessetes ho podia resoldre. Fa un elogi del general Cabanellas, que compta amb totes les forces vives del Marroc i diu que allí hi ha també forces vives, com ací, assenyalant les dretes, on hi ha molts vius. (Rumors i protestes i aplaudiments de la minoria socialista i radical-socialista.)

Acaba recomanant la necessitat d'enfocar degudament aquest problema.

El senyor MARTINEZ MOYA demana al ministre d'Obres Públiques que s'aprovi el projecte de les aigües de Lorca, perquè la regió està disposada a donar els diners que calguin. No demana sacrificis a l'Estat, sols vol que s'activi l'aprovació del projecte. Parla del problema seder a Múrcia, i fa un ruc al ministre d'Agricultura perquè es posin en pràctica les conclusions del Congrés nacional que proposà les solucions necessàries. Encareix la urgència de l'assumpte, puix que si es retarda podria destruir-se la indústria. Dirigeix un altre prec al ministre de Marina sobre la pesca a les costes murcianes.

El MINISTRE D'OBRES PUBLIQUES li contesta dient que el Govern estudia amb molt d'interès aquest problema.

L'ordre del dia, en la qual figura la secularització de cementiris

Nomes a l'ordre del dia i s'aprova definitivament el projecte de llei donant caràcter de cel al decret que modificava els drets que gravaven la importació del blat de moro a Espanya.

Debat sobre la totalitat, amb pallassades del senyor Samblancat i frases de mal gust del senyor Barriobero

Es posa a debat el dictamen de la Comissió permanent de Justícia sobre el projecte de llei de secularització dels cementiris municipals.

El senyor SAMBLANCAT s'opossa al projecte amb un discurs macabre, que provoca la hilaritat de la Cambra. Diu que el més igualitari és la incineració dels cadàvers. Així els familiars podrien guardar les cendres de llur avantpassats i fins les podrien utilitzar com a gaveters per a les seves cartes.

El senyor SAMBLANCAT parla dirigint-se a tota la Cambra, i el president de la Comissió de Justícia li prega que es dirigeixi particularment a ella.

El senyor Samblancat diu que ha de parlar així davant els grups que es tornen al banc blau, que li impedeixen de dirigir-se on hauria de fer-ho.

En efecte, hi ha diversos diputats conversant en grup amb els ministres, i en dir això el senyor Samblancat tornen als seus escons.

El senyor SAMBLANCAT segueix dient que prefereix que es cremi el seu cadàver quan mori i quan l'afusellí Sant Jordi amb un corni. Així li podrien fer les honres fúnebres adequades. Acaba dient que en morir és millor convertir-se en cendres que no pas en cucs.

El senyor FECED diu que és decidit partidari del dictamen que estableix la funció social de l'acte de l'enterrament, i per tant els cementiris no han de llinar-se a l'Església, sinó a l'Estat. Cadascú podrà fer el seus enterraments d'acord amb les seves creences, bé per disposició seva, dels seus parents o de l'arbitri judicial.

El senyor BALBONTIN defensa la secularització per raons d'espiritualitat i respecte a la consciència. Considera insuficient el projecte.

El senyor GUALLART (sacerdot) combat el projecte dient que els cementiris pertanyen a l'església, i per tant llur secularització és una despossessió que a més fereix les creences religioses.

(Ocupa la presidència el senyor GOMEZ PARACHE.)

El senyor TEMPLADO considera també insuficient el projecte.

Intervenen diversos diputats, entre ells el senyor Barriobero, pronunciant frases de mal gust que donen lloc a petits incidents.

El senyor SALAZAR ALONSO, com a president de la Comissió de Justícia defensa el projecte en totes les seves parts. Diu que la comissió ha estudiat detingudament els distints vots particulars i esmenes que s'han presentat, i ha assenyalat les modificacions oportunes en el dictamen amb l'objecte d'harmonitzar les diverses tendències.

Acaba el debat de totalitat s'entra en la discussió de l'articulat.

Discussió de l'articulat. El senyor Ossorio roba que el dictamen resolt la qüestió de la millor manera possible

Es posa a discussió l'article primer.

El senyor MORENO MATIAS retira un vot particular.

El senyor SANTALO defensa una esmena demanant que es denomini cementiris civils en lloc de municipals.

La comissió rebutja l'esmena.

El senyor PALET defensa una altra esmena, que al cap de poca estona retira.

El senyor BALBONTIN consum un torn, i diu que cal defensar el laicisme, però no l'ateísme. El projecte ha de defensar tot l'esperit civil de l'article 27 de la Constitució.

(Les dretes l'interrompen constantment.)

El Sr. OSSORIO I GALLARDO aplaudeix el dictamen i recorda impressionants arguments del senyor Guimerà-Ivo Azcárate a favor de la secularització dels cementiris. Diu que accepta el dictamen de la Comissió, perquè resol el plet de la millor manera possible. Nosaltres, que hem nascut en el si de l'Església i volem morir també en el si de l'Església, desitgem anar acompanyats pels nostres sacerdots fins als cementiris. Així sense atacs, amb respectant totes les altres creences. Ja es convencerà d'aquest desig el senyor Balbontín quan assistesci al meu enterrament.

El senyor GOMEZ ROGOE considera molt espinós el tema i creu que el Govern commet un altre atac sectari contra l'Església.

El senyor BALBONTIN fa algunes aclariments, especialment a l'allusió que di ha fet el senyor Ossorio i Gallardo, dient que ell no el assistirà a l'enterrament de ningú.

El senyor GOMEZ OSSORIO assenyala el problema que es planteja amb la llei a algunes parròquies gallegues que manquen de cementiri civil.

El senyor COMAMIZ, per la Comissió, mantè íntegrament el dictamen.

El senyor GONZALEZ LOPEZ el combat violentament, i es planteja discussió entre diversos diputats.

El senyor GOMEZ LOPEZ diu que aquest és un problema molèsten que ha de tractar-se detingudament.

El PRESIDENT, en vista de la gravetat del problema, creu que s'ha d'tractar la sessió i tractar-lo demà.

Així s'acorda, i s'aixeca la sessió a les deu del vespre.

Els diputats continuen les seves discussions a l'hemicicle i quan surten als passadissos segueixen discutint.

Text del dictamen sobre secularització de cementiris

Madrid, 13. — Heu-vos ací el dictamen de la Comissió permanent de Justícia sobre el projecte de llei de secularització de cementiris:

"Article 1.r — Los cementerios municipales serán comunes a todos los ciudadanos sin diferencias fundadas en motivos confesionales. En las portadas se pondrá la inscripción de "Cementerio municipal". Los distintos cultos podrán practicar en ellos sus ritos. Las autoridades harán desaparecer las tapias que separan los cementerios civiles de los católicos, cuando sean contiguos. Las llaves, conservación y regimen de enterramientos en dichos cementerios, corresponden a las autoridades municipales. Los municipios que no tuvieran cementerio de su propiedad, se verán obligados a construirlo en el plazo que determine la ley.

Artículo 2.r—Los cementerios de carácter privado hoy existentes, serán respetados, pero no se autorizará la apertura de ningún otro ni el ensanchamiento de los actuales.

Artículo 3.r — En ningún caso será permitida la inhumación en los templos o en sus criptas, ni en las casas religiosas o en locales anejos a unos y otros.

Artículo 4.r — Corresponde a los padres i tutores determinar la sepultura que haya de darse al difunto cuando no alcanzara la edad para testar. La voluntad expresa del difunto o en su defecto la interpretación que de ella hicieren sus familiares, o causahabientes, será la que decida el carácter de enterramiento."

La sessió d'avui

Madrid, 13. — El senyor Besteiro en rebre els periodistes els ha dit que dimà continuarà el debat sobre la secularització de cementiris i si és possible que es comenci a discutir el projecte de llei sobre consorci d'indústries militars, que per ressorts molt interessants.

Ha dit també que se li havia donat compte pels ministres de tots els acordes que havien pres per assistir a la Cambra i tenir temps per a la labor del matí.

La minoria radical-socialista es reunirà per jutjar la conducta del Sr. Botella en la sessió d'abans-d'ahir

Madrid, 13. — Als passadissos del Congrés es comentava molt l'actitud del senyor Botella plantejant al capdal de sessions d'abans dels jesuïtes. Per aconsellar el ministre d'Justícia a la mateixa minoria, d'on fins ara figurava el senyor Botella, s'ha donat més importància a l'episodi.

Segons sembla, la qüestió havia estat discutida en la minoria radical socialista, on havia de reconèixer-se que correspon a un ministre de la minoria la redacció del decret, seria una incongruència política i una falta de confiança en aquest ministre cesar-lo i amb ell el Govern, per jutjar a cap la mesura.

El senyor Botella no ha donat compte del seu propòsit a la minoria, la qual cosa per totes aquestes raons acordà declarar que aquell diputat actuava amb la seva sola responsabilitat personal.

S'assegura que el senyor Botella coincidirà d'un temps exponentment en la minoria a conseqüència d'una actitud que li fou adversa i declarà que retiraria del seu compte.

La minoria es reunirà per a jutjar la conducta del senyor Botella, i procedir en conseqüència.

Potser per Carnaval hi hagi vacances parlamentàries

Madrid, 13. — Hom deia aquesta tarda que amb motiu de les festes de Carnaval i també per l'absència d'alguns ministres que en aquesta data seran a Ginebra, s'ha posat a concedir vacances parlamentàries.

"El Socialista" parla de l'irresponsable revolucionarisme

Madrid, 13. — "El Socialista", en un dels seus editorials es queixa del gran nombre de vegades que hi ha plantejades, i diu que les masses obreres són víctimes de l'irresponsable revolucionarisme d'uns quants elements insolvents. El País està passant una fonda depressió econòmica; estan en crisi la indústria i el comerç, no hi ha treball i en aquests moments difícils per a l'economia no s'ocorre a aquests elements altra cosa que llançar les obreres a la vaga. Agraeix que aquestes últimes vegades hagin estat contra a acte de solidaritat pels fets d'Ar-

EL DIA POLITIC A MADRID

(Informació del nostre redactor-corresponsal)

Madrid, 13. — El dia polític s'ha escolat amb una gran calma. La reunió parlamentària ha començat amb una llarga sèrie de precs i preguntes de poca importància. Únicament cal esmentar un incident entre Rodrigo Soriano i el senyor Besteiro, en el qual el diputat, per paradoxa, feia d'home seriós.

Ha començat a discutir-se la secularització de cementiris. Malgrat de l'ambient que existia entre els diputats després de la polèmica sostinguda entre llur company senyor Botella i el ministre de Justícia sobre l'aplicació de l'article 26 de la Constitució, el debat d'avui s'ha mantingut en un to de serenitat.

En el curs de la sessió ha estat aprovat definitivament el projecte de llei donant aquest caràcter a un Decret publicat per Nicolau pel qual es modificaran els drets aranzelaris del blat de moro.

La minoria socialista s'ha reunit per tractar, entre altres coses, del criteri que ha de mantenir en el referent a l'ensenyament en l'Estatut català, però no ha adoptat cap acord. Amb la mateixa finalitat es reuniran avui o demà algunes altres minories.

El motiu de conversa en els centres polítics segueix essent l'actitud adoptada ahir pel Sr. Botella.

Malgrat la repercussió del discurs de Maura i el treball de la Comissió parlamentària que entén en l'Estatut de Catalunya, a Madrid no es parla gairé d'aquest. Per ara la gent està obsessionada amb la reforma agrària, i veu l'Estatut amb una perspectiva de cosa llunyana.

ARTUR PERUCHO

nedo; però amb això no s'ha aconseguit res, i afirma que hauria estat més pràctic reunir els jornals perduts en aquests dies de vaga per ajudar les famílies de les víctimes. En moment de crisi econòmica no es poden ver vagues amb èxit. Totes estan condemnades al fracàs, i cada fracàs és un retrocés en el camí de l'emancipació dels treballadors.

Després del discurs del senyor Maura

L'ex-governador de Màlaga refuta els càrrecs sobre la crema dels convents

Còrdova, 13. — El diputat Antoni Jaen ha escrit una carta oberta al senyor Maura refutant els càrrecs que li féu en el seu discurs com a governador de Màlaga amb motiu de la crema dels convents.

El senyor Jaen diu que el dia 11 de maig estaba a Madrid. En tenir coneixement de l'ocorregut es traslladà ràpidament a Màlaga. Quan arribà a la dita capital, el dia 12, a les set matí, havien cremat ja onze convents, el Palau Episcopal i l'edifici del periòdic "La Unión Mercantil" havent-se declarat l'estat de guerra. Afirma el senyor Jaen que fent-se càrrec de l'ocorregut es llançà al carrer donant la cara sense cap por ni recel. Això és — diu — la veritat de l'ocorregut. Si jo hagués estat a Màlaga quan s'iniciaren els successos tingui la seguretat senyor Maura que no s'haurien cremat els convents; en tot cas m'haurien cremat abans a mi. Això ho hauria fet essent simplement governador, i excusa dir el que hauria fet d'haver estat ministre de la Governació. Com que no sóc un ex-governador inepto, espero que no se'm fereixi sense raó, a no ésser per ablit o per confussió de dades.

Acaba dient el senyor [illegible] portarà l'assumpte al Parlament prquè s faci llum i justícia.

Els progressistes neguen la dissolució del seu partit

Madrid, 13. — S'han reunit els representants del Comitè local del Partit republicà progressista del districte de Palau, sota la presidència del senyor Manjon. S'acordà per unanimitat fer pública manifestació de solidaritat amb l'antic Comitè nacional del Partit que reflexa el seu pensament en la nota publicada per la premsa d'ahir.

El Partit republicà progressista ha tramès als seus afiliats el següent telegrama:

"Ante confusión noticias prensa advierte todos afiliados Comité que son totalmente inexactas noticias disolución partido. La posible inteligencia con otras agrupaciones y sus representantes en Cortes exclusivamente para colaboración parlamentaria e interes nacional no pueden tener más interpretación que la expresada por le Comité Nacional en su nota de ayer."

Una informació de "Luz" sobre el partit progressista

El senyor Castrillo manifesta disconformitat amb la manera de tractar el senyor Maura el problema de Catalunya

Madrid, 13. — "Luz" publica la següent informació sobre el partit progressista i el discurs del senyor Maura:

Els diputats progressistes mantingueren en el Ca'n Cabir diverses conferències, advertint-se en tots ells cert nerviosisme. Això fou degut a la nota facilitada per dotze diputats d'aquest partit que s'adheriexen al senyor Maura i accepten la seva "jefatura". Asseguraven alguns diputats progressistes que en la reunió d'avui de la minoria seria plantejada la qüestió de dissolució del partit per a ingressar al format pel senyor Maura.

Els senyors Juarros i Castrillo sostenen que el partit no pot dissoldre's i que tot el que calgui fer ha d'ésser acordat en la Junta nacional que se celebrarà el dia 14 de febrer. El senyor Castrillo digué que per part de tots, àdhuc dels que no han tingut participació, resulta verament lamentable el fet que ha donat lloc a què els progressistes apareguin dividits i que es parli àdhuc de dissolució del partit.

Preguntat sobre el succeït, digué: El succeït és això. La minoria celebrà fa uns quants dies una reunió i el senyor Maura tingué la gentilesa d'acudir-hi i exposar les línies generals del seu discurs. En aquesta reunió es parlà de la possibilitat d'arribar a una federació de partits afins i s'assenyalà com a possibles per a aquesta unió el progressista, el que fundava el senyor Maura, l'Agrupació al servei de la República, i potser el radical, si el senyor Lerroux més endavant arribés a coincidències amb el nostre bloc en aquest sentir. Donàrem la nostra conformitat i hi hagué adhesions al senyor Maura quant a les línies generals del seu discurs, que ens semblà bé en general i així li ho vàrem dir, si bé hi hagué diversos punts que molts dels reunits allí no compartíem. Arribàrem al discurs; el senyor Maura fundà el partit conservador de la República i féu una crida a les forces d'aquesta minoria, però molts entengueren, i jo entre ells, que la crida era perquè s'arribés a la Federació de forces afins de què s'havia parlat, no perquè de la nostra minoria sortissin dotze diputats que formessin acta amb el senyor Maura. Aquest és l'abast que té la nota dels diputats; alguns d'ells signaren l'adhesió al senyor Maura per a separar-se d'aquest partit sense pensar que es tractava d'aquesta unió de forces. Per altra part, la reunió d'aquests dotze diputats es féu sense convocatòria i sense que el cap ho sabés, amb tot i que donà la seva conformitat, i és ara el més decidit partidari de mantenir-se fora dels progressistes.

Ha dit el senyor Maura que estiguérem tots conformes amb el que anava a dir en el seu discurs. Tampoc no és cert; en línies generals informàrem bé, però vam creure que no era moment de discutir-lo, posat que no es tractava de fixar l'ideari d'un partit, en el qual no entréssim. Cada partit ha de conservar el seu ideari propi, i el dia que es tractés de fer aquesta Federació discutiríem el programa comú, i es faria l'examen punt per punt determinant.

Hi ha d'altres punts concrets del discurs del senyor Maura, amb els quals no estan conformes els progressistes; el primer, nosaltres tenim la tendència concordatòria. L'esperit liberal que informa el grup fa que no sigui aquesta una qüestió tancada. Bé el concordat com a qüestió de dret internacional o un tractat qualsevol; si no es pot no es fa, i si es pot es fa. El segon punt és el de Catalunya. La nostra actuació parlamentària ha manifestat el desig que el problema es resolgui en termes de serenitat.

Referent a la posició adoptada per Miguel Maura davant el senyor Lerroux diu que tampoc pot servir-li ja que en el cas que el cap del partit radical, no pot dir-se que hi hagi un fraude.

El que passa—diu el senyor Castrillo—, és que el cap radical té un peu a la revolució i un altre en el poder i s'ha de saber-se donar compte de la difícil posició que això representa. El [illegible] una que el senyor [illegible] no és el del senyor Lerroux, és el que abans d'ara havien fet els seus amics. Ara, com a governant, té una altra visió i no pot combatre aquesta des del punt conservador, precisament quan té tant d'ambient de les classes d'ordre del país.

—Com creieu que no es resoldrà el plet?

—Demà hi ha reunió de minoria, i en ella es tractarà amplament de l'anguniosa qüestió. El senyor Blanco no volia convocar-la, però li he fet veure que és imprescindible, i que un partit no es pot dissoldre així com així. Hi ha diversos dels signants de la nota que es rectifiquen entre ells el senyor Sales, que assegura que primer renunciaria a l'acta que continuar en aquesta actitud; ell creia que es tractava de la Federació, i no de la dissolució del nostre grup. El senyor Centeno m'acaba de dir que ell no se'n va del partit. El senyor Ayats diu que abans de decidir-se ha de consultar amb els comitès locals de Girona. Els senyors Juarros i Roldan no se'n van. El secretari de la Cambra, Cecilio del Río, és absent, però estic segur que tampoc no passarà a maurisme, i jo no cal dir-ho. Cal tenir en compte que el nostre partit té a Espanya 1.400 comitès, que, a un promedi de dos-cents afiliats, representa molta força; no se'ls pot dir, de cromptè, que es dissolgui, i que cal abandonar-los. Jo crec que la serenitat s'imposarà, i que s'arranjarà tot.

Pamplona

Un armer es dedicava a la venda clandestina d'armes

Pamplona, 13. — Al governador civil se li havia anunciat que a Estella es procedia a la venda clandestina d'armes. Es disposà que la guàrdia civil practiqués recerques, i se sospitava d'un armer. Fou enviat un individu a comprar un'arma i l'armer li lliurà sense cap dificultat. Comprovada la veracitat de la denúncia, es practicà un escorcoll a la dita armeria, i es troberen gran quantitat d'armes de foc que no estaven esmentades al registre corresponent. La guàrdia civil, complint ordres del governador, practicà la detenció de l'armer. Continuant els escorcolls, trobà la guàrdia civil, en una casa de la localitat, 14 quilos de dinamitat, que havien estat dipositats per un individu que es trobava absent en aquell moment. La guàrdia civil detingué a la dita casa un individu, i els seus companys en protestaren.

En previsió que poguessin esdevenir aldarulls a Estella, han sortit cap al dit lloc forces de la guàrdia civil. Les forces porten ordres especials per a l'alcalde d'Estella i guàrdia civil del dit lloc. Han estat posats a disposició del jutjat els dos detinguts.

El general Barrera visita el President de la República

Madrid, 13. — Com a dimecres, avui el President de la República va tenir audiència militar i civil. Entre els qui el visitaren figurava el general Damitrescu, acompanyat de l'agregat militar de Romania; cinear general Barrera; general de divisió, Riquelme; contralmirall, Sr. Francesc Martínez Sánchez; comendants de la guàrdia civil i artilleria senyors Lluís Andrés Marín i Carles d'Azcàrraga. A l'Audiència civil el cap de l'Estat va rebre la Cambra Oficial de la Indústria i el Comerç, el director general d'Agricultura, el sots-secretari d'Obres Públiques, Sr. Teodomir Menéndez i el sots-secretari de Marina, Sr. Valera.

INFORMACIO ESTRANGERA

EL CONFLICTE ENTRE XINA I EL JAPO

El Govern holandès i la nota nord-americana

La Haia, 13. — El Govern holandès, contestant la nota del Govern nord-americà sobre la qüestió de Manxúria, diu que no jutja útil adreçar-se a Xina i al Japó en el sentit proposat, ja que les dues esmentades nacions han contestat a la nota de Nord-Amèrica.—Fabra.

Xina està disposada a cooperar amb els EE. UU. per a fer respectar el pacte de les Nou potències

Pequin, 13. — La resposta de Rina a la nota dels Estats Units lliurada anit al cònsol dels Estats Units diu que Xina està disposada a cooperar amb els Estats Units per fer respectar el Pacte de les Nou potències, el principi fonamental del qual és la integritat territorial i administrativa de la Xina. La nota afegeix que el Govern de Nanquin esuera que els Estats Units prendran altres mesures en aquest sentit a fi d'evitar tot perill de guerra.—Fabra.

Dimissió

Xang-Hai, 13. — De l'Agència Indo Pacific: El senyor Sun Fo no ha enviat la carta de dimissió que havia redactat i ha anunciat que demà es traslladarà a Nanquin.—Fabra.

Més topades

Toquio, 13. — De l'Agència Rengo:

A Tsing Tao ha disminuït l'agitació antijaponesa.

A Xin-Si l'ordre es restamleix igualment poc a poc.

Com se sap, en aquesta població els japonesos havien estat assetjats ahir per una partida de bandits.

Per tal de fer front a nous atacs, el gros de les forces japoneses ha sortit aquest matí de Lien Xan amb direcció a Xin-Si i en el camí ha sostingut un violent encontre amb altres grups de bandits. — Fabra.

La política japonesa a la Manxúria

Londres, 13. — L'Agència Reuter creu saber que l'Ambaixada japonesa a Londres ha rebut aquesta nit de Toquio seguretats satisfactòries referent a la naturalesa de la política japonesa a Manxúria.

Després de la tramesa de la nota dels Estats Units al Japó i Xina, el Govern britànic havia demanat a l'ambaixador del Japó a Londres que obtingués del seu Govern la confirmació de les seguretats donades pel Japó d'adherir-se a la política de porta oberta a Manxúria i que acceliria favorablement tota participació i cooperació a les indústries o empreses de Manxúria.—Fabra.

Els xinesos satisfets

Xang-Hai, 13. — En la seva resposta a la nota americana, el Govern de Xina es felicita que els Estats Units hagin declarat que no reconeixeran els actes que afecten a la integritat territorial i administrativa d Xina.—Fabra.

A AUSTRIA

Les autoritats són acusades de fomentar el feixisme

Viena, 13. — La policia, en un escorcoll efectuat en un arrabal de Viena, s'incautà d'un miler de fusells, de deu metralladores i nombroses granades de mà.

Els socials demòcrates han publicat una violenta protesta contra les autoritats, a les quals acusen d'afavorir el moviment feixista austríac, ja que, en setembre darrer, se'ls permeté desfilars pel carrer en formació militar, i ostentant nombroses metralladores. — Fabra.

Una comminació del príncep Stahremberg

Viena, 13. — El príncep Stahremberg, en nom dels heimwehren, ha escrit al cap del Govern, comminant-lo a adoptar determinades mesures econòmiques com són la denúncia dels tractats de comerç, i determinar els contingents d'importacions estrangeres a Austria. — Fabra.

TEMPORALS

Al País de Galles

Londres, 13. — A diversos indrets del País de Galles se sap que s'han produït grans inundacions.

S'ignoren detalls. — Fabra.

Un tornado als EE. UU.

Bermingham (Alabama), 13. — Ahir a la nit descarregà, sobre aquesta població, un violent tornado, els efectes del qual es deixaren sentir especialment a la regió d'Alabama i Mississippi.

Hi ha hagut 11 morts i 150 ferits, i els danys materials són molt considerables. — Fabra.

A ANGLATERRA

Les relacions comercials anglo-irlandeses

Londres, 13. — Avui ha començat al ministeri de Comerç una Conferència en la qual prenen part el president del Board of Trade, el ministre d'Indústria i Comerç de l'Estat lliure d'Irlanda i el ministre d'Agricultura del mateix país, així com l'alt comissari de l'Estat lliure d'Irlanda.

Aquesta Conferència s'ocupa de les mesures fiscals i duaneres encaminades a desenvollar les relacions comercials anglo-irlandeses.

Manifestació d'obrers sense feina

Londres, 13. — Un grup d'obrers sense feina han efectuat una manifestació davant l'Ajuntament de Manchester.

La policia intervingué per escampar-los, i es registrà, amb aquest motiu, una topada entre els agents i els obrers.

Han estat practicades els detencions. —Fabra.

A POLONIA

Diputats de l'oposició condemnats

Varsòvia, 13. — Ha acabat el procés instruït contra els diputats de l'oposició.

L'ex-president del Consell, senyor Vitor, ha estat condemnat a un any i mig de presó.

Uns altres nou acusats han estat condemnats a penes que varien entre dos i tres anys de presó.

Solament n'hi ha un que ha estat alliberat. — Fabra.

A L'INDIA

Inauguració d'un important sistema de regadiu

Sukkur (India), 13. — Avui ha estat inaugurada la presa Lloyd al sud de l'Indus, que s'estima com el més formidable sistema de regadius que hi ha al món, paix que té una xarxa de set grans canals que escampen la riquesa en una gran part del país. La cerimònia de la inauguració ha estat presidida pel virrei. — Fabra.

Manifestacions del virrei a la inauguració del canal

Nova Delhi, 13. — El virrei en el seu discurs d'inauguració de la presa de l'Indus ha dit que la longitud total dels canals del sistema en construcció passarà de 6.400 milles. Ha afegit que tres d'aquests canals seran més amples que el canal de Suez. Aquest sistema de canals podrà fertilitzar 5.500.000 acres de terra. Aquesta enorme massa constituïda per set canals serà l'obra més grandiosa que en el seu gènere existeix al món i transformarà radicalment l'economia del país. — Fabra.

La situació financiera del país

Nova Delhi, 13. — La informació segons la qual el Govern de l'India ha disposat que divendres es procedeixi a reemborsar l'empréstit de 15.000.000 de lliures esterlines amb interès del 5,50 per 100, constitueix una prova palpable de la satisfactòria situació financiera del país.

El canvi sobre Londres favorable a l'India des de fa tres mesos ha permès l'Administració india d'efectuar a Londres remeses importants, el total de les quals hasta per a procedir al reemborsament de l'esmentat empréstit, al seu venciment normal sense recórrer a noves operacions ni utilitzar per res les reserves.

Hom espera que el crèdit de l'India a l'estranger es beneficiarà d'aquest fet, particularment en els moments en què nosaltres passos topen amb dificultats considerables per a efectuar el servei de llurs deutes exteriors. — Fabra.

LA SITUACIO POLITICA A ALEMANYA

Els comunistes volen presentar el seu cap per a la presidència del Reich

Berlín, 13. — Els comunistes tenen el propòsit de presentar la candidatura de Chalmann, cap de les forces comunistes per a la presidència del Reich. — Fabra.

Més de quatre mil obrers sense feina

Berlín, 13. — La fàbrica de productes metallúrgics Alfred Friedrich, de Rheinhausen, que forma part del Consorci grup Frederick, suspendrà provisionalment els seus treballs a partir del dia 16 de l'actual.

A conseqüència d'això, quedaran sense feina 4.250 obrers.

La Direcció de la fàbrica ha manifestat que espera poder reprendre els treballs, amb una part del personal, el dia 8 de febrer vinent. — Fabra.

LA CRISI MINISTERIAL A FRANÇA

Laval ha estat encarregat de formar el nou ministeri
La constitució del nou Govern

Sembla que s'encarregarà a Laval la formació del nou ministeri

París, 13.—La negativa dels radical-socialistes va fer desisjectades negociacions per a aintir a Laval de les seves propliar el Ministeri.

En virtut d'això, va ésser quan es decidí presentar la dimissió collectiva del Gabinet, i s'espera que aquesta tarda el president de la República donarà a conèixer la persona designada per a formar el nou Govern.

S'estima, en general, que serà altra vegada M. Laval, ja que la negativa dels radical-socialistes no anava contra la seva persona, i de més a més, la crisi s'ha produït per manifesta voluntat seva. — Fabra.

Disturbis

París, 13.—En els disturbis d'anit passada foren detinguts 328 manifestants estrangers, els documents dels quals no estaven pas en regla.

La policia farà una depuració personal de cada cas, per a procedir en conseqüència amb els detinguts. — Fabra.

Han començat les consultes

París, 13. — Aquest matí, a dos quarts de deu, M. Doumer ha començat les seves consultes.

Ha rebut els presidents del Senat i de la Cambra i als caps de grup del Parlament.

Entre les personalitats que han estat consultades pel cap de l'Estat, figuren els senyors Herriot, Blum i Laurent Eynac.

De les declaracions que les personalitats que han visitat M. Doumer han fet en sortir de l'Elisi, es deduïx que la crisi durarà pel a resoldre's.

M. Blum ha dit que la crisi seria molt curta.

M. Eynac, ha dit:

—Anem a un altre Gabinet Laval. — Fabra.

Laval ha estat encarregat de formar Govern

París, 13 (urgent).—El president de la República, senyor Doumer, ha confiat al senyor Laval la missió de formar nou Ministeri. — Fabra.

Hom creu que la solució de la crisi serà ràpida

París, 13.—Gairebé la totalitat de les personalitats parlamentàries que han estat consultades pel senyor Doumer, s'han declarat persuadides de què el senyor Laval serà cridat a constituïr el nou Gabinet.

En sortir de l'Elisi el president de la Comissió de Negocis Estrangers de la Cambra, senyor Berenger, ha declarat als periodistes que estava convençut que la crisi es descabdellaria molt ràpidament.

Al nou Govern—ha afegit—no li mancaran ocasions de donar proves de la seva resistència, tant a Ginebra, com a Lausana i a algunes altres llocs, però estem convençuts que aquesta resistència serà útil als destins del nostre país. — Fabra.

S'ha inaugurat la Conferència d'Aeronàutica Internacional

París, 13. — La Conferència de la Federació d'Aeronàutica internacional ha inaugurat els seus treballs a presència dels delegats de 22 nacions. — Fabra.

Conferències de Laval

París, 13.—Després de l'entrevista celebrada amb els presidents de les dues Cambres, el senyor Laval va conferenciar amb el senyor Briand; després es traslladà al ministeri de l'Interior, d'on sortí al cap de pocs moments després d'haver convocat tots els seus ex-collaboradors per a les 22'45. — Fabra.

Un curs d'història de la Legislació espanyola

París, 13.—A l'Institut d'Estudis Històrics de la Universitat de París, s'inaugurarà el dia 16 de l'actual un curs d'Història de la Legislació Espanyola, a càrrec del conegut hispanòfil senyor D'Ardenne de Tizac. — Fabra.

Gestions de Laval

París, 13.—Sembla que el senyor Laval va a esforçar-se en mantenir el conjunt de la formació ministerial que presidia quan morí el senyor Maginot, ja que és important que la crisi ministrial es resolgui quan més aviat millor, perquè s'imposen al Govern tasques urgents, especialment en l'exterior.

El senyor Laval volia limitar-se a designar successors dels senyors Briand i Maginot, en els ministeris de Negocis Estrangers i Guerra, respectivament.

Els senyors Laval i Tardieu sembla que conservaran llurs antigues carteres d'Interior i d'Agricultura.

Per a una de les vacants s'assegura que s'havia pensat en el senyor Barthou, però aquest s'ha negat a acceptar el càrrec.

A primera hora de la tarda semblava que el senyor Laval oferiria la cartera de Negocis Estrangers al senyor Boncourt i la de Guerra al senyor Fabry, diputat pel departament del Sena i president de la Comissió d'Exèrcit de la Cambra; quant al primer, s'anuncia que el senyor Boncourt ha refusat l'oferiment, i, en conseqüència, el senyor Laval ocuparà la cartera de Negocis Estrangers i abandonarà la de l'Interior.

Per a aquesta es designarà el senyor Cathala, sots-secretari d'Estat en el darrer Ministeri Laval.

Tots els altres continuaran a llurs llocs. — Fabra.

Ha quedat constituït el Govern nou

París, 13.—Després de la reunió celebrada pel cap del Govern dimissionari amb els seus collaboradors, ha quedat, a mitja nit, constituït el tercer Gabinet Pierre Laval.

El senyor Laval s'encarrega de la Presidència del Consell i de la cartera de Negocis Estrangers.

El senyor André Tardieu substitueix al senyor Maginot en la cartera de Guerra.

El senyor Cathala ha estat designat per a ocupar la cartera d'Interior.

Per a la cartera d'Agricultura ha estat nomenat el senyor Fohl.

Totes les altres carteres les exerceixen les mateixes persones que les ocupaven en l'anterior Govern. — Fabra.

senyor Laval ocuparà la carte-

LA CONFERENCIA DE REPARACIONS

La delegació de Bulgària

Sofia, 13. — El president del Consell presidirà la delegació de Bulgària a la Conferència de Reparacions i a la del Desarmament, properes a celebrar-se. — Fabra.

A Nord-Amèrica hi ha la impressió que caldrà anullar els deutes de guerra

París, 13.—De Washington diuen al "New-York Herald" que als cercles polítics americans augmenta la impressió que caldrà escórrer a l'anullació dels deutes de guerra si Alemanya persisteix en la impossibilitat de poder atendre el pagament de les reparacions. — Fabra.

No hi haurà observador nord-americà

Washington, 13. — El secretari d'Estat, senyor Stimson ha anunciat que no pensa enviar cap observador americà a la projectada Conferència de Reparacions. — Fabra.

Sembla que s'evitarà un ajornament de la Conferència

Londres, 13. — Als círcols autoritzats britànics es declara que encara que les últimes notícies de París fan témer encara un eventual ajornament en la inauguració de la Conferència de Lausana, s'espera, no obstant, que això podrà evitar-se i que les deliberacions podran començar el dia 25.

La participació del primer ministre anglès, senyor MacDonald, en els treballs de la conferència encara no és segura. S'afirma, no obstant, que el cap del Govern britànic anirà a Ginebra a principis del mes vinent i assistirà, almenys, a algunes sessions de la conferència. — Fabra.

La premsa alemanya treu importància a les declaracions de Brunning

París, 13. — L'Agència Havas publica una nota en la qual diu, entre altres coses:

La premsa alemanya, insistint en les declaracions del canceller senyor Brunning, pretén que l'emoció que les dites declaracions han produït a França, no és justificada, sinó que, al contrari, és injustificada, paix que abans d'informar l'ambaixador d'Anglaterra, diu la premsa alemanya que el canceller informà seguramente a l'ambaixador de França.

De tot això la premsa alemanya en dedueix que l'ambaixador de França a Berlín no va informar el seu Govern d'una manera exacta, i critica al senyor François Poncet per haver dit, segons sembla, que el senyor Bruning li havia manifestat que no tenia intenció de rebre el senyor Hitler.

El Govern francès — diu la nota de l'Agència Havas — fou informat avial i exactament pel seu representant.

En allò que es refereix a Hitler la presidència del Consell ho desmentí d'una manera categòrica i no cal dir que el senyor Brunning no tenia per què informar l'ambaixador de França respecte a les seves entrevistes eventuals.

Per altra part, la manera com l'opinió pública mundial ha estat informada sobre l'actitud que Alemanya pensa adoptar a Lausana no és una cosa essencial; el que interessa és l'actitud tal com ha estat definida pel senyor Brunning en les seves manifestacions al representant de l'Agència Wolff i només aquesta actitud el Govern francès ha de tenir en compte.

A més el senyor Laval no ha amagat que aquesta actitud dels dirigents alemanys era inacceptable per a França.

La temptativa de la premsa alemanya—acaba dien la nota—no serveix, doncs, més que per a enfosquir l'atmosfera i complicar sense cap raó la labor dels Governs. — Fabra.

Els principis fonamentals d'Angiaterra

Londres, 13.—El Sots-comitè de Reparacions s'ha reunit avui a la tarda i ha procedit a un estudi detallat de l'informe del senyor Fvederick Leith-Ross.

La política anglesa no està encara decididida, però tot sembla indicar que es confirmarà amb els dos principis fonamentals seguents:

Primer. Manteniment del Pla Young.

Segon. Ajut pràctic i immediat i tot el més ample possible a Alemanya.

Sobre aquest segon punt és sobre el que recauen actualment les divergències d'opinió amb el Govern francès, és a dir, sobre la fixació de la moratòria, i com s'establirà el referent a les annualitats condicionals i incondicionals. — Fabra.

A ITALIA

El senyor Alomar presenta les credencials

Roma, 13. — El rei ha rebut en audiència el nou ambaixador d'Espanya prop del Quirinal, senyor Alomar, el qual ha presentat al sobirà les seves cartes credencials. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

La qüestió dels sense feina

Londres, 15.—De Nova York li diuen al "Daily News Chronicle" que la iniciativa d'Hoover per a atendre la caritat pública per mitjà dels municipis està destinada al fracàs perquè l'administració no pot continuar en la seva situació olímpica degut a la intensitat de l'atur.

Per altra banda, el projecte de 450 milions amb càrrec a l'Estat que ha aprovat la Cambra de Representants pel vot dels demòcrates per a acudir en socors dels sense feina, malgrat que compti amb l'hostilitat d'Hoover es creu que aquest no s'atrevirà a posar-hi el vet per la situació difícil que li crearia. — Fabra.

La Conferència Internacional del Petroli

Carmes, 13. — La Conferència Internacional del Petroli, de Mossul, ha acabat amb un acord complet entre els representants anglès, alemany, italià i francès. — Fabra.

A PALESTINA

Ha desaparegut un manuscrit del Korà

Jerusalem, 13. — Es confirma que ha desaparegut de la Mesquita d'Alhasa un manuscrit en pergami del Coran, l'antiguitat del qual és de 800 anys, i se li atribuïx un valor de vint-i-cinc mil lliures esterlines.

Les autoritats religoses s'han negat, fins ara, a confirmar o desmentir la notícia d'aquesta desaparició, que fou observada en acabar, dies enrera, les festes del Ramadan. — Fabra.

Envieu les notes en català!

LA SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

Després d'un llarguíssim debat, un dictamen sobre la venda dels objectes dels Hotels de l'Exposició ha de tornar a Responsabilitats, junt amb una esmena del senyor Llopart i una addició del Sr. Santamaria

S'acorda llançar títols al mercat per cobrir els pressupostos extraordinaris d'Interior i Eixample

A conseqüència d'una proposició sobre la incompatibilitat de càrrecs, les minories unides aconsegueixen fer batre en retirada la majoria

La sessió no s'acaba d'aixecar i en mig d'un gran escàndol es retiren els regidors després de votar la proposició per 24 vots contra un del Sr. Jover

Un públic amb mocador blanc al coll espera pacientment — i tindrà ocasió de desesperar-se — que es parli altra vegada del Mercat Central. Es diu que són camàlics transmesos pels assentadors. També podrin ésser.

A dos quarts de set menys quatre travessa l'hemiciclo desert el senyor Vilalta, i quasi al mateix temps comença de circular per la tribuna de la Premsa la notícia que hi ha per presentar una proposició que és resposta a la de l'Esquerra al Congrés sobre els funcionaris de després del 1923 fins al 14 d'abril del 31. El senyor Ulled havia dit que, segons com estigués redactada, ell la firmaria.

A tres quarts de set entren els regidors de la Lliga, i dos minuts més tard torna el senyor Vilalta de la seva volta a la Casa, batent un rècord de velocitat. Un minut més tard, el senyor Solà; al cap d'un altre, els senyors Casanoves i Ventós, i a tres quarts i cinc, el doctor Aiguader. "Et sic de caeteris", com per exemple a tres quarts i set, els senyors Santamaria i Pi i Sunyer. Al centre de l'hemiciclo es forma un grup animadíssim de tots els sectors del Consistori.

A les set i cinc minuts, un llarg ning-ning del doctor Aiguader anuncia que la sessió ha començat, i automàticament el senyor Pi i Sunyer comença la lectura de l'acta. Els regidors, com que no són automàtics, segueixen a la penya de l'hemiciclo. Apareixen a la taula de secretaris cinc taquígrafes, cinc. Cada setmana una més, i uns plecs d'expedients que esveren. Es veu que la sessió serà un documental com una casa. No s'esveri, però, el lector: el documental només serà al principi. La sessió acabarà amb un film còmic.

El Dr. Aiguader: S'aprova? Aprovat!

DESPATX OFICIAL

S'aprova un ofici de l'Alcaldia demanant que es posin a disposició del regidor senyor Ventalló 3.000 pessetes perquè la Comissió de l'Aeroport vagi a Madrid a fer gestions.

El Sr. SANTAMARIA demana que es faci constar el seu vot en contra al dictamen número 5 de Cultura, aprovat a la sessió anterior. Més endavant ja veurem de què es tracta.

ORDRE DEL DIA

Queda damunt la taula el Reglament d'Empleats, a petició del senyor PLA, que diu que la Comissió no ha pogut estudiar les esmenes presentades.

El Sr. SANTAMARIA prega que les esmenes s'estudiin amb afecte, com que el senyor PLA promet, naturalment, després de parlar tots plegats una mica més del que aci sembla, i entrem al famós dictamen sobre els hotels de l'Exposició, que presenta la Comissió Especial de Fira i Palaus de Montjuic, proposant:

Que s'oferi al gerent de l'entitat Hotel Oficial de l'Exposició S. A. requerint-lo perquè ingressi com a representant d'aquesta, en un termini màxim de trenta dies, al Compte de Tresoreria de l'Exposició Internacional en liquidació, l'import del 35 % del valor de quatre ascensors i de tres muntacàrregues que, per suposar equivocadament que havia pagat l'esmentada entitat, es dedueixen de la suma que importen les indemnitzacions a què fou condemnada a pagar en el fall aprovat per acord de 26 de juny d'enguany, si bé fent-li bonificació de 3.000 pessetes per raó de les despeses d'arrenament dels indicats efectes, practicat en ús d'un periocte dret derivat de la seva venda, quedant reduïda, per tant, la quantitat a ingressar, a quinze mil quatre-centes noranta-una pessetes amb noranta cèntims.

Que se'l requereixi també perquè ingressi al mateix temps i al mateix compte de Tresoreria les quantitats que s'exposen a continuació pels altres conceptes següents: 2'25 pessetes, tercera part de la diferència de suma observada de les partides de plom corresponents a diferents hotels; 577'50 pessetes, 35 % del preu de cost d'un urinari de tres places apropiat per l'entitat "Hotel Oficial de l'Exposició S. A." i no indemnitzat en el fall aprovat per acord de 26 de juny darrer; i 600 pessetes per raó de la pintura d'uns armaris arrencats de l'Hotel núm. 3, o sigui en total la suma de mil cent setanta-nou pessetes amb setanta-cinc cèntims.

Que tenint en compte per una banda la despesa diària d'unes 25 pessetes que representen per l'entitat "Hotel Oficial de l'Exposició S. A." el tenir en el seu poder els hotels, i sobretot el perjudici que per a l'Ajuntament representa el tenir immobilitzat i improductiu un capital de més de deu milions, es procedeixi a l'immediat lliurament i recepció dels dits hotels.

A aquest dictamen, que era damunt la taula a preca dels senyors Santamaria, Velilla i Jover, des del 16 de desembre, el senyor Llopard hi havia presentat la sessió passada una esmena que diu:

Que "Hotel Oficial de l'Exposició de Barcelona S. A." aboni, d'acord amb la taxació fixada per l'arquitecte senyor Rabentós, i que va servir de base al jutge instructor, la quantitat de 149.720'82 pessetes en concepte d'import de les partides equivocades, de les que han de completar-se i de les que no s'han tingut en compte en el fall de 25 de juny d'enguany.

Que per tal de completar la indemnització que l'Ajuntament té el dret de percebre, per raó de les partides que manquen en la relació del senyor Rabentós i figuren en la del senyor Bayó, cap de Construcció i Obres de l'Exposició Internacional, s'encarregui als dits dos senyors i a l'arquitecte autor del projecte i director de les obres dels hotels de la plaça d'Espanya, senyor Rubió, perquè conjuntament examinin les partides consignades en l'informe del senyor Bayó i no tingudes en compte en el del senyor Rabentós.

Que els dits tècnics fixin l'import de tots aquells altres desperfectes ocasionats en els hotels, el pagament del qual correspon a "Hotel Oficial de l'Exposición de Barcelona S. A.", atès l'estat en què aquesta entitat ha de tornar els edificis.

Que els caps lletrats de l'Ajuntament estudiin i proposin a aquest la quantitat que en concepte de perjudicis ha d'abonar "Hotel Oficial de l'Exposició de Barcelona S. A.", en atenció al temps transcorregut sense poder fer la recepció oficial dels locals, per raó de les tramitacions que han estat necessàries, a fi d'esbrinar les responsabilitats en què ha incorregut "Hotel Oficial de l'Exposició de Barcelona S. A.", per l'arrencament, extracció i desaparició indeguda d'objectes i materials propietat de l'Ajuntament.

El Sr. LLOPARD demana la paraula i comença dient que s'havia produït un incident lamentable amb l'instructor de l'expedient (el Sr. BERTRAN DE QUINTANA demana la paraula, el Sr. VACHIER, surt). Creu que l'aprovació d'aquest dictamen pot causar un greu perjudici als interessos municipals. Explica tot seguit com l'Exposició Internacional de Barcelona havia signat un conveni amb l'entitat que tenia al seu càrrec l'explotació dels hotels de la plaça d'Espanya, Hotel Oficial de l'Exposició de Barcelona, S. A. en virtut del qual l'esmentada societat es comprometia a adquirir el mobiliari i el material sanitari consignat en uns inventaris, realitzats a l'efecte, i en els quals es relacionen detalladament cadascun dels objectes i materials que es venien, així com també el seu preu. La dita venda estava convinguda a base del 35 per 100 d'aquests preus d'inventari.

Junt a aquests inventaris n'existeix un altre, en el qual es relacionen una sèrie d'objectes i materials, amb el seu preu corresponent, que no són objecte de venda.

Tots aquests inventaris, els de venda i els d'exclusió, estan intervinguts pel gerent de l'"Hotel Oficial de la Exposición de Barcelona, S. A."

L'esmentada entitat, acollint-se al contracte de venda a favor seu, comença a extraure dels hotels de la plaça d'Espanya, no solament els objectes venuts, sinó molts d'altres, à-dire el material de la major part d'instal·lacions.

L'Ajuntament anterior a l'actual, en tenir coneixement d'això, acorda incoar un expedient i nomena com a instructor el regidor Sr. Coma i Gros. Aini mateix, notifica el fet al director de l'Exposición Internacional, Sr. Foronda.

Aquest senyor marca també incoar un expedient i formula la denúncia corresponent al Jutjat de guàrdia. El jutge sollicita al director de l'Exposició una relació de danys i perjudicis i el Sr. Foronda acompanya l'informe-dictamen del cap de Construccions i Obres, que és a l'expedient, i en el qual els danys pugen més de 402.000 pessetes.

Dels dos expedients en curs, es dedueix d'una manera clara i notòria, que els inventaris estan equivocats en perjudici de l'Ajuntament. I que, per conservar més l'equívoc, en perjudici d'aquest, hi ha alguna partida important, com la d'Ascensors, que està anotada en els dos inventaris de renda i d'exclusió, encara que l'import d'aquells no se suma en el primer inventari, però sí en el d'exclusió i, per tant, no resulten venuts.

Es justifica aquesta afirmació en les comunicacions cursades, en el seu origen, tant per l'Exposició Internacional, com per l'Ajuntament, que fan referència als "*Ascensors, instal·lacions i objectes indeguda ment arrancats...*"; i es corrobora i evidencia en altres comunicacions posteriors que ordenen a "Hotel Oficial de l'Exposición de Barcelona, S. A." "*la reposició dels ascensors i la reinstal·lació de materials indeguda ment arrancats i la devolució o abonament dels objectes extrets i no adquirits per l'esmentada entitat*".

L'Alcaldia, per decret de 29 d'abril de 1931, designa el regidor Sr. Bertran de Quintana, jutge instructor de l'expedient incoat per l'Ajuntament en l'assumpte dels Hotels de la Plaça d'Espanya, i que havia iniciat el senyor Coma i Gros.

El 26 de juny, el Sr. Bertran de Quintana dictà sentència que, sense passar prèviament per cap Comissió, sotmet a l'aprovació del Consistori entre els assumptes del *Despatx Oficial*.

Molts regidors vam creure que l'objecte de la sentència havia d'ésser concretar les responsabilitats pels abusos i extralimitacions realitzades als Hotels de la Plaça d'Espanya, però de cap manera un conveni amb l'entitat causant dels fets denunciats.

Durant els primers dies de juliol, alguns regidors tenen coneixement que dels Hotels de la plaça d'Espanya s'extrauen de nou objectes i materials, que en realitat no poden ésser inclosos en els inventaris de mobiliari.

El 19 d'agost, la minoria regionalista presenta una proposició al Consistori, en virtut de la qual, s'obliga la Comissió del Parc i Palaus de Montjuic a intervenir en l'assumpte.

Aquesta proposta és acceptada, en principi, per la Comissió, la qual encarrega al mateix senyor Bertran de Quintana un nou examen dels expedients, a fi que proposi a la Comissió les rectificacions corresponents.

En aquesta revisió de l'expedient el senyor Bertran de Quintana reconeix:

a) Que "Hotel oficial de l'Exposición de Barcelona, S. A." ha cobrat indegudament de l'Ajuntament l'import dels ascensors.

b) Que existeixen errors matemàtics en la sentència dictada pel mateix.

c) Que en la sentència no consten algunes partides que "Hotel oficial de la Exposición de Barcelona, S. A." havia d'abonar a l'Ajuntament.

d) Que ha de canviar-se el redactat d'alguns extrems de la sentència, a fi d'evitar el perjudici que del contrari resultaria per a l'Ajuntament.

El conjunt d'aquestes rectificacions representa tan sols un ingrés a les caixes municipals de 16.671'65 pessetes.

El senyor Llopart considera que amb aquesta xifra quedarien també encara perjudicats els interessos municipals i, com abans, subsistent la responsabilitat dels regidors que aprovaren el dictamen, i a molt poca altura la dignitat del Consistori. A aquest efecte proposa una esmena que consti de quatre extrems.

El primer extrem té per objecte rectificar la xifra de 16.671'65 pessetes, puix que la que en dret ha de percebre l'Ajuntament és la de 149.720'82 pessetes en la valoració més baixa dels tècnics.

Resulta aquesta quantitat de les partides següents:

	Pessetes
Plom	30.046'72
Estants	13.210'00
Piles de marbre	2.470.00
Reinstal·lacions	27.865'00
Linoleum	7.535'00
Urinaris	1.650'00
Làmpares	2.081'30
Tulipes	6.204'90
Plafons	7.250'00
Pintura	8.100'00
Armaris	600'00
Col·locació de portes	230'00
Devolució import cobrat ascensors	24.841'90
Cartells	17.636'00
Total	149.720'82

Totes aquestes partides estan d'acord amb l'informe del senyor Rabentós, arquitecte adjunt a la Comissió del Parc i Palaus de Montjuic i algunes són inferiors a les consignades pel cap de Construccions i Obres de l'Exposició Internacional.

Respecte a la primera partida, la de plom, l'Ajuntament ha percebut 15 mil pessetes de les 30.046'72 que consigna el senyor Rabentós en el seu informe. El senyor Bertran de Qpintana, apartant-se del criteri del tècnic, que beneficia l'Ajuntament, diu que el plom és vell, i que per tan sols cap assignar-li el 1/3 del seu valor: sense considerar que per reparar el perjudici, o sigui, posar les tuberies de plom arrencades i desaparegudes i dixar-les en les condicions que estaven i en estat de funcionament, seria precís que l'Ajuntament encarregués ara la seva instal·lació, la qual tan sols seria possible a base de tubs nous, que valdrien 45.046'72 pessetes, quantitat consignada pel senyor Rabentós, i no la de 15.000 pessetes que assenyala el senyor Bertran de Quintana. Però encara hi ha més. Pretén l'esmentat senyor fer veure que la xifra la dedueix d'un informe del senyor Falguera, en el qual diu que el plom vell val aproximadament la meitat del nou i que llavors suposa que es cotitzava el primer a 0'40 pessetes el kilogram, però en aquest cas no resulten corresponde les 15.000 pessetes a la 1/2 de 45.046'72 pessetes, ni tampoc el valor que resulta d'aplicar les 0'40 ptes el quilo. Podia, no obstant, saber molt bé el jutge instructor el que havia obtingut "Hotel Oficial de la Exposición de Barcelona, S. A." de la venda del plom, car es tracta d'un material estancat i tan sols pot comprar plom vell el Consorci del Plom, que fixa el preu; a més, per poder sortir plom dels hotels era precís una guia de circulació, car del contrari, segons l'art. 23 del Reglament publicat a la Gaseta del 5 d'abril de 1928, "Hotel Oficial de la Exposición de Barcelona, S.A.", va incórrer en el delicte de contraban. De tot l'exposat i de l'expedient resulta que la quantitat de 15.000 pessetes qui la fixa és el gerent de l'hotel esmentat, que, com és d'suposar, i així resulta, no és la que en justícia li correspon percebre a l'Ajuntament.

Amb la mateixa energia va estudiant punt per punt les altres partides; explica com s'han venut nombrosos objectes que no staven inventariats, com per arrabassar les tuberies calgué tirar a terra embans, de quina manera s'han tret els ascensors i presenta fotografies de com han quedat nombroses dependències de l'Hotel.

En la partida dels ascensors—diu—cal observar que en la sentència dictada pel senyor Bertran de Quintana es rqueria a "H. O. de la Exposición de Barcelona, S. A." a què tornés i reinstal·lés els ascensors que indegudament s'havien emportat, però l'Ajuntament tornaria a l'esmentada entitat la quantitat de 24.841'90 pessetes, que mai havia pagat. Ara, en la revisió de la sentència, s'ha comprovat que aquella entitat no havia abonat quantitat de cap mena pels ascensors i se li obliga a tornar, no ja l'import cobrat, sinó 15.491'90 pessetes, puix que el senyor Bertran de Quintana considera fatalment que l'Ajuntament ha d'abonar l'arrencament dels ascensors i, a més, la reinstal·lació.

Examina la partida dels rètols lluminosos que han desaparegut, amb tot i haver-los elle cercat per totes les dependències.

Exposa després l'abast dels punts de la seva esmena.

Durant el discurs del senyor Llopard el senyor BERTRAN DE QUINTANA interromp sovint. El senyor LLOPARD llegeix actes i expedients, els regidors parlen entre ells, els papers s'acumulen i s'agiten i a tots els escons dels que han han d'intervenir en el debat n'apareixen columnes impressionants, així com damunt la taula dels secretaris.

Mentre dura el discurs del senyor Llopart el senyor BERTRAN surt un moment a comprar "La Humanitat" i torna per llegir-la còmodament. El senyor LLOPART treu uns quadros en els quals consten la llista del material, les cases que el facilitaren i els preus en factura, i acaba el seu parlament a tres quarts de nou.

El senyor SANTAMARIA treu els seus papers, i diu que per a ell la qüestió està situada en un pla completament distint al que fins ara s'ha posat. Li cau a ell indignació de saber que havia nostre arrabassa des les instal·lacions en una veritable expoliació. El presenta una addició dient que el contracte és lesiu. Llegeix diversos clàusules del contracte d'arrendament. Examina després l'inventari, que diu que els mateixos funcionaris diuen que no és tal. El senyor Bertran de Quintana no ha resolt l'assumpte en deguda forma perquè sobre l'Exposició passen les màximes responsabilitats. Cal no oblidar que sobre els ciutadans es va a tirar el pes formal de l'Exposició, i si quan es presenta un assumpte com aquest, en el qual el públic veia indignat com es destruïen els hotels, s'ha d'anar a la declaració de lesivitat del contracte amb totes les conseqüència.

El creia que després d'ésser designat el senyor Bertran de Quintana i estudiat per aquest, l'expedient tornaria a Responsabilitats i després al Consistori, i llavors ell s'hauria atrevit per parlar-ne. Però no s'ha fet així. Demana que es nomenin tres lletrats del Collegi d'Advocats que l'estudiin i mentrestant que quedi en suspens (conferencien el senyor Vilalta, president de Responsabilitats, i Comes, de Parcs i Palaus). El que menys es pot fer és que la passi a Responsabilitats. Mostrava creu que el senyor Bertran de Quintana d'instructor, ja que ha estat jutge instructor. Acaba demanant que torni a Responsabilitats amb l'esmena del senyor Llopart.

El senyor BERTRAN DE QUINTANA contesta primer al senyor Santamaria que un contracte no pot ésser mai lesiu; només pot ésser nul: que l'únic que pot ésser lesiu és un acord. S'ha de tenir en compte que ell quan l'assumpte quan els mobles eren a terra. L'única cosa que es pot fer és declarar nul el contracte, però ultra la Comissió de Responsabilitats hi ha la Comissió investigadora, la Comissió liquidadora, la Comissió revisora... (el doctor Aiguader surt i ocupa la presidència el senyor Comes).

Segueix explicant com es feren les coses; parla del senyor Foronda, del senyor Maynés, del senyor Besch Labrús... (el senyor Casanoves parla amb el senyor Comes i després amb els secretaris).

Intervenen breument els senyors COMES, SOLA i SANTAMARIA.

Contesta el senyor BERTRAN DE QUINTANA al senyor Llopart, i li diu, amb amabilitat, que totes les seves manifestacions són absurdes des del punt de vista jurídic i des del punt de vista econòmic. Es digué en una altra sessió que no es creia en els tècnics. Ell no hi creu, però si en la tècnica.

El senyor VELILLA: Ja! Ja!

El senyor BERTRAN parla de les lleis matemàtiques i físiques i diu que no és ell qui ha de mirar les partides quan tants tècnics hi ha a l'Ajuntament.

El senyor SAMBLANCAT: Habrà clases y clases de técnicos!

El senyor BERTRAN, en castellà, segueix el seu discurs a "voz en grito"; diu que ell com a jutge d'instrucció no ha de donar la prueba, ai, la prova (el senyor Bertran de Quintana ha estat molt a Amèrica i parla un castellà amb l'accent del país) i torna a parlar en català. L'actor que representa el senyor Bertran de Quintana es llura sovint a aquest divertit joc de l'intercanvi d'idiomes.

El senyor SOLA: El senyor Llopart ha vist abans...

El senyor BERTRAN: El senyor Llopart no ha vist res!!, i del que s'ha enterat se n'ha enterat d'una manera subsepticia!

El senyor PELLICENA (vermell d'indignació): No es poden permetre aquestes paraules!

El senyor COMES (toca la campaneta).

El senyor BERTRAN segueix cridant.

El senyor SOLA no contesta a res!

El senyor COMES recomana calma perquè encara s'allarga més el debat.

El senyor BERTRAN segueix defensant el dictamen; examina les xifres aportades pel senyor Llopart i diu que el preu del plom de segona mà és de 40 cèntims.

UNES VEUS: No! No!

El senyor BERTRAN: Jo parlo ara, ja parlareu quan us toqui. (Escàndol.) Diu que es parla de muntacàrregues i en realitat són muntaplats.

El senyor SOLA: Però se'ls han endut!

El senyor SANCHEZ (examina les fotografies de les ruines dels hotels).

El senyor BERTRAN segueix examinant les partides i diu que l'inventari del senyor Bayó és exageradíssim, per exemple els "enxufes". (Grans rialles i escàndol.)

El senyor SAMBLANCAT (al senyor Bertran): Podeu parlar dues hores com Llopart!

El senyor VELILLA: Es necessària l'autorització de la presidència.

El senyor SAMBLANCAT: Tant com la teva almenys!

El senyor BERRTRAN: El senyor Bayó estava acostumat a fer les valoracions com en temps de l'Exposició, que es feien tantes despeses inútils. En tot això no hi ha més que una maniobra de la Lliga. Els rètols lluminosos són al garage.

El senyor LLOPART: Que es faci una investigació.

El senyor BERTRAN diu que ell és jutge, i no policia. La Lliga el que vol es un efecte de galeria; l'inventari que ha fet el senyor Bayó es l'obra d'un home que té pertorbades les facultats mentals. Que consti en acta!

El senyor COMES li prega que no parli així de les persones absents.

El senyor BERTRAN continua el seu discurs. Són les deu menys cinc minuts, i ja la seva entrada el senyor Nirau Palau.

El senyor VELILLA diu que ja que el Consistori designà la Comissió de Responsabilitats, es una llei de correcció que l'expedient hi passi.

El senyor BERTRAN: El senyor Velilla no n'ha nomenat. Ja ne de donar explicacions a la Presidència.

CRITS: Al Consistori!

El senyor COMES: Vol continuar senyor Bertran?

El senyor SANTAMARIA: Ja s'ha assegut. Aleshores parla ell per insistir en els seus punts de vista. Són les deu; a la majoria no li fan més que set regidors, tots sopen al bufet. Diu que en el que s'ha fet hi ha un delicte, i diu al senyor Bertran que ja que és advocat... (el senyor Solà, per senyes, pregunta al senyor Comes si és veritat, i aquest fa que sí amb el cap.)

Parlen després els Srs. Bertran, Velilla, Santamaria, Samblancat, etc., i finalment s'acorda que el dictamen, junt amb l'esmena del Sr. Llopard i l'addició del Sr. Santamaria torni a la Comissió de Responsabilitats.

Però aleshores tornen a parlar els Srs. Solà, Llopard, Giralt, que anatxaga els ànims fins a la somnolència, arriba el Dr. Aiguader, el secretari diu "Dictamen núm. 1", però el Sr. Bertran s'hi torna a enganxar. Finalment, però, es pot seguir l'ordre del dia.

SEGUEIX L'ORDRE DEL DIA

S'acorda designar l'enginyer municipal Sr. Francesc Oliver, per tal que assisteixi a la conferència convocada per l'Associació Nacional de Radiodifusió, per tal de deliberar per trobar la manera de combatre els paràsits industrials en les emissions radiofòniques.

Aquesta conferència culminarà en la redacció d'unes conclusions per a ésser sotmeses al Govern de la Generalitat de Catalunya, per tal que la legislació que en aquest sentit fructeixen altres països, pugui ésser també incorporada al nostre.

EL JURAT DEL PREMI MARTORELL

Que acabat el termini de presentació d'obres al concurs per al Premi Martorell, corresponent a l'any 1932, al qual concorren dues obres, "L'escultura medieval a Catalunya i Aragó" i "Indumentària de les estàtues, jacents a Catalunya", cal nomenar el Jurat que ha de resoldre l'esmentat concurs que, de conformitat amb el que estableix la base VIII de la convocatòria, serà presidit per l'Excm. Sr. Alcalde, i format per cinc membres competents, i a tal efecte s'acordi designar els senyors Angel Aprait, catedràtic de Teoria de la Literatura i de les Arts a la Universitat de Barcelona; Elies Torino, catedràtic de la Universitat de Madrid; Francesc Martorell, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans; Joaquim Folch i Torres, director dels Museus, i Walter W. S. Cook, professor de Belles Arts de la Universitat de Nova York.

L'IMPOST DE L'EXPOSICIO ALS TAXISTES

S'acordà, després, sense debat, que els taxistes que tinguin rebuts pendents, corresponents a l'arbitri extraordinari de l'Exposició, els puguin fer efectius sense cap mena de recàrrec, abonant cada mes la quantitat de cinquanta pessetes per auto, des del present gener, amb la condició precisa i inexorable de què si deixen d'abonar un termini mensual, serà prosseguida amb tot el seu rigor la via d'apremi, quedant, per tant, sense efecte la bonificació que s'estableix del recàrrec a què actualment han incorregut per despeses i costes del procediment executiu.

ELS PRESSUPOSTOS EXTRAORDINARIS

Llegit un dictamen que diu, "que de conformitat amb l'informe de la Intervenció municipal respecte la situació de la Tresoreria de Pressupostos extraordinaris d'Interior i Eixample, s'acorda efectuar l'operació relativa als Pressupostos extraordinaris de la Dècima, i d'Eixample 1927, en les condicions que s'expressen en el dit informe", el senyor HEREDIA demana que quedi damunt la taula perquè no l'entén.

El senyor CASANOVES demana que el deixin aprovar, però el senyor BRAUSILI demana la paraula per exposar la situació de les finances municipals.

El senyor COMES diu que es tracta de donar facilitat als fons municipals i els senyor BAUSILI insisteix.

El senyor CASANOVES diu que abans aquestes intervencions no es cohabora a aixecar la hisenda municipal. Diu que no es tracta de cap mala operació.

El Sr. SANTAMARIA es refereix a la clandestinitat amb què es fan aquestes coses com per exemple aquell dictamen núm. 5 de Cultura de la sessió passada sobre la instal·lació del pavelló de Suècia a Berga per a instal·lar-hi una colònia escolar de muntanya, on hi ha un document núm. 1, que representa un pressupost de pesetes 600.000. Després d'un llarg debat, durant el qual el secretari, ociós, llegeix una novel·la, es posa el dictamen a votació, entren corrents els regidors de la majoria que sopaven de sandwitxes. S'aproven per 31 vots contra 10. I s'entra a les

PROPOSICIONS

Se n'aprova un dels senyors Velilla i Vilalta, que s'amplii la Comissió de Responsabilitats amb el senyor Solà C.

Una altra cedint el Palau de Projeccions als Obrers i Funcionaris del Municipi.

L'ACUMULACIO DE CARRECS PUBLICS

Es llegeix una proposició dels senyors Giralt, Santamaria, Hurtado, de Solà, Cañizares, Ruiz, Ulled, Heredia, Velilla, Pellicena, Samblancat i Salvat, que diu: Es objecte d'apassionades discussions polítiques el fet de l'acumulació de diferents càrrecs públics en una mateixa persona.

Això que no pot dir-se ni més en bona teoria democràtica, resulta de pèssims efectes en la pràctica, per la dificultat de poder realitzar les funcions anexes als càrrecs, sobretot quan es tracta d'aquells que exigeixen activitats a poblacions diferents, com són les de regidor que no exerceixi la seva jurisdicció en la capital de la República, i de diputat.

Per això els subscrits proposen que s'acordi: que s'eleví petició al Govern de la República, sollicitant que l'abans possible es posti a les Corts Constituents un projecte de llei declaratori de la incompatibilitat de càrrecs públics, a fi d'evitar que s'acumuli en una mateixa persona, amb greu perjudici per a les funcions que els correspongin, molt en quan es tracti d'aquells que exigeixin activitats al desplegar en diferents localitats.

A mesura que es va llegint la proposició circulen ordres entre els regidors de la minoria i aquests van desaparegut dels escons. El senyor Casanoves circula. Als escons només hi queda el senyor Vachier, però el senyor Segarra li fa signe i el senyor Vachier, atònit, segurament que el senyor Segarra demana un taxi, surt a cercar-lo entre les brometes dels regidors de la part esquerra del saló (que són les dretes).

El senyor VELILLA: Per què ens n'anem?

Els radicals riuen; tothom parla i ningú no escolta.

El senyor GIRALT: Que no voleu jugar a fet, vosaltres?

El senyor VELILLA: No hi ha nombre suficient.

El senyor SOLA (rient): Sí que n'hi ha!

El senyor VELILLA expuca una proposició anterior referent a l'Exposició que ha quedat damunt la taula. Com que el senyor Ventós es subdelegat del Govern, el Comitè de l'Exposició i el senyor Bausili li explica si parla com a subdelegat o com a regidor.

El senyor VENTOS: Com a regidor.

El senyor BAUSILI troba que és una qüestió de delicadesa i que això planteja precisament la qüestió de duplicitat de càrrecs de la qual es parla a la proposició, que en realitat es presenta després, però en les presses de darrera hora el repartir s'ha equivocat donant-la abans.

El senyor VENTOS s'indigna i se'n va.

Com que no queda quasi ningú de la majoria, el senyor SANTAMARIA proposa que es llegeixin les dues proposicions que han prescindit i que en atenció a la Premsa i a l'hora que ja han passat les reglamentàries deixin, un cop llegides, per discutir-les en primer terme la sessió següent.

El senyor SOLA: Que es llegeixin!

El senyor CASANOVES: Jo represento la majoria i la majoria l'accepta.

El senyor JOVER creu que encara que es llegeixin no tindran efecte perquè no hi ha prou nombre de regidors (diversos regidors demanen la paraula).

El senyor SANTAMARIA demana que es prorrogui la sessió el temps necessari per llegir-les.

Es llegeix la primera, la que han donat. El senyor Casanoves l'escolta dret i sol a l'hemiciclo.

El senyor RUIZ: Que es llegeixin les firmes!

El senyor SOLA: Totes les firmes!

El senyor CASANOVES: L'accepto en nom de la majoria.

El senyor SOLA: S'aprova?

El senyor PELLICENA: Queda aprovada. (Gran escàndol.)

El DR. AIGUADER, indignat, vermell, crida i toca la campaneta.

El senyor SOLA: Es el cap de la majoria qui l'accepta.

El senyor JOVER: I jo sóc el cap de la minoria!

El DR. AIGUADER: Té la paraula el senyor Jover.

El senyor JOVER: Demano que passi a votació i bona nit, senyors, que me'n vaig!

El DR. AIGUADER: Es que s'oposa a la proposició?

El senyor JOVER: Sí senyor!

El senyor SOLA: Que es tanquin les portes i es passi a votació! S'ha aprovat?

El senyor CASANOVES: Jo accepto en nom de la majoria, perquè aquest ha estat sempre el criteri de la majoria, però si un regidor s'hi oposa, que vostè es cremi.

Es vota en mig de l'escàndol.

El senyor Jover vota que sí, el senyor Casanoves els el senyor Ventalló, que és dret al saló, vota sí i el seu vot decideix, ja que s'aprova per 24 vots contra 1.

El senyor CABRER: Això sí que és una habilitat!

El senyor SANTAMARIA: Com que no hi ha nombre suficient de regidors s'ha d'aixecar la sessió.

El senyor PELLICENA: Sí! Sóc 49 els regidors i aci som 25. (Grans aplaudiments.)

El senyor SOLA: Eh! Eh! (ampanetes.)

El senyor CASANOVES diu que la llei municipal compta els membres del Consistori encara que n'hi hagi algun de mort, i això és voler fer intervenir el regidor difunt senyor Valverdú.

El DR. AIGUADER (campanetes). Han passat les hores reglamentàries.

UNS REGIDORS: Sóc jo!

El Dr. AIGUADER: Sóc jo! (Gran escàndol.)

El senyor SOLA: Que consti en acta la meva protesta contra l'actitud de l'alcalde.

El DR. AIGUADER: Això és una barbaritat!

El senyor SOLA: Ja en tenim prou de les seves extralimitacions! (Formidable escàndol.)

El DR. AIGUADER: Queda pendent de discussió.

Els senyors SOLA i SEGARRA, a cops: Moralment i legalment està acabada.

El DR. AIGUADER: Estem celebrant sessió de manera extrareglamentària!

El senyor SOLA: Com sempre que presideix vostè!

El DR. AIGUADER crida i s'exclama amb els braços oberts.

Els regidors van sortint, ell també. Son tres quarts de dotze, però no ha tocat la campaneta per aixecar la sessió. Automàticament un auxiliar arrapant papers de taca, ella toca i la sessió queda aixecada.

DESPRÉS DE LA SESSIÓ

El lector pot imaginar-se els comentaris. El senyor Velilla diu: Si el milió d'habitants que té Barcelona ens veiés, ens arrossegaria. I hi ha una proposició demanant per radiar les sessions!

UNA REBAIXA EN LA CARN DE VEDELLA

La iniciativa del senyor Casanoves, proposant a la Comissió de Proveiments el règim de matança lliure a l'Escorxador, per al bestiar bovi, ha donat com a resultat que en la sessió celebrada abir per la mateixa Comissió s'acordés que a partir d'avui sigui rebaixada la carn de vedella, de totes classes, en 0'25 pessetes quilo.

BORSA I FINANCES

EL DECRET DE CONTINGENTS

Una nota del ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç

El ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç, ha donat a la premsa la nota següent:

"M'interessa fer algunes manifestacions relacionades amb el decret de contingents a la importació amb motiu de la nota publicada per un periòdic sobre aquest assumpte en la qual s'expressen temors que el ministeri d'Agricultura hagi obrat amb excessiva lentitud en l'aplicació de la dita mesura. I estimo convenient rectificar-la per l'interès que presta el periòdic en el qual apareixen, a les qüestions econòmiques i a la ponderació amb què les tracta i de més a més perquè partint d'un supost erroni pot donar lloc a judicis erronis de l'opinió essent així que en aquests assumptes vitals per a l'economia del país és necessari que puguí enjudiciar-los amb ple coneixement de causa.

El decret que autoritza el ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç, a fixar els contingents a la importació de determinades mercaderies procedents de l'estranger, no és una disposició que hagi d'ésser seguida automàticament a la fixació dels dits contingents, i l'autoritza per a fer-ho en el moment oportú, però no diu que aquest moment hagi d'ésser immediat a la seva promulgació.

Per tant, el fet que no s'hagi fixat encara, no reflecteix lentitud a implantar el propòsit, sinó que obeeix al ferm convenciment tingut des del primer moment de verificar l'examen ponderat de tots els factors que intervenen en el problema i que en les actuals circumstàncies indiquen que no ha arribat el moment oportú d'aplicar-lo.

Si aquest arriba, ço que pot ésser més aviat o més tard per a les diverses mercaderies esmentades en el decret, s'aplicarà com vaig anunciar anteriorment amb tota decisió i energia, però amb la prudència indispensable en matèria tan complexa, perquè no es provoquin lamentables i sensibles reaccions en altres sectors de l'economia.

El sistema de contingents és una arma donada al ministeri d'Agricultura per a defensar el nostre comerç internacional.

No serà una arma inútil i ineficaç, però tampoc serà manejada imprevisiblement.

Cal tenir, de més a més, compte a defensar els interessos en conjunt, però no seria tampoc adequat que es carenxés de temperança en l'aplicació i cal fer la labor molt meditada per a l'èxit de l'ús d'aquesta arma, evitant lesions que podrien produïr-se si no es tingués la prudència i el tacte degut que és necessari en tota determinació de Govern.

El moment adequat per a prendre mesures d'aquesta indole tan sols pot fixar-se amb garantia d'encert, previ coneixement de la situació de tots els elements que intervenen en el problema general del comerç exterior respecte al moment oportú en què cal adoptar les mesures de restricció per a aconseguir l'adequada manera en cada cas. No s'ha d'oblidar que s'han adoptat les mesures per a impedir que fins a l'apoió de les necessàries s'hagués importat una quantitat de mercaderies major que els contingents previstos i pot descartar-se el perill que així sigui.

A part del temps material que es necessita per a fer arribar a les fronteres un gran volum de mercaderies, existeix, de més a més, gràcies a un organisme ja creat, la condició d'haver-se comprovat la importació abans que aquesta es realitzi.

En els primers dies hi havia en efecte un cert nombre de peticions registrat en quantitat superior a la normal, però en l'actualitat han passat ja aquells instants de desorientació i les demandes tornen a ésser les corrents.

Per altra banda, no estan els temps ni les condicions del comerç, per arriscar-se a contractes aventuratsni per a comprometre's en ferm, i està a les nostres mans, com s'ha dit, el control necessari per a comptar amb la flexibilitat que permet el sistema de contingents i estem decidits a impedir i evitar tota mena de maniobres i de pertorbacions si s'intentés anullar l'èxit de les mesures que en el moment oportú es dictin.

En resum, el fet de no haver-se fixat bé el contingent, no es deu a lentitud ni temperança en l'execució, sinó al propòsit que les mesures adoptades per a servir a la República, necessiten en efecte un nou procediment les condicions modernes del qual en quant a previsió i concepció comparteix el ministeri d'Agricultura, però en moments tan delicats ha de refusar tot improvisió i s'ha de juntar forçosament l'energia a la prudència, sense lentitud ni fluixedat, però tampoc amb cega impremeditació que precipités els fets.

Tinc interès a fer aquestes manifestacions precisament perquè em complau l'interès que en els seus comentaris demostren els periòdics en aquests problemes, ja que estimulen en aquesta preocupació per a fixar el concurs de les opinions autoritzades en la política econòmica de la república, que no ha d'ésser ni d'un ministeri, ni d'un partit, sinó fortament arrelada a la nació."

El carbó arribat al port de Barcelona l'any 1931

Eus són ja conegudes les xifres del tonatge de carbó arribat al port de Barcelona durant l'any 1931. Les dites xiires, sensiblement iguals a les de 1930, suposen un augment de consum durant l'any 1931, si hom té en compte dues dades ben significatives, la primera és la restricció que hom experimenta en els arribatges durant els darrers mesos de l'any passat per culpa de les vagues d'Astúries, i la segona que el consum de combustible a les fàbriques d'electricitat fou superior en 1930 que en 1931 a conseqüència de la secada que hi va haver en el primer d'aquests dos anys.

Heu-vos aci ara les xiires en qüestió referents a l'any 1931:

Carbó d'Astúries:
716.551 tones.
Carbó d'Anglaterra:
367.347 tones.
Total, 1.083.898 de tones.

El carbó d'Astúries fou transportat per un total de 179 vapors espanyols, la major part dels armadors dels quals resideixen als ports del nord de la Península.

El d'Anglaterra fou dut per 146 vaixells espanyols i estrangers.

Ultra el carbó mineral, arribaren al port de Barcelona, durant l'any 1931, 37.035 tones de carbó vegetal tot estranger. Aquest combustible fou transportat per 153 vaixells de vela italians.

V.

IMPREMTA DE
LA PUBLICITAT
Carrer de Barbarà, 11 i 13

DINERS SOBRE VALORS

espanyols cotitzables, s'anticipen ràpidament. Interès legal, 1 per quantitat major a la pignoració corrent. Informaran: Crèdits i Finances, Ronda de Sant Pere, 37, pral. 2.ª - D'11 a 1 i de 5 a 7

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	M.	M.	J.	O	D
Tanca anterior	5.48	5.13	5.02	5.06	5.06	5.02	5.11
Obertura		5.11	5.02	5.05	[illegible]	5.02	Nom.
Segon telegrama	5.44	5.09	5.02	5.02	5.02	5.02	5.10
Tanca		5.11	5.02	5.04	5.04	5.02	5.12
Alça							
Baixa	4	2	2	2	2	2	2

NOVA YORK	Disp.	G.	M.	M.	J.	O	D.
Tanca anterior	6.53	6.40	6.40	6.46	[illegible]	7.05	7.17
Obertura		6.40	6.41	6.42	[illegible]	7.01	
Segon telegrama		6.41	6.38	6.39	6.47	7.06	
Tanca	6.38	6.39	6.40	6.40	6.46	7.11	7.20
Alça	15	14	13	14	11	16	15
Baixa							

NOVA ORLEANS	Disp.	G.	M.	M.	J.	O	D.
Tanca anterior	6.33	6.28	6.29	6.35	6.36	7.06	7.16
Obertura		6.28	6.27	6.32	6.35		
Segon telegrama							
Tanca	6.31	6.32	6.33	6.34	6.36	7.13	7.28
Alça	13	14	16	15	15	12	12
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Upper Gener	Sakellar Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior	5.88	5.96	6.86	6.97
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	5.80	5.97	6.84	6.95
Alça				
Baixa			4	4

	Alexandria, Tauques del dia				DISPONIBLE EN PLAÇA		
	A.	N.	O.	D.	Good Middling (Standard Universal)		
Ashmouni	10.02	10.22	10.38		Texas Nom.	Orleans Nom.	Any Port Nom.
	D.	N.	A		(Base tanca anterior)		
	12.30	12.75	13.16		Import del Comitè 5'30 ptes.		

Arrib. als EE. UU. en un dia 40,000 B/s contra 23,000 any anterior
Arrib. als EE. UU. des d'1 agost 6.[illegible] " " 7.103,000 " "
Vendes a Liverpool . . . . . " " " "
Transferència 3.41

ANUNCIS MERCANTILS

F. C. METROPOLITA DE BARCELONA, S. A.

No havent-se reunit nombre suficient d'obligacions per a celebrar, en virtut de la primera convocatòria, la junta general extraordinària assenyalada per al dia 16 de l'actual, a les deu del matí, es convoca per segona vegada els senyors obligacionistes tenedors de les obligacions de les emissions de 28 de maig de 1924 i 12 de març de 1925, per celebrar la referida junta el dia 31 dels corrents, diumenge, a les deu del matí, al saló d'actes de la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat, sota el següent

ORDRE DEL DIA

1.—Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

2.—Lectura, discussió i, en el seu cas, aprovació del conveni presentat pel Consell d'Administració per a sotmetre'l a la junta general extraordinària i elaborat entre l'expressat Consell i la representació de l'excellentíssim Ajuntament d'aquesta ciutat sense la intervenció dels representants dels obligacionistes.

3.—Proposicions i acords que es considerin d'interès per als senyors obligacionistes.

De conformitat amb les regles establertes en les esmentades escriptures d'emissió, només podran assistir a la junta els obligacionistes posseidors de deu obligacions, almenys, que dipositin amb una antelació de, almenys, cinc dies hàbils abans de la data de la junta, a la Banca Marsans, S. A.; al Banc Comercial de Barcelona, d'aquesta plaça, o al domicili de la Societat, Ronda de la Universitat, 31, tercer, primera, lliurant-se'ls, en fer el dipòsit, les corresponents autoritzacions per a l'assistència i vot a la junta.

Barcelona, 13 de gener de 1932. — Els representants de les obligacions, **Josep Arbó, Gabriel Borrell i Emili Canals.**

NOTES.—Per a aquesta segona convocatòria seran vàlides les targes d'assistència expeses per a la primera.

Encara que per a assistir a la junta és suficient el dipòsit de deu obligacions, es recomana als senyors obligacionistes que dipositin totes les obligacions de la Societat que posseeixin, amb el fi que els acords tinguin força legal i siguin obligatoris.

———o———

COMPANYIA D'INDUSTRIES AGRICOLES, S. A.

En virtut de l'acordat en la junta general extraordinària d'accionistes, celebrada el dia 20 de l'actual, es prevé als accionistes posseidors d'accions números 45.001 a 50.250, que durant tot el mes de gener vinent hauran de satisfer el dividend passiu de 125 pessetes per acció acordat per l'esmentada junta general extraordinària, amb prevenció que transcorregut el dit termini, incorreran en les sancions que estableix l'article número 161 del Codi de Comerç. La efectuar el pagament de l'expressada suma hauran de presentar els títols de qui són posseidors, per a fer constar en ells el dit pagament i la seva total liberació i augment del capital social, segons els acords de la referida junta general extraordinària.

El pagament i el lliurament dels títols per a llur estampillat podran efectuar-ho els accionistes a Barcelona, al domicili social, Fusina, 9; a Saragossa, al Banc Hispano-Americà; a Madrid, al Banc Espanyol de Crèdit; a Pamplona, al Crèdit Navarrès i a "La Vasconia", i a Sant Sebastià, al Banc Guipuscoà, on es facilitaran les corresponents factures.

Barcelona, 31 de desembre de 1931. — El vice-president del Consell d'Administració, **Josep Garí Gimeno.**

———o———

ASSOCIACIO DE VIATJANTS DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA DE BARCELONA

En compliment de l'article 59 dels Estatuts, la Junta Directiva convoca a sessió ordinària de junta general, que se celebrarà el diumenge dia 24 del corrent mes, a dos quarts de deu del matí, als salons de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona (Casa Llotja, pis principal), essent l'ordre del dia:

Lectura de les prescripcions dels Estatuts, referent a la junta general.

Lectura de l'acta de la sessió anterior.

Lectura de la Memòria.

Aprovació de comptes.

Tipus d'amortització dels mobles i immobles de propietat de l'Associació i de la Germandat (article 44, número 12).

Renovació de Junta Directiva.

Barcelona, 11 de gener de 1932. — Per acord de la Junta Directiva, el secretari, **A. Soldevila.**

BORSA DE BARCELONA

Fa uns dies que en el nostre mercat les sessions es mostren més regulars. La confiança torna, el nombre d'operacions que cada dia augmenta, i els canvis denoten més fermesa i tendència a la millora.

En les contractacions al comptat el negoci que s'ha fet avui ha estat bastant important, i les cotitzacions en general sostingudes, i més fermes en una bona part dels deutes de l'Estat.

En l'especulació hi ha hagut molta activitat, millorant en cotització gairebé tots els valors operats.

Tanca donada pel Mercat Lliure de Valors dels contractats en la sessió d'avui:

Valors	Dia 13	Tanca anterior	Alça o baixa
Nords	55'05	53'90	+1'15
Alacants	37'—	36'—	+1'—
Andalusos	18'50	16'50	+2'—
Explosius	114'50	113'—	+1'50
Colonial	53'15	52'—	+1'15
Petrolis	5'60	5'60	— —
M. Rif	62'25	61'—	+1'25
Aigües	152'—	149'50	+2'50
Transversal	15'—	15'50	+0'50
Illes	36'—	— —	— —
Ford	185'—	180'—	+5'—

La tanca anterior dels Transversal és del 29 del passat novembre, i la dels Ford i Andalusos del 6 i 11 d'aquest mes, respectivament; no donem la de les Illes del Guadalquivir per fer molts dies que no s'ha cotitzat.

Els deutes de l'Estat molt actius, es concerten moltes operacions i els canvis en general ferms, són moltes les sèries que milloren més d'un enter.

Els Ajuntaments poc sollicitats mantenen gairebé tots els canvis, i queden més variats els 1906 sèrie C, 60'50 (+2'50) i Millores Málaga, 84'50 (+1'50).

Les Diputacions regularment tractades repeteixen canvis.

Els valors de la Confederació Hidrogràfica queden a 76'25 (+3'75). Les Cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local sostenen canvis.

Les obligacions carrileres fan un bon negoci, mantenint-se en les cotitzacions. Les Nords gairebé no varien en canvis. Les Alacants queden quelcom més fermes, essent les que més varien les sèrie J, que queden a 67'— (+3'00).

Els Bons Transmediterrània cotitzen 90'00 (+4'00).

Les obligacions industrials també es mostren actives, els canvis, sostinguts en general, queden més modificades de la cotització anterior les productora Forces Motrius, 1923, 83'50 (+4'50), les Auxiliar de la Construcció, 70'00 (—9'10), Cros 101'— (+1'50), Bons Foment d'Obres, 91'00 (+7'50), i Metropolità de Construcció, 70'00 (+9'00).

Les accions queden en general a canvis poc variats, les Andalusos fan 18'00 (+1'50), Catalana (fins sèrie D, 79'00 (+4'00), Aigües de Barcelona ordinàries, 150'50 (+1'35), Transmediterrània, estampillades, 130'00 (+8'—), M. Rif, portador, 307'50 (—3'75).

La Bitra queda a 56'50 (—0'50).

El dòlar continua l'gual 11'86.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Nord, 55, 54'85, 54'90, 55'05; Alacant, 37, 37'20, 37 [illegible]; Andalús, 18, 19, 18'50; Colonial, 52'[illegible], 53'50, 53'15; Rif, 61'50, 62'50, 6[illegible]'25; Transversal, 15; Illes, 36; Ex[illegible]osius, 114, 115, 114'50; Petrolets, 5'[illegible]0, 5'60; Aigües, 151'50, 152; Ford, 1[illegible]85.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures, 40'50; Francs suïssos, 231'20; Dòlars, 11'86; Marcs, 2'80 màximum; 2'77 mínimum; Belgues, 161'90; Francs francesos, 46'50; Lires, 60'20.

BORSA OFICIAL

Nord, 54'80, 54'[illegible]; Andalús, 18; Colonial, 53, 53'50; Gas E, 90'25, 90; Chade, 440 paritat; Chade D, 87 paritat; Chade E, 2[illegible]'50 paritat; Aigües, 151'75; Filipines, 282 paritat; Hullera, 70'35, 11[illegible], 114'50; Rif, 60'75, 62'25; Ford, 183.

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % 1[illegible]	67'00
" " 1[illegible]	66'50
" " 1[illegible]	66'50
" " D	65'00
" " E	64'85*
" " F	64'65
" " G	66'50
Exterior 4 % A	77'00
" " B	76'75
" " C	76'00
" " D	75'00
" " E	74'25
" " F	74'00
" " G	77'00
Amortitz. 5 % 1920 A	88'00
" " B	87'75
" " C	87'75
" " D	88'00
" " E	86'15*
" " F	86'50*
Amortitz. 5 % 1917 A	83'00
" " B	83'00
" " C	83'00
" " D	82'50*
" " E	82'50*
" " F	81'00*
Amortitz. 5 % 1927 A	78'50
" " B	78'25
" " C	78'25
" " D	76'35*
" " E	75'75*
" " F	76'25*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	93'00
" " B	91'75
" " C	91'75
" " D	91'25
" " E	91'25
" " F	91'00*
Amortitz. 5 % 1929 A	93'50*
" " B	91'00*
" " C	90'50
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	68'50
" " B	67'25
" " C	67'00*
Amortitz. 4 % 1928 A	77'00*
Bons a Tresoreria A	176'50*
Deute Ferroviari 5 %	86'50
" " 4 1/2 %	74'50*

Diversos

Port Barcelona 1905	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	96'50
Cádiz	97'00*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	89'00
" " 6 %	99'75
Caixa d'Emissions	75'00*
" Crèdit Local 6 %	76'50
" " " 5 1/2 %	71'50
" " " interprov.	70'75
" " " 6 %	80'50
Cèdules Argentines	2'81*
Bons Exposició Internac.	86'00

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	85'00*
Ajunt. Barcelona 1903	55'00*
" " 1906 B.	62'50
" " 1906 C.	58'00*
" " 1907 D.	55'00*
" " 1912 B.	59'00*
" " 1912 E.	55'00*
" " 1910 D.	49'00*
" " 1912 F.	55'00*
" " 1913 B.	62'00*
Ampliació B	61'00
" 1921 B	75'00
" 1925 Balmes	73'50*
" 1928 Port Franc	73'25
" 1922 6 % Exposic.	92'00*
" 1928 5 % Exposic.	62'50
Eixample 1907	64'00*
" 1927	72'75
" 1913	74'00
Bons Reforma	62'35
Ajunt. València 6 %	73'00*
" Sevilla Exposició	90'00*
" Málaga	69'00*
Diputacions velles	84'50
Mancomunitat 1920	68'00*
C. Crèdit Comunal	60'00*
Diputació Barcelona 6 %	83'00

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	59'00
" 2.ª " "	54'15
" 3.ª " "	49'00*
" 4.ª sèrie	49'00*
" 5.ª hipoteca 3 %	50'75
Pamplona	54'00
Prioritat	56'50*
Lleida a Reus	58'50*
Astúries 1.ª	51'50*
" 2.ª	49'00*
" 3.ª	50'25*
Segòvia 3 %	50'00*
Almansa 4 %	63'25
" Adherits	54'75
Sant Joan 3 %	62'50*
Alsàsua 4 1/3 %	67'50*
Osca 4 %	65'25*
Nord 6 %	90'50*
Valencianes 5 1/2 %	89'00
Alacant 1.ª 3 %	51'25
" 2.ª 3 %	71'50*
" 3.ª 3 %	70'00*
M. S. A. A 5 %	68'00*
" B 1/ %	63'00
" C 4 %	59'00*
" D 4 %	63'00
" E 4 1/2 %	64'00*
" F 5 %	69'00
" G 6 %	81'50
" H 5 1/2 %	70'00*
" I 6 %	81'25
" J 5 %	67'00
Francès 2 1/4 %	60'00*
" 2 1/4 %	41'00*
Directes 2 1/4 %	45'25*
Badajoz 5 %	71'00
Orense primitiva	33'00*
" prioritat 3 %	40'50
Andalús 1.ª fix 3 %	19'50
" 1.ª variable	10'75*
" 2.ª fix 3 %	16'00*
" 2.ª variable	10'00*
" 1907	18'25*
" Bobadilla 4 1/2	21'00
" 6 %	28'00*
Groc fix	17'00*
" variable	6'00*
Gris fix	10'00*
" variable	6'00*
Secundària 4 %	39'50*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	73'00*
F. C. Catalunya 5 %	44'00*
" " 6 %	55'50*
" Catalans vells	
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	91'25*
Cremallera 6 %	45'00*
Gran Metro 6 % 1922	75'00*
Transversal 6 %	29'00
C.ª de Tramvies 4 %	55'00*
" " 5 %	67'50*
Tramvies B. E. G. 4 %	87'00*
" " 5 %	70'00*
" St. Andreu 4 %	98'00*
" Barcelona 6 %	84'00
" Sevilla 6 %	93'00
" Granada 6 %	85'00

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	40'00*
" València	95'50*
" Barcelona 5 %	91'00
" " 6 %	100'00
Barcelonesa E 4 %	87'00*
" " 5 %	88'00*
" " 6 %	97'00
Cata. Gas E. 4 1/2	83'00
" " 6 %	99'75
" " Bons 6 %	96'50
Chade 6 %	104'25
" Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	83'00*
" " " 6 %	92'00
" Bons 6 %	99'25
Forces Motrius 6 %	101'00*
" Bons 7 %	90'00*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	58'00*
Gas Lebon 6 %	95'00*
Unió Elèct. Cat. 6 %	94'50
Elèct. Cinca 6 %	94'00*
Sevillana Elect. 6 %	91'50*
Gral. Regs 6 %	86'50*
Regs Llevant 6 %	101'50*
" " Bons	95'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	83'00*
" 6 %	90'00*
" 7 %	94'50*
" lip. 6 %	93'00*
Colònia Güell 6 %	92'00*
Cons. i Pavim. 6 %	60'00*
Cros 6 %	101'00
Elèct. M. Ebre 6 %	75'50*
E. Ind. Aragó 6 %	77'00*
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 %	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'50*
Foment Obres 4 1/2 %	94'00*
" " 5 %	65'00*
" " 6 %	90'00
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	89'50*
Maquinista T. M. 6 %	88'25*
Potassa Súria 7 %	95'25*
National Pirelli 6 %	97'00*
Teneria Moderna 7 %	70'00*
Unió Cotonera 6 %	51'00*
" Salinera 6 %	98'00*
" Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	91'00*
Transatlántica 6 %	78'00*
" 6 %	80'75*
" 5 1/2 %	80'00*
Especial 6 %	82'00
Transatl. Esp.ª 5 %	71'25*
Naval Llevant 6 %	60'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	380'00*
Banc de Catalunya	8'00*
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	100'00*
Petrolets	5'60
Catalana Gas D	79'00
" E	90'00
" F pref. 6 %	92'50
C.ª Transatlántica O.	65'00*
" Transmediterrània	130'00
Espanya Industrial	150'00
Hispano - Suïssa	181'00*
Ford	182'00*
Hulleres	70'00
Indústries Agrícoles	234'00*
Telefònica ordinària	105'00*
" pref. 7 %	90'50
Funicular Montjuic ord.	22'00
Grans Pendents M.-Nèria	18'00*
Tramvies Barcelona ord.	78'50*
" " 7 %	69'50
" " 6 %	70'00
Cros	148'00

Borses estrangeres

	Compra	Venda
Londres	[illegible]	[illegible]
Nova York	11087	[illegible]
Holanda	8495	102[illegible]
França	8503	
Bèlgica	2[illegible]	[illegible]
Itàlia	6745	[illegible]
Alemanya	[illegible]	
Suïssa	1750	195
Espanya	40[illegible]	21[illegible]
Dinamarca	17[illegible]	
Suècia	1798	187
Noruega	15[illegible]	
Lisboa	[illegible]	
Praga	12700	7500
Austria	9800	
Argentina	3975	
Rio Janeiro	437	
Montevideo	3150	
Xile	9850	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Proced.	D'avui	Alça	Baixa
Sucre Nova York				
G. ...	1.05	1.05		
Mr. .	1.08	1.07		1
M. ...	1.12	1.10		2
Café Nova York				
G. ...	5.72	5.76	4	
Mr. .	5.88	5.92	4	
M. ...	6.00	6.04	4	
Blat Liverpool				
Mr. .	5.4	5.3 1-4		3-4
M. ...	5.6 1/8	5.5 3/8		3-4
Jl. ...	5.7 5/8	5.7 1/8		1-2
Blat Xicago				
Mr. .	55 5/8	55 1-4		3/8
M. ...	56 5/8	57	3/8	
Jl. ...	58	58 3/8	3/8	
Moresc Xicago				
Mr. .	38 3/8	38 1-2		1/8
M. ...	40 1/8	40 3/8	1-4	
Jl. ...	41 5/8	41 7/8	1-4	
Sucre Londres				
G. ...	6.9	6.9		
Mr. ...	7.0 1-4	7.0		1-4
M. ...	7.2	7.2		
J. ...	7.2 1-4	7.2 1-4		
Jl. ...	7.3	7.3		
A. ...	7.4 1-2	7.4		1-2

METALL: Londres

Coure comptat	[illegible]
" 3 mesos	[illegible]
Estany comptat	142.63.9
" 3 mesos	1[illegible].0.0
Plom comptat	13.10.0
" termini	13.10.0
Zinc comptat	14.11.3
" termini	15.01.3

ENVIEU LES NOTES EN CATALÀ!

MERCAT DE LLOTJA

Regularment animat el mercat d'ahir, i les transaccions sense importància.

BLATS: Sense variació, per quant l'oferiment és molt reduït, i els preus més ferms. Les operacions registrades foren les següents: Lleida, a 52; Egea de los Caballeros, a 50; Quintanilla, a 49 1/2 i Villaquiran a 48 1/2.

MORESC: Com fèiem avinent en la nostra darrera informació, no ha calgut esperar gaire sense veure el descabdellament i la posició d'aquests venedors. Fa alguns dies que semblava que aquest gènere no trobaria fre, i que s'enfilaria qui sap fins on, i ha calgut un petit millorament en l'oferta d'origen perquè altre cop (com gairebé succeeix en aquest mercat) alguns tenedors, sense mirar res, tornessin a fer miracles. Caldrà, doncs, per al successiu, recomanar prudència, i deixar que passin dies per a fer compres, encara que hom ho necessiti molt.

GARROFES: Amb aquest article ha succeït el contrari, ja que, malgrat d'haver-hi més oferta de la darrera collita, i bona disposició, en un cop donat, els preus reaccionen, i avui, directe de procedència com és el camp de Tarragona, no cedeixen a menys de deu pessetes els quaranta quilos aquelles estacions.

ORDIS I CEREALS: Ferms els preus, i sense venedors per als primers; les civades es ve fent alguna operació entorn de trenta-sis pessetes línia Badajoz i a 35 1/2 línia Càceres.

Els restants gèneres, de moment, sense res de nou.

CEREALS

Aragó i Navarra	50 a 52
Castella superior	a 49 1/2
Castella corrent	a 48 1/2
Castella empedrats	48 1/4 a 48 1/2
Manxa	
Extrem. corrent	48 1/4
Extremadura crucher.	48 1/2 a 49
Penedès i comarca	
Urgell	a 52

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plana nou, disponible	37 1/4 a 37 1/2
Moresc Plata nou a rebre	
Ordi Extrem.ª i Manxa	
Ordi Urgell comarca	45 1/2 a 46
Civada Extremadura	42 a 42 1/2
Civada roja	41 a 41 1/2
Escaiola país s. c.	78 a 85
Escaiola estranger	

ARROS

Bomba Calasparra	120 a 125
Bomba	110 a 115
Selecte	55 a 56
Matiset	53 a 54
Bonllloch O	52 a 53
Trencat	47 a 48
Farina d'arròs	48 a 49

LLEGUMS

Faves estrang. s. p.	58 a 60
Faves Extrem. o And.	
Faves mionesses	
Faves Llobregat	
Favons Extr. o And.	59 a 60
Favons estrangers	56 a 58
Veces estranger	55 a 56
Veces Andalusia s. c.	56 a 58
Erps país	
Erps estrangers	44 1/2 a 45
Pedrerol	41 a 42
Tàlus	
Guixes	51 a 52

MONGETES

Astúries s. c.	85 a 90
Gallegues	75 a 80
Castella tipus Barco.	124 a 125
Castella corrent	114 a 115
Vaiseiti	93 a 95
Urgell i comarca	90 a 95
Mallorca	88 a 89
Fuet	95 a 100
Llentiles s. proced.	80 a 112

CIGRONS

Sans	180 a 200
Blancs ar. alf. 44/46	143 a 145
Blancs ar. alf. 48/50	128 a 130
Blancs ar. alf. 52/54	127 a 127
Blancs ar. alf. 58/60	100 a 102
Blancs ar. alf. de 60/65	92 a 95
Pelons	95 a 100
Mexicans s. tamany	140 a 200

(Preus en pesseles els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	95 a 105
Extra local	68 a 69
Corrent local	64 a 66
Extra blanca Castella	68 a 69
Blanca corr. Castella	64 a 66
Barra	

(Preus en pesseles, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	29 a 30
Número 4	28 a 29
Segones	25 1/2 a 26
Terceres	24 a 24 1/2
Quartes	23 a 23 1/2

(Preus en pesseles sac de 80 quilos, damunt carro Barcelona)

Menut (Pollins)	22 1/2 a 23
Segonet	22 a 22 1/2
Segó	15 1/2 a 16

(Preus en vals la quartera de 70 litres)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaroç	a 47
Negra Castelló	a 47
Negra Malafera vella	45 a 45 1/2
Negra Malafera nova	43 a 43 1/2
Roja	
Eivissa nova	a 30
Mallorca nova	a 39

(Preus en rals els 47 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país	29 a 30
Tortó de coco	39 a 40
Farina de llinosa	36 a 37

(Preus en pesseles els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals primera	10 a 10 1/2
Alfals segona	9 a 9 1/2
Palla d'Urgell	3 1/2 a 3
Palla curta	4 a 4 1/2
Fulla d'oliveres	

(Preus en pesseles els 40 quilos damunt carro Barcelona.)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Aragó i Navarra	
Erps	
Ordi Urgell i comarca	
Civada Manxa	
Civada Extremadura	35 1/2 a 36
Titus i guixes	

(Preus en pesseles els 100 quilos damunt vagó origen.)

ARRIBADES

Per M. S. A. — Vagons: 22 blat i 9 farina.

Pel Nord. — 27 blat, 1 farina i 1 ordi.

CINEMA

LA MODA EN BLANC I NEGRE

ADVERTIMENTS A LES ROSSES

Carole Lombard, que al film Paramount "No One Mau" aplica la seva teoria, diu que les rosses —de cabell— han de triar els vestits de manera que llur color representi un to menor.

"La bruna pot sense perill fer ressortir el seu cabell fosc amb groc vius, alegres vermells i blaus estridents, diu Carole; però aquests atreviments són negats a la rossa, que no pot permetre que els colors vius defonin amb el seu cabell clar.

Els efectes teatrals presenten perilloses trampes a les rosses. Per exemple, el vestit tot negre apareix invariablement massa dramàtic amb les masses de cabell daurat. El remei a això es troba en l'addició de beige o blanc. També ha d'ésser resistida per la rossa la temptació de portar collars llargs de perles damunt els vestits negres. Es molt millor el jade, el cristall i el quartz rosa.

El pentinat de les rosses exigeix una atenció constant. L'afectada descurança que ordinàriament afavoreix el cabell fosc, s'ha d'evitar en els rossos. Segons l'artista, el pentinat ideal per a una rossa és l'ondulat a l'aigua, fuix i pla, que acaba en un bucle si el cabell és curt i en una tonnara fluïxa si és llarg. El cabell de tons clars no ha d'anar mai pentinat tivant ni de manera que tapi el front. La brillantina és útil per mantenir-lo brillant.

Entre els tons que la moda ofereix a les rosses, Miss Lombard tria el vermell de grosella, un matís mat i fosc que afavoreix molt, el verd botella, el marron de fulla seca, el negre amb blanc i el chartreuse.

El setí banana, un dels gèneres més interessants de la moda, es troba en la llista dels sacrificis que han de fer les rosses. Diu Carole Lombard que els tons de groc cremós d'aquest color tendeixen a fer perdre valor al cabell ros i al to de la pell de les rosses.

Es capells són una altra cosa que les rosses han de tenir molt en compte. Aquells excessivament petits massa inclinats i que deixen al descobert massa cabell ros, no han d'ésser portats. Encara que afavoreixen a les brunes, en el cap de les rosses agafen un efecte més aviat abigarrat."

- SEGONA SETMANA -

al FANTASIO de

El film màxim d'espionatge

UFA

PIJAMES

Les modes, a Hollywood van alliberant-se del mandat dels modistes que dictaminen per endavant per què ha de servir un vestit i per que no ha de servir. Els pijames, que primer s'havien dut per a dormir exclusivament, després per estar per casa, més tard per la platja i finalment en les festes íntimes per part de la mestressa de casa, ja han invadit les festes "tout court". En una festa donada per Basil Rathbone, Ina Claire hi anà vestida amb un pijama de setí blanc que havia causat sensació en la versió cinematogràfica de "Rebound". Els pantalons són estrets i van subjectes amb tires d'argent. La jaqueta arriba fins als genolls i té amples solapes que li donen l'efecte de moda d'amples musceres. Al volt del coll l'actriu hi portava una écharpe de chiffon color coral, lligada estreta fins sota el mentó. Ina Claire fou molt admirada per la seva creació i pel seu valor.

Si, en canvi, el pijama progressa per un cantó, sembla que tingui una certa tendència a recular per un altre, a l'hora del te. Sembla que es va al restabliment, per part de la senyora de a casa, del vestit de te en comptes del pijama. Com obeint a aquesta nova tendència, Grace Moore en un te que donà recentment portava un llarg vestit amb ròssec, de vellut negre, amb diamants i maragdes.

HOPE SINCLAIR

La banda és un important detall en els vestits de nit. Claire Dodd en porta una de molt llarga, de caient grec, amb un vestit elegantíssim de setí de color rosa carn

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la Imprenta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores

AVUI AL

TIVOLI

el creador de

Metrópolis

Els Nibelungs

Spione, etc. etc.

presenta el seu primer film sonor

L'APASSIONANT TRAGEDIA DEL VAMPIR DE DUSSELDORF

Producció NEVO-FILM A. G.

ELS ESPORTS

D'esports de neu,

ELS ESQUIS A LA VALL D'ARAN

La manca de neu a tot el Pireneu Oriental—manca que ja està prenent l'aspecte d'una calamitat pública—ens ha fet derivar força dels nostres camins consuetudinaris: fa pocs dies ens ha dut tres-cents quilòmetres lluny de Barcelona, cap a dalt el port de la Bonaigua i la banda alta de la Vall d'Aran.

Allí la neu és abundant i regular, i tota la Vall d'Aran, des de Gredós fins a Lés, va rebre just amb l'estrena de l'any nou un bell vestit blanc i copiós. Nosaltres, que també coincidírem amb l'any nou i amb la neu, poguérem estrenar ben a gust ambdues ofrenes, i els pocs dies que passàrem recorrent les delicioses contrades araneses ho foren tenint constantment els esquís als peus.

La distància entre el refugi de les Ares (a la banda del Pallars, al port de la Bonaigua) fins a Salardú tingué la rara oportunitat de no haver-nos de treure els esquís ni un sol moment. A mesura que baixàvem del Port vers la Vall d'Aran comprovàvem l'extensió de la nevada, i sempre sobre la carretera es mantingué una gruixa de més d'un pam de neu, la qual, amb el pendent, permeté una suau i constant marxa fins a dins del mateix poble de Salardú.

Al matí següent, abans de reprendre els patins i acarar-los vers el Pla de Beret i Montgarrí, anàrem a donar una ullada als carrerons i reconades del poble en cerca del tipisme, que la neu encara augmentava. Carrers amb neu trepitjada, teulades blanques, penjarelles de gel, patis plens d'abandó i de silenci, tal era el bodegó, la natura morta, que Salardú ofrenava a aquells que feia escassament dos dies eren encara actors del desesper ciutadà. I així, gustant el que podria dir-se'n l'exotisme de la quietud, anàvem seguint i resseguint el poblet aranès, quan unes veus infantivoles trencaren el silenci del poble.

No trigàrem a descobrir en un dels carrers més inclinats un grup de noiets que l'havia pres com a camp d'operacions. Perquè aquells nois de Salardú no feien altra cosa sinó el mateix que anàvem a fer-hi nosaltres, això és, anar amb esquís. Però els seus esquís no tenien cap marca, ni eren de cap fabricant, ni els havien comprat a ningú, sinó que els seus patins, humilíssims trossos de fusta, se'ls havien fet cada un d'aquells minyonets de deu anys, que davant nostre els maneiaven ara amb una consumada habilitat.

Aquests esquís dels nois de Salardú eren uns trossos de fusta, d'una llargada d'un metre, i amb l'amplària d'uns esquís de debò. No tenien cintratge ni carvatura, però eren ben gruixuts, i al davant, per la banda de sota, havien rebixat a baix la punta, i això feia d'espàtula. En comptes de fixacions, una correctgeta de banda a banda per a poder-hi entrar de cop el peu amb sabata o espardenya. Amb aquesta mena de patins els nois de Salardú no podien circular per la neu tova ni fundent, però així que tenen un carrer amb neu trepitjada i glaçada, ja han tret la rifa, i amb els patins i amb un parell de vergues d'avellaner a tall de bastons comencen a anar amunt i avall, i baixen l'un a tocar de l'altre, i van de pressa, arran mateix de les parets. ¿Que ve una ensopegada? ¿Que s'està a punt de caure? Doncs amb aquella mena de fixació mai no els passa res: amb un petit moviment el peu queda lliure, la fusta segueix enllà i l'homenet es troba dret sobre la neu. Quan són a baix no tenen prou temps per ajupir-se, agafar un patí a cada mà i corrents altra vegada cap a dalt del pendent.

Aquesta diversió feia estona que durava, i per la fe amb què la practicaven va semblar-nos que duraria tot aquell i atí, i qui sap si es manté tots els matins de l'hivern.

Un espectacle d'aquesta índole és sempre sorprenent, però si a més teniu una mica ficada al cap la idea de contribuir a l'expansió dels esports de neu per tot Catalunya, un espectacle així, amb una aparició tan impensada dins un poble que semblava adormit és una d'aquelles descobertes que produeixen una positiva alegria.

Perquè aquests nois de la Vall d'Aran vénen a dir-nos que la nostra feina ja és mig feta, que la part més difícil ja se l'han feta ells mateixos. No cal que anem allí predicant-los l'esquí i les seves utilitats i el divertiment que encara comporta. Aquest aspecte no l'hem ja de tocar, perquè a la Vall d'Aran, entre els catalans i els francesos, ja els hem dit amb fets tot el que els podíem dir. No cal que els ho diguem, puix que els nois de deu anys ja s'han enginyat per a construir-se uns atuells primaris.

L'any 1917, tres esquiadors comissionats per la Mancomunitat, varen anar a la Vall d'Aran a regalar uns quants parells d'esquís a cada poble. Aleshores els esquís foren examinats com una eina diabòlica, i la gent sensata i greu de cada poble va emetre el seu fall: aleshores els esquís eren per a la gent gran, per als correus, per als caçadors, per als vianants del port. La rutina i el conformisme de passar el port amb neu fins la cintura va arreconar els esquís de l'any 1917.

Heus ací una de les tasques més urgents que creiem que la Generalitat ha d'enfocar i resoldre a la Vall d'Aran i en general a tot arreu on la neu pugui ésser abundant. Tasca realment utilitària, moderna i que es guanyaria l'agraïment de muntanyenes que sovint viuen amb unes idees contoses del que pertoca a la política. Tasca eficient i poc costosa, puix que en la part més complicada, això és, en la de distribuir aquells esquís de propaganda, en la de donar explicacions divulgadores i cursets pràctics, l'organisme de Catalunya rebria l'ajut valuós i desinteressat de tots els actuals esquiadors de la terra i de tots els clubs d'esports d'hivern.

Tasca humanitària que reclamen, de tots mesdetres, aquells nuclis d'infants que no poden fer altra cosa que patinar dins el mateix carreró gelat amb els seus reglamentaris patins i que es delitzen quan veuen uns excursionistes que amb uns esquís veritables arriben de Salardú per emular-se cap a les magnífiques pistes del Pla de Beret.

JOSEP M. GUILERA

AVIACIO

CONCURS DE MODELS REDUITS DE PLANEJADORS

REGLAMENT

Article 1. L'Aero Club Barcelona, en col·laboració amb l'Aero Club de Catalunya, organitza un concurs de models reduits de planejadors, que se celebrarà per l'abril vinent i el dia que oportunament es designarà.

Art. 2. Els llançaments dels aparells es farà des de la plataforma superior de la torre Jaume I del ferrocarril aeri Sant Sebastià-Miramar.

Art. 3. Podrà participar-se al concurs de models reduits amb qualsevol tipus i de qualsevol construcció, sempre que la seva envergadura no sigui superior a 120 metres i no excedeixi d'1'40 i el pes no sigui inferior a 75 grams ni superior a 500.

Art. 4. Les inscripcions hauran de fer-se a les oficines del club organitzador (passatge Firmanyer, 6) de les vuit a les nou del vespre, abonant 2'50 pessetes.

El titol de participant donarà dret a tres bitllets gratuits de pujada i baixada en l'ascensor de la torre.

Art. 5. El llançament dels models es farà pel mateix ordre d'inscripció.

Art. 6. Els llançaments hauran de fer-se a mà.

Fora de concurs serà permès, no obstant, d'efectuar llançaments per altres mitjans, exceptuats els químics.

Art. 7. Per a classificar-se, els models hauran de fer un vol de trenta segons com a mínimum.

Art. 8. S'establiran dues classificacions diferents: una, per a aparells comercials, i una altra, per als construïts pels mateixos concursants.

Art. 9. Les classificacions es faran per ordre de duració de vol. En cas d'empat de temps es donarà el millor premi al que hagi fet el vol més vistós i a l'altre el següent.

Art. 10. El jurat, compost per tres membres, i auxiliat per diversos comissaris, controlarà els vols, i establirà les classificacions. Els seus falls seran inapellables.

Art. 11. El jurat podrà prohibir la sortida de qualsevol aparell que consideri perillós o que no reuneixi les condicions exigides en aquest reglament.

Art. 12. La llista de premis es farà pública abans de la data del concurs, amb l'anticipació deguda.

Art. 13. El club organitzador declina totes les responsabilitats que poguessin derivar-se del concurs.

Art. 14. Per als casos no previstos en aquest reglament el jurat serà l'únic cridat a resoldre amb autoritat absoluta.

BOXA

NOVES

Ni el vinent dia 25, ni en data posterior encaixada, podrà boxar Carnera a París contra Bouquillon. Jeff Dickson ha dit que mancava de noves del gegant, que s'està tranquilament a Itàlia, però que de totes maneres ell pensa donar la vetllada que prepara per al dia 25 al Palace des Sports, a base, si és possible, del match Huat-Pladner. Huat ha donat ja la seva conformitat; ara falta la de Pladner.

— Demà, divendres, a Chicago, Paulino Uzcudun serà acarat a King Lewinsky. Els pronòstics que fa la premsa americana sobre el resultat de l'encontre són favorables a Uzcudun.

— El campionat de França dels pesos lleuger ha estat declarat vacant en virtut de no haver-se disputat l'encontre Bandry-Deckmyn. Una competició ha estat oberta per al proveïment del títol, competició a la qual hom creu que s'inscriuran, ultra els esmentats, l'ex-campió de França dels pesos ploma, Simendé.

— Diuen de Milà que el 14 de febrer Bernasconi boxarà en aquella capital contra Huat.

NOTES PREGADES

KID TUNERO-LENERO?

Novament sembla que s'arribarà a un acord per a la celebració d'aquest combat, que, degut a tantes discussions, ha arribat a interessar als aficionats.

Barcelona Ring, més que l'organització, ha hagut d'anar solventant les divergències que entre els dos managers existeixen, car degut a les discussions del seu primer combat arribaren tots dos a fer d'aquest combat com una qüestió de dignitat professional la revenja.

EXCURSIONISME

UNIO EXCURSIONISTA DE BARCELONA

Avui, dijous, a l'estatge d'aquesta entitat, Comtes de Barcelona, 6, segon, el publicista J. Pujol i Alguerò dissertarà sobre el tema "Una excursió a la Illa Daurada", ilustrant la conferència amb projeccions.

A l'acte, que començarà a les deu de la vetlla, queden invitats tots els excursionistes.

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

CLUB ALPI CATALA

Demà, divendres, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya donarà una conferència, ilustrada amb projeccions, el senyor Albert Oliveres i Folch, sobre el tema "Escalades pel Pireneu".

TENNIS

XIX CONCURS SOCIAL DE LA S. E. POMPEIA

L'ordre de joc per a avui és el següent:

A les 7'30: Sagrera c. Bial.

A les 10: Puig c. Salvio; Jaume Durall c. H. L. Plymire.

A les 11: Srta. C. Ribalta c. senyoreta Y. Chailly; Rovira c. Darder.

A les 12: P. Casanoves c. Belil.

A les 12'30: Juanico-Saprissa contra Maier-Suqué.

A la 1: Sagrera c. Skimal.

A les 2'45: Srta. G. Losse c. senyoreta M. Vallès.

A les 3: Perramon c. Tuneu.

LLUITA GRECO-ROMANA

LLUITA GRECO-ROMANA

La Secció de Gimnàs i Esports de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, per tal de fomentar la lluita entre els seus socis, ha destinat unes medalles per a ésser disputades entre les categories neòfits. Dissabte vinent, dia 16, a les vuit de la vetlla, a la seva sala de gimnàs, se celebrarà la primera de les tres vetllades de que segurament es compondrà aquest competició social. Completaran programa alguns combats i exhibicions entre juniors. Queden invitats tots els amants de la lluita.

TIR

UN HOMENATGE ALS DIRECTIUS DEL TIR NACIONAL

La fructífera tasca que porten a terme els senyors Jacint Tort i Daniel i Francesc Florit, en qualitat de president i secretari, respectivament, del Tir Nacional, ha donat per resultat que existeixi un corrent de simpatia en extrem favorable envers els esmentats directius.

D'una manera espontània ha sorgit la idea per part d'un nombrós sector de socis de testimoniar als senyors Tort i Florit una vegada més la gratitud que senten per llur interès en llurs càrrecs, obsequiant-les amb un objecte a cadascun que els serveixi de record afectuós. A tal efecte ha estat oberta una subscripció, que promet ésser un èxit a jutjar per la quantitat respectable recaptada al cap de pocs dies de la seva iniciació.

Els socis que vulguin adherir-se a aquest homenatge poden passar per les oficines de la Representació quan més aviat millor, essent limitats els dies que romandrà oberta la llista. Sembla que pren cos la idea d'organitzar una vetllada que solemnitzi el lliurament dels dits objectes.

REM

L'ANADA DEL C. R. BARCELONA A ALACANT

Per tal de designar l'equip que representarà el Club de Rem Barcelona en les regates nacionals de iols a quatre remers en punta i timoner que amb motiu del primer viatge del President de la República té organitzades el Club de Regates d'Alacant per al diumenge vinent, el Comitè tècnic del dit Club ahir al matí féu córrer una regata al cronòmetre de 2.000 metres en tres virades als equips inscrits; com sigui que per indisposició de l'equipier d'un dels equips inscrits sols féu el trajecte l'equip Riedel-Mompeó, el Jurat ha classificat aquests per a desplaçar-se a la dita localitat. L'equip està format pels senyors Riedel, Querol, Mollera, Camanez, timoner Mompeó, els quals correran amb la iola "Postiguet", que els ha estat cedida generosament pels organitzadors.

Encara que no deixa de representar un handicap, tota vegada que no és possible desplaçar el iol "Barcelona" per ésser l'únic que posseeix aquest modest club, predomina l'entusiasme tan patent amb els remers del maillot blanc-vermell.

FUTBOL

DEL CATALUNYA F. C.

El Consell Directiu convoca els socis del Club a l'Assemblea general extraordinària que tindrà lloc dilluns vinent, dia 18, a la Societat L'Artesà, Travessia de Sant Antoni, núm. 12, a les deu de la nit, de primera convocatòria, i a dos quarts d'onze de segona, sota l'ordre del dia següent:

Primer: Dimissió del Consell Directiu.

Segon: Elecció del nou Consell.

SANS, QUATRE GOLS ESPANYOL (R.), CAP

En el partit jugat al camp del Sans entre l'equip d'aquest club i el reserva de l'Espanyol, guanyà el primer, per quatre gols a cap. La davantera del local demostrà, una vegada més, la seva ràpidesa i domini en xutar, i la porta d'Aznar es veié foradada amb força insistència.

L'equip que presentà l'Espanyol no era l'anunciat, i ço valgué que nombrós públic sentís l'engany. Malgrat anunciar que s'arrengleraien Bussot, Llovera, Graells i Franco, cap d'ells no era present, i això motivà que perdés interès el partit, amb tot i fer el Sans un paper brillantíssim.

EL PARTIT DE DESEMPAT HORTA-TERRASSA

quarts de quatre de la tarda, se

Diumenge vinent, dia 17, a dos celebrarà un partit amb una sola part de quaranta-cinc minuts, per tal de decidir el campió del grup B de la segona categoria preferent, que no pogué resoldre's diumenge passat, a causa de la suspensió per haver estat agredit l'àrbitre.

Aquest partit, no obstant jugar-se solament amb una sola part, ha despertat molt d'interès, degut a la posició dels dos equips, i es preveu que el camp de l'Horta es veurà molt concorregut.

Ha estat sollicitat per a aquest encontre un àrbitre de la primera categoria.

NATACIO

LA NATACIO INFANTIL

El Club de Natació Barcelona, que de molts anys ençà senyala amb belles gestes l'avenç de la natació nostrada, en el present se sent enardit com mai no solament per comptar entre els seus elements a homes de reconegut valor esportiu, sinó que també confortat per una munió d'infants que cada dia en major nombre s'apleguen als beneficis de la seva Secció de Cultura Física i Natació.

La importància que per l'esdevenidor de la natació catalana representa l'acoblament de tantes voluntats infantils al redós del nostre Club degà, és a totes llums tan esperançadora que fa que hom se'n senti orgullós i s'apresti per recollir els seus abundosos fruits.

Es per això que el Club de Natació Barcelona té posada la màxima atenció en aquesta secció infantil que àdhuc les classes que per als menuts de vuit anys fins a dotze vénen donant diàriament els professors de cultura física i natació,la rodeja de tots els elements necessaris per al seu més eficaç desenvolupament.

ATLETISME

EL CAMPIONAT PROVINCIAL DE CROSS COUNTRY A TERRASSA

Diumenge vinent, dia 17, se celebrarà a la ciutat de Terrassa el Campionat Provincial de Cross Country, sota l'organització del Comitè Provincial d'Atletisme de Barcelona i el Grup Excursionista "La Mola", de Terrassa.

El recorregut comprèn 9 quilòmetres i 400 metres, sortint-se de l'Escola Industrial i donant tres voltes sobre un mateix circuit. El trobar-se en un lloc proper a la ciutat de Terrassa i que reuneix totes les característiques d'un cross modern, sense gairebé cap desnivell, farà que assoleixi una gran espectacularitat.

Per a poder prendre part en aquest Campionat provincial, el Comitè posa a coneixement de tots els atletes i clubs en general que hauran d'estar en possessió de la corresponent llicència de la Confederació Espanyola d'Atletisme. La inscripció continua oberta als locals del Comitè carrer del Doctor Dou, 10) i Grup Excursionista "La Mola" (carrer de Sant Josep, 43, Terrassa).

Institut Agrícola Català de Sant Isidre

Dimarts va tenir lloc a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre la reunió general reglamentària, que va veure's extraordinàriament concorreguda.

El vocal tresorer, doctor Joan Farnés i Farnés, va llegir l'estat de comptes del darrer exercici i el pressupost per al vinent, que foren aprovats.

El secretari general, Jaume Raspons i Camarasa, va llegir la Memòria delstreballs realitzats durant l'any 1931. En aquest document es tracta dels conflictes promoguts pels rabassaires i arrendataris amb ocasió de les darreres collites, principalment la del vi, planyent-se dels perjudicis morals i econòmics que produïren als particulars i a la societat en general amb aquelles actitudes.

A gairebé tots els Jutjats de Catalunya els arrendataris han presentat demandes de revisió de contractes, que en total pugen la xifra d'uns quants milers. Es cert que salvant casos excepcionals, les sentències que es dicten no donen lloc a la modificació dels contractes, però és dolorós—es diu en la Memòria—que hi hagi ocasió de què les tals sentències es dictin.

En la mateixa Memòria es posa de relleu la intervenció constant de l'Institut en les diverses etapes d'aquells conflictes, amb la mira d'apaivagar els ànims exaltats, però ensems defensant els drets dels propietaris.

S'hi analitzen així mateix les disposicions legals de caràcter social que s'han dictat durant l'any darrer i es ressenya la tasca activa d'organització de la propietat rústega que per iniciativa de l'Institut s'ha sol promoguent la celebració de reunions de propietaris i la creació d'Associacions a totes les capitals de partit judicial i en altres localitats.

La Memòria fa referència a altres actuacions de l'Institut, tals com les relatives a l'afer del Mercat Central de Fruites i Verdures de Barcelona, a l'Escorxador, a afers forestals (campanya contra el dumping soviètic, importació de fusta de Portugal); la ramaderia a la Vall d'Aran; la colonització del Marroc, etc.

Es per tota aquesta actuació que l'Institut ha merescut l'adhesió activa de tots els agricultors, fins al punt que en un sol any han ingressat com a socis més de 1.000 propietaris agrícoles.

A proposta del president, senyor Jaume de Riba, es va acordar imprimir la Memòria per repartir-la als socis.

Acabada la lectura d'aquesta, el president va manifestar que hi havia a l'atmosfera que l'Institut, atemperant-se a les circumstàncies actuals havia de modificar els seus Estatuts, i va demanar a la junta general que ratifiqués, com ho féu, l'acord de la Junta directiva de presentat en una propera junta general extraordinària la proposta de modificació dels Estatuts que elaboraran conjuntament la mateixa Junta directiva i un Consell integrat per dos delegats de cada partit judicial, nomenats en les reunions que s'celebrin a les capitals dels partits judicials de Catalunya, i tant solament portar la data organització a la provincia de Tarragona, la qual cosa es farà dinire del mes que som.

Seguidament el propi senyor de Riba digué que anava a fer realització l'aspiració, tant de temps sentida, de què l'Institut compti amb casa pròpia, més vasta que la que ara ocupa. Es tracta del Palau Fivaller del carrer dels Banys Nous, Plaça de Sant Josep Oriol i carrers de l'Ave Maria i de la Palla.

Manifestà que havia subscrit un compromís d'opció de compra i que aquesta tindria lloc si, com és d'esperar, els socis cobreixen una emissió d'obligacions que ofereix totes les garanties, tant pel que es refereix al capital aportat com als seus corresponents interessos.

Explicà el senyor de Riba les condicions de l'emissió, essent aprovades després d'unes observacions dels senyors Vila Teixidor, Corbella, Vidal de Llobatera, Calderó, Fern i Cirera.

El senyor de Riba va deixar la presidència i passà a ocupar-la el senyor Francesc X. de Ros, vice-president, el qual va convidar els reunits a què es posessin d'acord per al nomenament de president i d'un vocal, que provisionalment havia proveïr la Junta directiva a favor, respectivament, dels senyors Jaume de Riba i Josep Cuyàs Voltà.

Per aclamació, i amb molts aplaudiments, foren proclamats els dits senyors per als càrrecs esmentats.

Acabada la sessió es va obrir la llista d'inscripció d'obligacions per a l'adquisició de l'immoble per a estatge social de l'Institut, quedant cobert més de la meitat del capital necessari, de manera que és d'esperar que d'ací a pocs dies seran col·locades totes les obligacions emeses.

LA T.S.F.

Emissions nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO EAJ-15 (251 m.)

Diari femení

12'00: Obertura. Carillon. Sant del dia.
Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui.
Full del dia: Conversa femenina.
12'05: Curs de cuina pràctica: El plat de demà.
12'15: Receptes de bellesa.
Recomanacions profitoses per a la llar.
L'adagi d'avui.
12'20: La moda al dia.
Secció de Consultes: Preguntes i respostes sobre qualsevol tema relacionat amb la dona.
Secció de Grafologia: Consultori grafològic.
12'30: Borsa Femenina de Treball.
Radiació de discos sollicitats per les senyores ràdio-oients.
12'45: Fi del Diari femení.

Emissió de sobretaula

12'45: El trio de Radio Associació, alternant amb música variada en discos, interpretarà el següent programa: "A Jazz band at Sevilla", J. M. Torrent (one-step); "Passió", E. Fuster (vals boston); "Zuleika", Salabert; "Barcarola", Gravalosa (sardana); "Serenata de amor", Suma; "L'Arlesienne", Bizet (fantasia).
13'45: Informació cinematogràfica. Crítica d'estrenes. Reportatge a càrrec de N'A. Navarro Sedó.
14'00: Hora exacta.
"Lysistrata", Lincke (fantasia); "De Alá a lo flamenco", Rickard (pasdoble).
14'30: Fi de l'emissió.

Emissió de tarda

17'00: Obertura. Carillon.
Música variada en discos.

Secció radiobenèfica

17'30: Hora exacta.
17'35: Radiobeneficència a favor dels tuberculosos pobres.
17'40: Notes informatives.
17'45: "Marxa".
17'50: Llistes dels donants per a les diferents institucions benèfiques, hospitals, asils i cases de Beneficència.
17'55: Treballs literaris i recital de poesies d'autors catalans.

Secció infantil

Els dijous infantils de Ràdio Associació.
Primera part:
18'00: Hora exacta.
Comentari infantil, per Bellugnet.
18'05: Lliçonetes d'Història de Catalunya, especialment adaptades per als infants, a càrrec de l'Associació de Joventuts "Palestra", pel professor Josep Farnella i Eulàlia.
18'15: El Conte del Dijous: Narració d'un conte original d'un autor català.
18'20: Historietes, anècdotes, passatemps, rodolins i endevinalles.
18'25: Musiqueta alegre.
Segona part:
18'30: Explicació de barbarismes de la parla, amb llurs substituts en llengua catalana, a càrrec del professor Emili Vallés, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
18'40: Escenes de ventriloquia, en disc.

RADIO CATALONIA
BALMES 133
RADIO CROSLEY
LE MAS DULCE CANTOR DEL AIRE

... aprement de pilot", original de Carles Soldevila.
18'50: Informació del segon Concurs Infantil de Ràdio Associació.
Sardana final (en disc).
19'00: Fi de l'emissió.

Emissió de rit

20'00: Obertura. Carillon.
L'orquestra de Ràdio Associació interpretarà: "La petita patralla", Siede (marxa).
20'10: El disc del Ràdio-oient. Radiació de discos que els senyors ràdio-oients hagin sollicitat per escrit.
20'15: Canvis de valors i moneda. Breu informació de Borsa.
20'20: "La casta Susanna", Gilbert (fantasia); "Reverie", Rossini.
21'00: Reportatge microfònic, a càrrec del publicista Octavi Saltor.
21'10: "Aubada a Mimi", Scossolo.
21'30: Canvis de darrera hora de café, sucre, cacau, morese, cantxó, coció. Breu impressió del mercat.
21'35: "El Trust de los Tenorios", Serrano (fantasia).
22'00: Hora exacta.
"Paràgraf 3", Suppé (obertura); "Lakmé", L. Delibes; "Al mestre Millet", de M. Moyral (sardana); "Vuelta al ruedo", Miró i Bachs (pasdoble).
23'00: Fi de l'emissió.

UNION RADIO BARCELONA EAJ-1 (349 m.)

7'30 a 8: Primera edició de "La Paloma" (diari parlat de Ràdio Barcelona).
8 a 8'30: Segona edició de "La Paloma".
11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Sobretaula

13'00: Sessió de música lleugera, en discos.
13'30: Concert pel sextet de Ràdio Barcelona: "Jaca", pasdoble (J. Jarque); "Alborada gallega" (de P. Veiga); "Moros y cristianos", selecció (J. Serrano); "Quejas" (J. Turina).
14'00: Informació teatral.
Audició de discos selectes.
Secció cinematogràfica.
14'15: Revista cinematogràfica, pel nostre crític J. Cuesta Ridaura.
14'20: Continuació del concert.
"Preludi en "fa sostingut" (F. Chopin); "Tannhauser", selecció (R. Wagner); "Berceuse amorosa" (O. Vermeire); "Targú Jiú", czardes (M. Colin).
14'50: Borsa del Treball d'EAJ-1.
15'00: Sessió radiobenèfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya, amb discos escollits.
16'00: Fi de l'emissió.

Tarda

19'00: Concert pel trio de Ràdio Barcelona: "Cant romàntic" (R. Demaret); "Lysistrata", selecció (P. Lincke); "Canzonetta" (A. d'Ambrosio); "Etasi" (L. Ganne).
19'30: Cotització de monedes.
Curs elemental d'anglès, amb assistència d'alumnes davant el micròfon, donat per les Escoles Massé, a càrrec de la professora nadiua Miss Kinder.
20'00: Sessió infantil. Acudits, contes, endevinalles, poesies, etc.
Continuació de la interessant i pobinson Crusoe", de Daniel de Foe, pular novella "Aventuras de Ro-
Collegi de nois: "Pels voltants de Barcelona", original de Toresky.
Tots els treballs seran llegits pel dit senyor locutor.
20'30: Programa del Ràdio-oient. (Discos a petició de senyors subscriptors de Ràdio Barcelona.)
Notícies de premsa.

Nit

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.
Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons.
21'05: Opera. Retransmissió parcial de l'òpera que es representarà al Gran Teatre del Liceu.
23'00: Fi de l'emissió.

UNION RADIO VALENCIA

Sobretaula

13'30: Obertura de l'estació.
Concert pe Trio: "Venta de Goya", pasdobe (Urmeneta); "Danses hongareses núm. 16 i 17" (Brahms); "Herodiade", fantasia (Massenet); "Invocación", tango (Sentis); "Etincelles", valsos (Waldteufel); "Fagotti", masurca (Gagnaire); "Tira que te vas", pasdoble (F. del Valle).
14'55: Tancament de moneda i canvis.
15'00: Tancament de l'estació.

Tarda

18'00: Audició variada.
19'00: Tancament de l'estació.

Nit

21'00: Obertura de l'estació.
Notícies bursàtils.
Mercats agrícoles i fruiters.
Retransmissió de l'òpera que es representarà al Gran Teatre del Liceu, de Barcelona.
Notícies. Servei directe de Unió Radio Valencia.
23'00: Tancament de l'estació.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. Ràdic-París, 1.724 m. — 20'45: Vetllada musical amb el concurs de cantants i l'orquestra de l'estació.
Torre-Eiffel, 1.447 m. — 20'00: Raoconcert simfònic sota la direcció del mestre Flament.
Alger, 363 m. — Solos i conjunts instrumentals; Música oriental; Ball.
Bordeus, 304 m. — Concert per l'orquestra de l'estació; Música clàssica i moderna.
Estrasburg, 345 m. — 20'30: Concert variat; Després ball del Savoy d'Estrasburg.
Tolosa, 385 m. — 21'00: Orquestra simfònica; 22'00: Concert de discos; 23'00: Discos dels ràdio-oients.
ALEMANYA. Langenberg, 472 m. — 21'00: Informacions i música variada.
Estuttgard, 360 m. — 20'45: Radioconcert per l'orquestra de l'estació; 22'00: Ball.
AUSTRIA. Viena, 517 m. — 21'20: Concert de música variada.
BELGICA. Bruxelles, 509 m. — 20'00: Concert vocal i instrumental per la I. N. R. de Bèlgica; Després, informacions i diari radiat.
ANGLATERRA. Nacional, 1.554 m., 261 m. i 301 m. — 20'15: Música de cambra i concert per l'orquestra de l'estació; 22'30: Música de ball.
HONGRIA. Budapest, 550 m. — 21'00: Concert per l'orquestra de trigans.
ITALIA. Milà-Torí-Gènova, 331 m. i 274 m. — Concert de música variada i ballables.
Roma-Nàpols. — Música clàssica.

Noticiari de Ràdio

CANVI D'HORARI

Des de primers d'any ha introduït Unió Ràdio una lleugera modificació en l'horari de les seves emissions, que des de fa temps han sollicitat els seus oients.

Aquesta modificació sols afecta a les emissions de sobretaula i de la nit, que s'avancen mitja hora, és a dir que en lloc de començar l'emissió de sobretaula a les 14'30 començarà a les 14, i la de la nit de les 10 començarà a les 9'30, i acabaran ambdues mitja hora abans de l'assenyalada antigament, o sigui a les 15'30 i a les 24, respectivament.

MARIA VICTORIA INIESTA

Aquesta notabilíssima artista donà al saló d'actes del Circol de Belles Arts un recital de piano que fou retransmès per Unió Ràdio.

Maria Victòria Iniesta es presentava per primera vegada a Espanya. A Buenos Aires i a altres ciutats americanes la gran artista argentina ha aconseguit nombrosos èxits amb els concerts que durant cinc anys ha donat als principals centres culturals d'aquelles repúbliques sud-americanes, en les quals gaudeix de gran prestigi.

En el programa executat al Circol de Belles Arts hi havia obres de Mozart, Albéniz, Debussy, Falla i Moussorgsky.

UN AUTOMATA TEMIBLE

En la recent exposició d'autòmates de Nova York s'ha pogut admirar un temible home mecànic, construït per l'enginyer Whitemen, i al qual s'ha donat el nom d'Occultus. Radio-Belgique comenta la notícia amb les següents paraules:

"Aquest autòmata, manat construir per la T. S. F., es bat com una persona natural, boxeja, pega, trenca, pulveritza i pot exercir la seva temible activitat en un radi de 10 quilòmetres. Sembla que la policia ha prés seriosament les aptituds d'Occultus i ha prohibit que se li fabriquin germans i germanes, puix que els "gansters" ja són prou per a fer la felicitat dels nord-americans.

¿Però no significarà això una valuosa i notable invenció, destinada a la darrera guerra futura?

Fabriquem, doncs, milers, centenars de milers, milers de milions d'Occultus i tinguem-los en reserva. Basta untar-los en tant en tant per a tenir-los en condicions, i es podrà comptar sempre amb un considerable exèrcit. No cal dir que els que en sortiran beneficiats seran els mateixos soldats."

REVISTA DE CATALUNYA
ADMINISTRACIO: MALLORCA, 49
BARCELONA
Preus de subscripció
Un any 25 ptes. - Un semestre 12'50 ptes.
BUTLLETI DE SUBSCRIPCIO
Nom: _____
Adreça: _____
Població: _____
Cobrament per _____ a _____
(Signatura)

Llegiu LA PUBLICITAT - Propagueu-la

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Gran Companyia lírica
LLUIS CALVO
Tarda, a les 4'30, Butaques des de 2 ptes. LOS CLAVELES, per la gran tiple Martín i el tenor Blipes. LA ALBACIANA, debutant la tiple Gubert i el baríton Zorzano, i LA LOCA JUVENTUD. Nit: Butaques des de 3 ptes. LA ALBACIANA, EL NIÑO ME RETIRA I LA LOCA JUVENTUD. Demà, tarda, popular: LA ALBACIANA, GIGANTES Y CABEZUDOS I LA LOCA JUVENTUD. Nit: GIGANTES Y CABEZUDOS, EL NIÑO ME RETIRA I LA LOCA JUVENTUD. Dilluns: Grandiosos programes. Tarda: LA ALBACIANA, EL NIÑO ME RETIRA, LA LOCA JUVENTUD i MISS GUINDALERA.
Nit: MISS GUINDALERA, EL NIÑO ME RETIRA I LA LOCA JUVENTUD
Es despatxa a Comptaduría

Gran Teatre del Liceu
Avui, dijous, a dos quarts de deu: 14 de propietat i 9.ª d'abonament a la segona sèrie. Primera representació de l'òpera en tres actes del Mire, Rossini,
EL BARBER DE SEVILLA
pels notabilíssims artistes Pilar Duanalrg, Baltasar Lara, Francesc Latorre i Aníbal Vela, Dissabte, segona representació de la formosa òpera del mestre Tomàs Breton LA DOLORES, pel célebre tenor Josep Palet.

DEL PASSEIG DE GRACIA AL PARALLEL

TEATRE CATALA ROMEA
Hospital, 51 - - Telèfon 19691
Companyia Vila-Davi
Avui, dijous, a les cinc:
ELS PASTORETS A BETLEM
Cavalcada dels Reis a l'Adoració. Es regalarà una reproducció del Naixement.
Nit, a un quart d'onze:
EL SETE CEL
L'obra que entusiasma
L'èxit de més resonància
Demà, divendres, tarda i nit: EL SETE CEL. Dissabte, tarda, per darrera vegada en sessió única: L'HOSTAL DE LA GLORIA i LA MORENA DE COLL-BLANC. Nit: EL SETE CEL. Diumenge: Primera sessió, ELS PASTORETS. Segona sessió i nit: EL SETE CEL i el sainet A LA REMEI L'HAN FETA REINA.

TEATRE BARCELONA
Companyia de comèdia
MARIA PALOU
Avui, dijous, tarda, a un quart de sis. La comèdia en tres actes, de Felip Sassone,
LA ROSA DEL MAR
Nit, a un quart d'onze. La comèdia en tres actes, de Jacinto Benavente,
LOS ANDRAJOS DE LA PURPURA
Demà, divendres, tarda: La rosa del mar. Nit: Los andrajos de la púrpura.

ELS TRES PRETENDENTS D'ANTONIA

TEATRE COMIC
Gran Companyia de Revistes i Vodevils
Primer actor i director: ARTUR LLEDO
Vedettes: Laura Pinillos i Sara Fenor.
Un altre primer actor: "Castrito"
Avui, tarda, a les 4'15, i nit, a les 10. 1: Se necesita una mecanógrafa... fea. 2: El colossal èxit del mestre Alonso LAS LEANDRAS
Demà: Tres funcions totes del dia "El Pichi". Demà, nit: 63 representació de "Las Leandras". Es despatxen localitats al Centre de la plaça de Catalunya.

TEATRE GOYA
Telef. 13946. Companyia de la eminent actriu Carmen MORAGAS. Primer actor, Rafael CALVO. Avui, tarda, BUTAQUES A 3 PTES. "MARIA VICTORIA". Nit: El gran èxit de Carmen MORAGAS, "MAMA ILUSTRE". Divendres, tarda: "QUE ENCANTO DE MUJER!" i nit, "MAMA ILUSTRE".

Una novetat al Paral·lel: ELS ESPECTACLES PER A INFANTS

OLYMPIA
Avui, tarda, a dos quarts de cinc: MATINÉE INFANTIL, i pel, a les 10'15: COLOSSAL PUNCIÓ, ofrenat-hi part dels seus notabilíssims artistes i
STEENS
amb els seus nous exercicis i els colossals clowns WIMBERT & CLIVE. Demà, nit: COLOSSAL PUNCIÓ. Dissabte, tarda: CIRC RUSSOFF. Dissabte, nit, i diumenge, tarda i nit: ASSOCIACIÓ CORAL DE BRNO DE MORAVIA.

TEATRE POLIORAMA
Companyia de Comèdies
AMPARITO MARTI I PACO PIERRA
Avui, dijous, tarda i nit:
EL PELUDO ROSA

TEATRE TALIA CATALA
Dissabte, dia 16: DEBUT de la gran companyia catalana del Teatre Novetats. ESPLENDIDS PROGRAMES. Tarda a les cinc:
MISS BARCELONETA
3 actes divertidíssims de Rossinyol. Preus popularíssims. Nit, a les 10'15:
ELS TRES PRETENDENTS D'ANTONIA
En 3 actes d'Avui Artis. L'EXIT COMIC DE L'ANY. 41 representacions al Novetats. Diumenge: Primera sessió, a les 3'30. Especials per a infants. L'obra més popular de Folch i Torres, LA VENTATAROLA. Segona sessió, a les 6, i nit, a les 10'15: La divertida farsa d'Avui Artis ELS TRES PRETENDENTS D'ANTONIA.

TEATRO NOVEDADES
Avui, nit
TERTULIA CATALANISTA

DEL NOVETATS AL TALIA

CONCERTS

UN PROGRAMA EXCEPCIONAL INTERPRETAT PELS DOS
GRANS ARTISTES DE LA CANÇO
C. BADIA D'AGUSTI
EMILI VENDRELL
Diumenge vinent, tarda, al PALAU MUSICA CATALANA.
Localitats: U. M. E., P. de Gràcia, 54.

CINEMES

COLISEUM
Avui, tarda, 4 i 8. Nit 10: "Estamos en París" (cómica Universal) - Revista Paramount - "La cosecha del crimen" (dibuixos) i AL ESTE DE BORNEO.

CINEMA PARIS
Tarda, 4'30. Nit 9'45. Revista. "Me voy a París" - Rosita Moreno en el film cantat i parlat en espanyol
GENTE ALEGRE

Cine Principal Palace
Aparell Western Electric
Avui, sessió contínua des de les 4
REVISTA PARAMOUNT
VANIDADES
LUCES DE LA CIUDAD
per Charles Chaplin
Dilluns: EL DESFILE DE LA RISA, per Lupino Lane

ROSSELLO CINEMA
Rosselló, 257 - Telèfon 76110
Tarda, a les 4'30. Nit, a les 9'45
COLOSSAL PROGRAMA
DU BARRY (Mujer de pasión), per Norma Talmadge i Conrad Nagel
Dibuixos
NOCHE DE REDADA, per Albert Prejean, Annabella

ORQUINONA
Tarda, de 4 a 8 (repetint-se el programa). Nit a les 10: Revista. Dibuixos sonors i gran èxit de GORDAS Y FLACAS O EL ARTE DE ADELGAZAR, per Marie Dressler

Fantasio
Avui, tarda, de 4 a 8 sessió contínua. Nit 10: Revista Paramount. Bufera musical (dibuixos). Gran èxit de Brigitte Helm i Willy Fritsch en la superproducció UFA
ORDENES SECRETAS

ESPORTS

FRONTO NOVETATS
Avui, dijous, tarda, a les 4'15: ERNANDORENA I - BERRONDO I contra GABRIEL I - ECENARRO II. Nit, a les 10'15: IRIGOYEN II - CAZALIS II contra JUARISTI I - UGARTECHEA. Detalls per cartells.

DIVERSOS

RESTAURANT CASA JOAN
ESPECIALITAT
PAELLA VALENCIANA
Reformat de nou
Preus econòmics
Rambla Santa Mònica, 21-23
Telèfon 11692

11 PIANOS 11
lloguer, des de pessetes al mes. - C. BIESER
SRUC, 78 8

SALONS CINAES
CINES

TIVOLI
4 tarda i 10 nit: "M", realització Fritz Lang. Noticiari i Dibuix.
FEMINA
4 tarda i 10 nit: "Politiquerías", en espanyol, Stan Laurel i Oliver Hardy. Noticiari. "Ay ¡que me mojo". Viatge.
KURSAAL
4 tarda i 10 nit: "La taqui-meca". Noticiari. Dibuix i Cómica.
CAPITOL
4 tarda i 10 nit: "El hijo pródigo", Lawrence Tibbet. Noticiari. Dibuix i Cómica.
CATALUNYA
4 tarda i 10 nit: "El código penal" (en espanyol), Carlos Villarías, Barry Norton. Cómica i Curiositats.
LIDO CINEMA
4 tarda i 10 nit: "Romanza sentimental", "Elisso". Dibuix i "Alfombra Fox"
PATHE PALACE
Contínua 4'30 tarda: "Puerto infernal", "Una mujer en Wall Street", Cómica. Noticiari. Dibuixos i Atracció.
EXCELSIOR
Contínua 4'30 tarda: "Por un par de pijamas", Jeannette MacDonald. "Aurora dorada". Noticiari i Cómica.
MIRIA
4 tarda i 9'45 nit: "Caín", "Cara o cruz", George Sydney i Charles Murray. Dibuixos.
GRAN TEATRE CONTAL
Contínua 3'45 tarda: "Caín", "Los fantasmas del castillo". Cómica. Noticiari i Dibuixos.
MONUMENTAL CINEMA
Contínua 3'45 tarda: "El millón", "Vieja hidalguía" i Noticiari.
IRIS PARK
Contínua 3'45 tarda: "El millón", "El último capítulo". Noticiari.
ROYAL
Contínua 3'45 tarda: "Esclavas de la moda", "El hombre de la melodía", Cómica. Noticiari i Dibuixos.
WALKYRIA
Contínua 4 tarda: "Esclavas de la moda", "El rapto de la China". Noticiari. Viatge i Dibuixos.
BOHEMIA
Contínua 4 tarda: "Vidas truncadas", "Estrellas rivales". Noticiari.
DIANA
Contínua 3'45 tarda: "Vidas truncadas", "Los cautivos" i Noticiari.
ARGENTINA I PEDRO
Contínua 4 tarda: "El quinto", "Venganza cumplida", "Todos somos hermanos".

CAPSES DE LUXE
PER A CASAMENTS I BATEIGS
ARTIGA CASA
BARGUES
23 — SANT PAU — 33

VESTITS A PLAÇOS
per a home i senyores. Llibreteria, 5, pit., 1.ª, (forant plaça de la República).

TE I ELIXIR
VIADIN
PURGANT I DESINFECTANT

FONDA SIMON
Es on menjareu la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Espartería, 6, i Vidriería, 12. Tel. 17992

SILLONS - LLITS TURCS
vene confortables, molt còmodes i barats. Enverniso, tapisso i transformo el color dels mobles a domicili.
P. SANT JOAN, 140, botiga. Tel. 54863

COMPRA DE MOBLES I ALTRES OBJECTES
Hotel Segur
Claris, 8 - Telèfon 21525

5 MILIONS PTES.
per a comprar automòbils i donar sobre el vostre cotxe el màximum de pessetes
JOSEP CONTI (fill)
DIAGONAL, 487

Massatge
terapèutic en Obesitat, restrenyiment, morenes, varicos, reuma, neuràlgies, trastorns de la menstruació, fractures, esquinços, anquilosis, etc.
AMPLE, 7, 1.er, - Telèfon 24271 (Demaneu hora)

Lámpara Berger
ABSORBEIX MALS OLORS I ELS FUMS DE TABACS
100 models, des dels més lluxosos al més senzill: 20 perfums diferents, des del Xipré al de Sala de Pi. - Models des des de 13 pessetes en amunt
OBSEQUI SOLAMENT
durant el mes de gener i a títol de propaganda, la Casa Berger, de París, obsequiarà tot comprador d'una LAMPARA BERGER en el seu públic i corrent preu de 13 pessetes, amb un flasco d'Oreal-alcohol perfumat, a elegir (rosa, gessamí, xipré, ambre, eucèlers).
Gràcies al seu CON DE MOIRE DE PLATI posat en estat d'INCANDESCENCIA, neutralitza i consumeix les impuresses de l'aire; és un aparell d'alt valor higiènic i antisèptic, que la agradaràn i es el refrador, saló o habitació.
DISTRIBUCIÓ POPULARS ILUSTRATS. - DEMOSTRACIÓ I VENDA ALS
Grans Magatzems EL SIGLO (baixos)
Com. Ancha, Vizcaíno Forner, Plaça Catalunya, 2. - Perfumeria Vizcaíno (A. Giler), Passeig de Gràcia, n.º 75.
Per a informes i tramesa artistes de fascicles ilustrats, dirigiu-vos als dipositaris generals: JIMENEZ SALINAS I C.ª, Sagués, 2 i 4. - BARCELONA

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus. - Carme, 5, 1.er

PEUS PLANS I DELICATS
Farmàcia Dr. BARTOMEU
Plaça Universitat - Tallers, 81
Telèfon 21954

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries. - Defectes sexuals. - 500. - Anàlisis de sang. — POLICLINICA Parró Pijoan. - Rambla de Canaletes, n.º 11, 1. (escala de la Sastrería).

Magatzems "EL DIA"
Llencería - Llanería - Sederia
HOSPITAL, 103 (davant Riera Baixa)

Lleteria, es traspassa
per no poder atendre-la. Bon rendiment. Laforja, 204. Sant Gervasi.

AUTO-CAMIONS
Carros, toldos, establiments. Es posa tota classe de veles de lona. Demaneu mostres i preus baratíssims. Assaonadors, 31. Telèfon 12576.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general i 25 passatgers, de Maó.
Vapor espanyol "Cabo Peñas", amb càrrega general i dos passatgers, de Casablanca.
Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general i 26 passatgers, de Maó.
Vapor espanyol "Ciudad de Cádiz", amb càrrega general i 23 passatgers, de Las Palmas.
Vapor italià "Fanny Brunner", amb càrrega general, de Fiume.
Vapor espanyol "Ampurdàn", amb càrrega general, de Palamós.
Vapor alemany "Pluto", amb càrrega general, de Brema.
Vapor espanyol "Ciaño", amb carbó, de Gijón.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor italià "Francesco Papale", en llast, cap a Catania.
Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general cap a Maó.
Vapor espanyol "Caanlejas", amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol "Inocencio Figaredo", en llast, cap a Huelva.
Vapor italià "Fanny Brunner", amb càrrega general, cap a Tarragona.
Vapor suéc "Ivan Gorthon", en llast, cap a Jaffa.
Vapor nord-americà "Lafcomo", amb càrrega general, cap a València.

SOLER I TORRA G^MANS

BITLLETS

Francesos: 46'50 per 100.
Anglesos: 40'50 pessetes.
Italians: 60'20 per 100.
Belgues: 32'50 per 100.
Suïssos: 231'20 per 100.
Portuguesos: 0'35 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 2'77 ptes.
Austria (Schilling): 1'15 pessetes.
Txecoslovàquia: 34 per 100.
Holandesos: 4'60 pesetes.
Suècia: 2'10 pessetes.
Noruega: 2'10 pessetes.
Dinamarca: 2'10 pessetes.
Romania: 6'70 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 4'95 pessetes.
Estats Units: 11'85 pessetes.
Canadà: 9'10 pessetes.
Argentina: 2'80 pessetes.
Uruguai: 4'60 pesetes.
Xile: 0'90 pessetes.
Brasiler: 0'32 pessetes.
Bolivians: 2'25 ptes.
Colombians: 7'60 ptes.
Peruans: 28'25 pesetes.
Paraguaia: 0'10 pesetes.
Venezuela: 1'25 pesetes.
Japonesos: 3'50 pesetes.
Argelina: 40'25 per 100.
Egipte: 40 pesetes.
Filipines: 5'28 pesetes.
Hongria: 1'40 pesetes.

OR

Alfonsí: 228 per 100.
Unces: 228 per 100.
4 i 2 duros: 228 per 100.
1 duro: 11'40 pesetes.
Isabel: 220 per 100.
Francs: 227 per 100.
Lliures: 57'43 pesetes.
Dòlars: 11'80 pesetes.
Cèdula: 11'45 pesetes.
Mexicà (oro): 228 per 100.
Venezuela: 227 per 100.
Marcs: 279 per 100.

Demà divendres, dia 15 de gener, a les nou del matí

Casa Vilardell inicia la seva tradicional i interessantíssima venda de

Saldos i ocasions de final de temporada

Tots els visitants que disposin d'un petit estalvi, realitzaran compres veritablement sorprenents, podent-se'n emportar articles que en altres circumstàncies els costaria moltíssim més del doble : Visiteu qualsevol dels nostres sis establiments; el temps que hi dediqueu us quedarà àmpliament recompensat : Vegeu a continuació alguns dels articles i preus que oferim durant aquests dies i us donareu compte del sacrifici que realitzem

SUETERS de senyora, punt llis, sense coll, de color negre, article de gran resultat.
El seu valor, 8 Ptes. Ara, Ptes. 3'65

JAQUETES de senyora, en llana i seda artificial perxada, amb un esplèndid coll, amb brodats o sense, bonics colors.
El seu valor, 16'50 Ptes. Ara, Ptes. 8'65

MITGES de senyora, de sedalina extra, fabricació standard, amb reforços; tots els colors.
El seu valor, 2'25 Ptes. Ara, Ptes. 0'85

CULOTS per a senyora, de franella russa extra, en blanc i colors de gran durada; talla 34.
El seu valor, 4'25 Ptes. Ara, Ptes. 1'95

GRANOTES de nen, de llana i seda, amb coll corbata, dibuixos de darrera novetat; totes les mides.
El seu valor, 8'50 Ptes. Ara, Ptes. 4'25

SUETERS de nen, de cotó extra, amb sanefes de gran fantasia, finíssims colors d'actualitat; talles de l'1 al 4.
El seu valor, 8 Ptes. Ara, Ptes. 3'95

CULATXOS per a nen, de cotó jumel extra, de punt anglès, gran resultat; talles de l'1 al 3.
El seu valor, 1'85 Ptes. Ara, Ptes. 0'95

PULLOVERS de nen, amb sanefes de darrera novetat i amb coll. Les talles 3 i 4.
El seu valor, 4'50 Ptes. Ara, Ptes. 2'35

PULLOWERS de llana, de senyor, sense mànegues, mescles anglesades, talla única.
El seu valor, 3 Ptes. Ara, Ptes. 1'65

MITJONS de senyor, de cotó extra, fabricació cotton, diversitat de colors.
El seu valor, 1'50 Ptes. Ara, Ptes. 0'65

SAMARRETES de senyor, de franella russa extra, en colors mescles de xeviot; totes les talles.
El seu valor, 5'25 Ptes. Ara, Ptes. 2'65

CORBATES de senyor, de crespó de seda, finíssims dibuixos de gran novetat.
El seu valor, 2'75 Ptes. Ara, Ptes. 0'95

PULLOWERS de nen, sense coll, bonics dibuixos de darrera moda, amb fantasies de seda; diverses talles.
El seu valor, 5'25 Ptes. Ara, Ptes. 2'65

SUETERS de senyora, amb sanefes de seda, gran fantasia, preciosos models de darrera novetat.
El seu valor, 12 Ptes. Ara, Ptes. 7'45

PULLOWERS d'home, en llana i seda, dibuixos de quadros de gran fantasia, amb mànegues llargues.
El seu valor, 11'25 Ptes. Ara, Ptes. 5'85

PULLOWERS de nen, amb dibuixos de novetat, coll amb tanca cremallera, model nou; talles 3, 4 i 5.
El seu valor, 7'50 Ptes. Ara, Ptes. 3'95

Hi ha molts altres articles a més dels anunciats

La seriietat de la nostra firma garanteix la veracitat d'aquest anunci

SOLAMENT FINS AL DIA 31!!

CASA VILARDELL

CENTRAL: Via Laietana, 49 i 51. – SUCURSALS: Hospital, 36 i 38; Fontanella, 17; Salmerón, 17; Comte del Asalto, 8; Carme, 73, i Riera Baixa, 26